

**Departament d'Història Econòmica,
Institucions, Política i Economia
Mundial**

Memòria

2018

**UNIVERSITAT DE
BARCELONA**

**Facultat
d'Economia
i Empresa**
Universitat de Barcelona

ÍNDEX

Membres del Departament.....	3
Publicacions dels membres del Departament	6
Participacions en congressos, jornades i workshops	20
Participació en revistes	45
Cursos, conferències i activitats de divulgació científica	52
Premis i reconeixements.....	56
Docència impartida pels membres del Departament.....	58
Estades a l'estranger i professors visitants	68
Grups i Projectes d'Innovació Docent	70
Màster Interuniversitari en Història Econòmica	73
Màster en Globalització, Desenvolupament i Cooperació	78
Programa de Doctorat en Història Econòmica	82
Tesis dirigides en altres programes	89
Organització de la recerca	91
Centre d'Estudis Antoni de Capmany	92
Projectes finançats en convocatòries competitives	94
Participació en projectes d'altres universitats	98
Xarxa de Referència d'R+D+I en Economia i Polítiques Públiques.....	102
Barcelona Economic Analysis Team	103
Network of Interdisciplinary Research Family Firms	104
Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques	106
Publicacions del Centre d'Estudis Antoni de Capmany	109
Activitats organitzades amb participació del Departament	120

Membres del Departament

2018

MEMBRES DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA ECONÒMICA, INSTITUCIONS, POLÍTICA I ECONOMIA MUNDIAL (2018)

DIRECTOR

Dr. Dr. Alfonso Herranz Loncán

SECRETÀRIA

Dra. Irene Maestro Yarza

PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR

Sr. Roger Albinyana i Saigí – Professor Associat

Dr. Lluís Alòs i Martí – Professor Emèrit

Sra. Roser Álvarez Klee – Professora Associada

Dr. Marc Badia Miró – Professor Agregat (Interí)

Dra. Yolanda Blasco Martel – Professora Agregada (Interina)

Dra. Gemma Cairó i Céspedes – Professora Titular d'Universitat

Dr. Ángel Amado Calvo Calvo – Professor emèrit

Dra. Carmen de la Cámara Arilla – Professora Titular d'Universitat

Dr. Gabriele Cappelli – Investigador post-doctoral

Dra. Montserrat Carbonell Esteller – Professora Titular d'Universitat

Dra. Anna Carreras Marín – Professora Agregada

Dra. Míriam Casanova Domènech – Professora Associada

Dr. Lluís Castañeda Peirón – Professor Titular d'Escola Universitària

Dr. Jordi Catalan Vidal – Catedràtic d'Universitat

Sr. Jordi Caum – Investigador pre-doctoral

Dr. Josep Colomé Ferrer – Professor Titular d'Universitat

Dra. Marta Condominas Ciurana – Professora Titular d'Universitat

Dra. Marta Curto Grau – Investigadora post-doctoral

Sra. Lucía Díez Sanjuan – Investigadora pre-doctoral

Dr. Sergio Espuelas Barroso – Professor Agregat (Interí)

Sr. Pablo Fernández Cebrián – Investigador pre-doctoral

Dra. Paloma Fernández Pérez – Professora Titular d'Universitat

Dr. Ramon Franquesa Altés – Professor Titular d'Universitat

Sr. José Antonio García Barrero – Investigador pre-doctoral

Dra. Patrícia García-Duran Huet – Professora Agregada

Sr. Xabier García Fuente – Investigador pre-doctoral

Dr. Robert Gásquez Mendoza – Professor Associat

Dr. Miquel Gutiérrez Poch – Professor Titular d'Universitat

Dr. Alfonso Herranz Loncán – Professor Titular d'Universitat

Dr. Josep Lladós Masllorens – Professor Associat

Dra. Irene Maestro Yarza – Professora Titular d'Universitat

Dra. Aurèlia Mañé Estrada – Professora Titular d'Universitat

Sra. Inés Marco Lafuente – Investigadora pre-doctoral

Sr. Carlos Marcuello Recaj – Professor Associat

Sr. Francisco Javier Martí González – Professor Associat

Sr. Marc Maynou Felker – Investigador pre-doctoral

Sra. Mònica Mejli Trad – Professora Associada

Dra. Montserrat Millet Soler – Professora Titular d'Universitat

Dr. Óscar Monterde Mateo – Professor Associat

Dra. Rosa Ortiz Monera – Professora Associada

Sr. Jeffrey Pagel – Invesigador pre-doctoral

Dr. Juan Carlos Palacios Cívico – Professor Associat

Sr. Arturo Pallardo Espí – Professor Associat
Sra. Noelia Parajuá Carpintero – Professora Associada
Sr. José Luis Peña Mir – Investigador pre-doctoral
Dr. Jordi Planas Maresma – Professor Titular d'Universitat
Dr. Marc Prat Sabartés – Professor Agregat
Dra. Joana Maria Pujadas Mora – Professora Associada
Dr. Ramon Ramon Muñoz – Professor Agregat
Dra. Maria Soledad Rodríguez Martínez – Catedràtica d'Universitat
Sra. Alba Roldán Marín – Investigadora pre-doctoral
Dr. José Manuel Rúa Fernández – Professor Associat
Dr. Alejandro Sánchez Suárez – Professor Titular d'Universitat
Dr. Javier San Julián Arrupe – Professor Agregat
Dr. José Miguel Sanjuán Marroquín – Professor Associat
Dr. Ricard Soto Company – Professor Titular d'Universitat
Dr. Carles Sudrià Triay – Catedràtic d'Universitat
Dr. Federico Tadei – Investigador post-doctoral
Dr. Enric Tello Aragay – Catedràtic d'Universitat
Sr. Alexander Urrego Mesa – Investigador pre-docotoral
Dr. Jordi Vilaseca Requena – Professor Titular d'Universitat
Dra. Concepción Villar Garruta – Professora Associada

PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Sra. María Luisa Justo Vega – Administrativa
Dr. Jaime López Guauque – Tècnic de Suport a la Recerca
Sra. Marta Serra Miralda – Administrativa
Dr. Raimon Soler Becerro – Tècnic de Suport a la Recerca

INVESTIGADORS I COL-LABORADORS DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES (2018)

BECARIS DE COL-LABORACIÓ (RECERCA)

Sr. Marc Rivas López – Suport a la Recerca
Sr. Guillem Verd Labrés – Suport a la Recerca

INVESTIGADORS PRE-DOCTORALS VISITANTS

Sr. Germán Forero Laverde – Investigador pre-doctoral visitant
Sr. Martín Garrido Lepe – Investigador pre-doctoral visitant.
Sra. María José Fuentes – Investigador pre-doctoral visitant
Sra. Andrea Montero – Investigador pre-doctoral visitant

**Publicacions dels membres del
Departament
2018**

RogerAlbiñana i Saigí

Articles en revistes

Albinyana, R.; Mañé, A. (2018), "Energy Interdependence. The linkage of the Political Economy of Algeria's natural gas with that of the Western Mediterranean region. A methodological approach", *Journal UNISCI/Revista UNISCI*, 47 (maig 2018), pp. 29-64.

Marc Badia Miró

Articles en revistes

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A.; Meissner, C.M. (2018), "Geography, policy, or productivity? Regional trade in five South American countries, 1910–50", *Economic History Review*, 71, 1 (2018), pp. 236-266. DOI: [10.1111/ehr.12539](https://doi.org/10.1111/ehr.12539).

Ducoing, C.; Peres-Cajias, J.A.; Badia-Miró, M.; Bergquist, A.K.; Contreras, C.; Ranestad, K. & Torregrosa, S. (2018), "Natural Resources Curse in the Long Run? Bolivia, Chile and Peru in the Nordic Countries' Mirror", *Sustainability*, 10 (4), 965. DOI: [10.3390/su10040965](https://doi.org/10.3390/su10040965).

Tello, E. & Badia-Miró, M. (2018), "Land-use and rural inequality profiles in the province of Barcelona in mid-nineteenth century", *Historia Agraria*, 76, pp. 157-188. DOI: doi.org/10.26882/histagrar.076e05b.

Badia-Miró, M.; Díaz-Bahamonde, J. (2018), "Chilean trade 1880-1930: A comment on the sources for the Age of Exports", *Revista de Historia Económica-Journal of Iberian and Latin American Economic History*, 36 (3), pp. 481-500. DOI: [10.1017/S0212610918000083](https://doi.org/10.1017/S0212610918000083).

Badia-Miró, M.; Nicolini, E.A. & Willebald, H. (2018), "Growth and Regional Disparities in South America, 1890–1960", *Journal of Interdisciplinary History*, 49 (1), pp. 117-139. DOI: [10.1162/jinh_a_01234](https://doi.org/10.1162/jinh_a_01234).

Working Papers

Ducoing, C.; Peres-Cajías, J.; Badia-Miró, M.; Bergquist, A.-K.; Ranestad, K.; Torregrosa, S. (2018), "Natural Resources Curse in the long run? Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror", Preprints. The Multidisciplinary Preprint Platform. DOI: [10.20944/preprints201802.0064.v1](https://doi.org/10.20944/preprints201802.0064.v1).

Yolanda Blasco Martel

Articles en revistes

Riera i Prunera, MC.; Rodríguez Ávila, N.; Blasco-Martel, Y; Pujol-Jover, M.; López-Tamayo, J. (2018), "Éxito en la entrada al mercado de trabajo: Análisis factorial de componentes principales de las competencias laborales", *RIDU: Revista d'Innovació Docent Universitària*, 10, pp. 77-91. DOI: [10.1344/RIDU2018.10.8](https://doi.org/10.1344/RIDU2018.10.8).

Llibres i capítols de llibre

Blasco-Martel, Y.; Bosch-Príncipe, M.; González-Monfort, N.; Santisteban-Fernández, A. & Pagès-Blanch, J. (2018), "Financial Education at school: challenge and opportunity", *Financial History Workshop. Improving Savings Culture. A Lifetime of Financial Education*, FUNCAS Social and Economic Studies, 4, Madrid: Fundación de las Cajas de Ahorros (FUNCAS), pp. 19-44..

Working Papers

Blasco-Martel, Y. Cuevas, X. y Riera-Prunera, M.C. (2018), "[Public credit and Economic cycle in Spain: 1971-2015](#)", Documentos de Trabajo de la Asociación Española de Historia Económica, DT-AEHE no. 1801.

Gemma Cairó i Céspedes

Llibres i capítols de llibre

- G. Cairó i Céspedes, coord. (2018), [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.
- Cairó i Céspedes, G. & Maestro-Yarza, I. (2018), “Relacions econòmiques i dinàmica capitalistes”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 39-62.
- Franquesa, R. & Cairó i Céspedes, G. (2018), “La formació històrica del sistema capitalista mundial”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 63-81.
- Cairó i Céspedes, G. (2018), “El sistema Centre-Perifèria. La nova Semiperifèria”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 83-108.
- Cairó i Céspedes, G. (2018), “Globalització, neoliberalisme i crisi”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 109-147.
- Cairó i Céspedes, G. & Maestro-Yarza, I. (2018), “Processos d'industrialització. La fàbrica mundial”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 237-258.
- Cairó i Céspedes, G. (2018), “Globalització productiva i cadenes de valor global”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 259-285.
- Cairó i Céspedes, G. & Martí-González, X. (2018), “Comerç mundial. Estructura i teories”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 287-320.
- Martí-González, X.; Cairó i Céspedes, G. & Franquesa, R. (2018), “Financerització i impactes de la globalització financera”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 385-418.
- Cairó i Céspedes, G. (2018), “Desigualtat global”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 445-472.

Ángel Calvo Calvo

Articles en revistes

- Calvo, A. (2018), “Economy and politics in the embargo of high technology during the Cold War. The case of a semiperipheral country (Spain)”, *International Journal of Humanities and Social Science*, 8 (5), pp. 25-44. DOI: . [10.30845/ijhss.v8n5a4](#).
- Calvo, A. (2018), “[¿Goeconomía frente a crecimiento económico? El control de las exportaciones de tecnología avanzada en la guerra fría: una aportación desde un país semiperiférico \(España\)](#)”, *Biblio 3w: revista bibliográfica de geografía y ciencias sociales*, 23.

Llibres i capítols de llibre

Calvo Calvo, Á. (2017), "Electricidad y teléfono: una agenda de investigación", Zaar, Miriam H.; Vasconcelos, P. Junior, M.; Capel, H. (eds.), *La electricidad y el territorio. Historia y futuro*, Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona-Geocrítica.

Gabriele Cappelli

Llibres i capítols de llibre

Cappelli, G. (2018), [*La formazione del capitale umano e del capitale sociale nello sviluppo economico italiano \(1861-1913\)*](#), Pisa. Pisa University Press.

Working Papers

Cappelli, G.; Felice, E.; Martínez-Galarraga, J.; Tirado, D. (2018) "[Still a long way to go: decomposing income inequality across Italy's regions, 1871-2011](#)", *EHES Working Papers in Economic History*: 123.

Montserrat Carbonell Esteller

Articles en revistes

Bartual, M.T.; Carbonell; M; Carreras; A; Colomé, J. & Turmo, J. (2018), "La perspectiva de gènere en la docència universitària d'Economia i Historia", *RIDU: Revista d'Innovació Docent Universitària*, 10, pp. 92-101. DOI: [10.1344/RIDU2018.10.9](https://doi.org/10.1344/RIDU2018.10.9).

Llibres i capítols de llibres

Carbonell-Esteller, M. (2018), "Women, Small Credit, and Community: Barcelona in the Eighteenth Century", Dermineur, E.M. (ed.), [*Women and Credit in Pre-Industrial Europe*](#), Turnhout & Chicago (Bèlgica/Estats Units): Brepols Publishers, pp.301-320.

Carbonell-Esteller, M. (2018), "Economía Plebeya e Historia. Familias, hogares y comunidad en la Europa del Sur", Vega, C., Martínez, R., Paredes, M. (eds.), *Experiencias y vínculos cooperativos en el sostenimiento de la vida en América Latina y el sur de Europa*, Madrid: Traficantes de sueños, pp. 53-74.

Altres publicacions

Bartual, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender perspective in university teaching. Some cases from Latin America and Spain", *2018 Proceedings ICERI 2018. Students' awareness on gender inequality: can we improve it? 11th International Conference of Education, Research and Innovation - Seville (Spain)*, València: IATEC Academy.

Bartual, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender Awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *2018 Proceedings INTED 2018. The International Technology, Education and Development Conference proceedings. 5-7 March, 2018, Valencia (Spain)*, València: IATEC Academy.

Anna Carreras Marín

Articles en revistes

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A.; Meissner, C.M. (2018), "Geography, policy, or productivity? Regional trade in five South American countries, 1910–50", *Economic History Review*, 71, 1 (2018), pp. 236-266. DOI: [10.1111/ehr.12539](https://doi.org/10.1111/ehr.12539).

Peres-Cajías, J.A. & Carreras-Marín, A. (2018), "Official bolivian trade statistics (1910-1949): landlockness and the limits of a standard accuracy approach", *Revista de Historia Económica - Journal of Iberian and Latin American Economic History*, 36 (1), pp. 53-86. DOI: [10.1017/S0212610917000246](https://doi.org/10.1017/S0212610917000246).

Bartual, M.T.; Carbonell; M; Carreras; A; Colomé, J. & Turmo, J. (2018), "La perspectiva de gènee en la docència universitària d'Economia i Historia", *RIDU: Revista d'Innovació Docent Universitària*, 10, pp. 92-101. DOI: [10.1344/RIDU2018.10.9](https://doi.org/10.1344/RIDU2018.10.9).

Altres publicacions

Bartual, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender perspective in university teaching. Some cases from Latin America and Spain", *2018 Proceedings ICERI 2018. Students' awareness on gender inequality: can we improve it? 11th International Conference of Education, Research and Innovation - Seville (Spain)*, València: IATEC Academy.

Bartual, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender Awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *2018 Proceedings INTED 2018. The International Technology, Education and Development Conference proceedings. 5-7 March, 2018, Valencia (Spain)*, València: IATEC Academy.

Jordi Catalan Vidal

Articles en revistes

Catalan, J. (2018), "[Francesc Valls Junyent \(1966-2017\). De la Mediterrània a l'Atlàntic](#)", *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, 29, pp. 463-508.

Llibres i capítols de llibres

Catalan, J. (2018), "La gran metamorfosis de Seat, 1976-1988: De la crisis con Fiat a la recuperación con Volkswagen", a Barciela, C.; Fontana, G.; Vallejo, R.; Vilar, M. (eds.), *La industria del automóvil de España e Italia en perspectiva histórica*, Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, pp. 105-147.

Catalan, J. & Fernández-de-Sevilla, T. (2018), "Emergence and Maturity of the Developmental State in Argentina, Brazil, and Spain, 1930-1990: An Economic History", a Ferraro, A.; Centeno, M., (eds.) *State and Nation Making in Latin America and Spain. The Rise and Fall of the Developmental State*, Cambridge (Regne Unit): Cambridge University Press, pp.207-237.

Josep Colomé Ferrer

Articles en revistes

Colomé, J.; Planas, J.; Soler-Becerro, R. & Valls-Junyent, F. (2018), "The Rabassaire Struggle: Long-Term Analysis of a Social and Political Movement", *International Review of Social History*, 63, 1, 2018, pp. 251-255. DOI: [10.1017/S0020859017000633](https://doi.org/10.1017/S0020859017000633).

Bartual, M.T.; Carbonell; M; Carreras; A; Colomé, J. & Turmo, J. (2018), "La perspectiva de gènee en la docència universitària d'Economia i Historia", *RIDU: Revista d'Innovació Docent Universitària*, 10, pp. 92-101. DOI: [10.1344/RIDU2018.10.9](https://doi.org/10.1344/RIDU2018.10.9).

Llibres i capítols de llibre

Colomé, J. (2018), "Els Raventós i els orígens del cava català ", a De Riquer, B., dir., *Història mundial de Catalunya*, Barcelona: Edicions 62, pp. 566-574.

Altres publicacions

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender perspective in university teaching. Some cases from Latin America and Spain", *2018 Proceedings ICERI 2018. Students' awareness on gender inequality: can we improve it? 11th International Conference of Education, Research and Innovation - Seville (Spain)*, València: IATEC Academy.

Bartual, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J.; Vasallo-Barrueta, N. (2018), "Gender Awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *2018 Proceedings INTED 2018. The International Technology, Education and Development Conference proceedings. 5-7 March, 2018, Valencia (Spain)*, València: IATEC Academy.

Marta Curto Grau

Articles en revistes

Curto-Grau, M.; Solé-Ollé, A. & Sorribas-Navarro, P. (2018), "Does Electoral Competition Curb Party Favoritism?", *American Economic Journal: Applied Economics*, 10 (4), pp. 378-407. DOI: [10.1257/app.20160618](https://doi.org/10.1257/app.20160618).

Lucía Díez Sanjuán

Articles en revistes

Díez, L.; Cussó, X.; Padró, R.; Marco, I.; Cattaneo, C.; Olarieta, J.R.; Garrabou, R.; Tello, E. (2018), "More than energy transformations: a historical transition from organic to industrialized farm systems in a Mediterranean village (Les Oluges, Catalonia, 1860-1959-1999)", *International Journal of Agricultural Sustainability*, 16 (4-5), pp. 399-417. DOI: [10.1080/14735903.2018.1520382](https://doi.org/10.1080/14735903.2018.1520382).

Sergio Espuelas Barroso

Working Papers

Espuelas, S. (2018) "[A difficult consensus: the making of the Spanish welfare state](#)", *UB Economics Working Papers*: E18/384.

Paloma Fernández Pérez

Articles en revistes

García-Canal, E.; Guillén, M.F.; Fernández, P. & Puig, N. (2018), "Imprinting and early exposure to developed international markets: The case of the new multinationals", *BRQ Business Research Quarterly*, 21 (3), pp. 141-152. DOI: [10.1016/j.brq.2018.05.001](https://doi.org/10.1016/j.brq.2018.05.001).

Llibres i capítols de llibre

Fernández, P. (2018), "Modelos de gestión hospitalaria en España, 1900-1930. El Hospital de la Santa Creu i Sant Pau en perspectiva comparada", a Vilar, M.; Pons, J. (2018): *Un siglo de hospitales entre lo público y lo privado (1886-1986). Financiación, gestión y construcción del sistema hospitalario español*, Madrid: Marcial Pons, pp. 139-177.

Working papers

García-Canal, E.; Guillén, M.F.; Fernández, P. & Puig, N. (2018), "[Imprinting And Early Exposure To Developed International Markets: The Case Of The New Multinationals](#)", William and Phyllis Mack Institute for Innovation Management Working Papers, April 1, 2018, Philadelphia (Estats Units d'Amèrica).

Ramon Franquesa Artés

Llibres i capítols de llibre

- Maestro-Yarza, I. & Franquesa, R. (2018), “Anàlisi econòmica. Metodologia i conceptes”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 21-38.
- Franquesa, R. & Cairó i Céspedes, G. (2018), “La formació històrica del sistema capitalista mundial”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 63-81.
- Franquesa, R. (2018), “Recursos naturals i energètics”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 173-196.
- Franquesa, R. (2018), “Crisi ecològica”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 221-235.
- Franquesa, R. (2018), “Institucions del comerç internacional”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 321-343.
- Martí-González, X.; Cairó i Céspedes, C. & Franquesa, R. (2018), “Financerització i impactes de la globalització financera”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 385-418.
- Franquesa, R. (2018), “Institucions financeres internacionals”, a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 419-443.

Patricia García-Durán Huet

Articles en revistes

- Eliasson, L.J. & García-Duran-Huet, P. (2018), “TTIP negotiations: interest groups, anti-TTIP civil society campaigns and public opinion”, *Journal of Transatlantic Studies*, 16 (2), pp. 101-116. DOI: [10.1080/14794012.2018.1450069](https://doi.org/10.1080/14794012.2018.1450069).
- García-Duran, P. & Eliasson, L.J. (2018), “Squaring the Circle: Assessing whether the European Union’s Pursuit of Bilateral Trade Agreements Is Compatible with Promoting Multilateralism,” *Journal of Self-Governance and Management Economics*, 6 (1), pp. 7–32. DOI: [10.22381/JSME6120181](https://doi.org/10.22381/JSME6120181).
- García-Duran, P. & Eliasson, L.J. (2017), “[Supporters’ responses to contested trade negotiations: the European Commission’s rhetoric on the Transatlantic Trade and Investment Partnership](#)”, *Cambridge Review of International Affairs*, 30, 5-6, pp. 489-506. [publicat durant el 2018]

Miquel Gutiérrez Poch

Articles en revistes

- Gutiérrez-Poch, M. (2018), “[‘Oh, industria madre fecundísima’. La ‘doble revolución’: Revolución Liberal, cambio político y Revolución Industrial en España \(1808-1874\)](#)”, *Areas. Revista Internacional de Ciencias Sociales*, 37, pp. 44-59.

Llibres i capítols de llibre

Särkkä, T.; Gutiérrez-Poch, M. & Kuhlberg, M., editors (2018), [*Technological Transformation in the Global Pulp and Paper Industry 1800-2018*](#), Cham (Suïssa): Springer.

Särkkä, T.; Gutiérrez-Poch, M.; Kuhlberg, M. (2018), "Technological Transformation in the Global Pulp and Paper Industry: Introduction", a Särkkä, T.; Gutiérrez-Poch, M.; Kuhlberg, M., editors, [*Technological Transformation in the Global Pulp and Paper Industry 1800-2018*](#), Cham (Suïssa): Springer, pp. 1-10.

Gutiérrez-Poch, M. (2018), "The Endless Sheet: Technology Transfer and the Papermaking Industry in Spain, 1800-1936", a Särkkä, T.; Gutiérrez-Poch, M.; Kuhlberg, M., editors, [*Technological Transformation in the Global Pulp and Paper Industry 1800-2018*](#), Cham (Suïssa): Springer, pp. 161-186.

Working papers

Gutiérrez-Poch, M. (2017), "[British papermaking engineering, its growth and the origins of its decline, 1800-1939: a comparative approach](#)", No 17004, *Working Papers* from Economic History Society.

Alfonso Herranz Loncán

Articles en revistes

Herranz-Loncán, A. & Fourie, J. (2018), "For the public benefit? Railways in the British Cape Colony", *European Review of Economic History*, 22 (1), pp. 73-100. DOI: [10.1093/ereh/hex010](#).

Irene Maestro Yarza

Articles en revistes

Aparicio-Chueca, P.; M. Triadó Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Elasmri Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Bernardo, M.; Presas, P.; Turull Rubinat, M.; Roca Acedo, B. (2018), "¿Por qué creen los profesores que no asisten los estudiantes al aula? Análisis de la percepción del absentismo por parte del profesorado de la Universidad de Barcelona", *Revista del CIDUI*, 4, pp. 1-14.

Aparicio-Chueca, P.; M. Triadó Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Elasmri Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Bernardo, M.; Presas, P.; Turull Rubinat, M.; Roca Acedo, B. (2018), "Reflexiones acerca del absentismo universitario en las aulas. ¿Un mismo patrón de conducta para diversos grados?", *Revista del CIDUI*, 4, pp. 1-12.

Gutiérrez-Goiria, J. : Maestro-Yarza, I. (2018), "[Introducción al semimonográfico: Desarrollo y cooperación internacional](#)", *Revista de Economía Crítica*, 25, pp. 72-75.

Llibres i capítols de llibre

Maestro-Yarza, I. & Franquesa, R., "Anàlisi econòmica. Metodologia i conceptes", a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 21-38.

Cairó i Céspedes, G. & Maestro-Yarza, I. (2018), "Relacions econòmiques i dinàmica capitalistes", a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 39-62.

Maestro-Yarza, I. (2018), "Estructura i dinàmica demogràfica. La relació població-economia", a G. Cairó i Céspedes, coord., [*Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global*](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 149-172.

Maestro-Yarza, I. (2018), "L'agricultura i l'alimentació mundials", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 197-220.

Cairó i Céspedes, G. & Maestro-Yarza, I. (2018), "Processos d'industrialització. La fàbrica mundial", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 237-258.

Altres publicacions

Bernardo, M.; Aparicio-Chueca, P.; Elasri-Ejjaberi, A.; Triado-Ivern, X.M.; Guàrdia-Olmos, J.; Presas, P.; Maestro-Yarza, I.; Turull-Rubinat, M. & Roca-Acedo, B. (2018), "University absenteeism: Students' and lecturers' point of view", a Berbegal-Mirabent, J.; Marimon, F.; Casadesús, M. & Sampaio, P., editors, *Proceedings book of the 3rd International Conference on Quality Engineering and Management*, Barcelona: International Conference on Quality Engineering and Management.

Triado-Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Presas, P.; Bernardo, M.; Aparicio-Chueca, P.; Elasri-Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Turull, M.; Roca, B. (2018), "Student Absenteeism in higher education: An exploratory qualitative study", *EDULEARN18 Proceedings. 10th International Conference on Education and New Learning Technologies*, València: IATED Academy pp. 4580-4585.

Aurèlia Mañé Estrada

Articles en revistes

Albinyana, R.; Mañé, A. (2018), "Energy Interdependence. The linkage of the Political Economy of Algeria's natural gas with that of the Western Mediterranean region. A methodological approach", *Journal UNISCI/Revista UNISCI*, 47 (maig 2018), pp. 29-64.

Xavier Martí González

Llibres i capítols de llibre

Cairó i Céspedes, G. & Martí-González, X. (2018), "Comerç mundial. Estructura i teories", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 287-320.

Martí-González, X. (2018), "Globalització financera i transformacions del sistema financer internacional", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 345-384.

Martí-González, X.; Cairó i Céspedes, C. & Franquesa, R. (2018), "Financerització i impactes de la globalització financera", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 385-418.

Òscar Monterde Mateo

Llibres i capítols de llibre

Segura, A. & Monterde, O. (2018), *El interminable conflicto en Israel y Palestina*, Madrid: Editorial Síntesis.

Juan Carlos Palacios Cívico

Llibres i capítols de llibre

Palacios Cívico, J.C. (2018), "Teories i mesura del desenvolupament", a G. Cairó i Céspedes, coord., [Economia mundial. Desconstruint el capitalisme global](#), Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, pp. 473-493.

José Alejandro Peres-Cajías

Articles en revistes

Ducoing, C.; Peres-Cajías, J.A.; Badia-Miró, M.; Bergquist, A.K.; Contreras, C.; Ranestad, K. & Torregrosa, S. (2018), "Natural Resources Curse in the Long Run? Bolivia, Chile and Peru in the Nordic Countries' Mirror", *Sustainability*, 10 (4), 965. DOI: [10.3390/su10040965](#).

Peres-Cajías, J.A. & Carreras-Marín, A. (2018), "Official bolivian trade statistics (1910-1949): landlockness and the limits of a standard accuracy approach", *Revista de Historia Económica - Journal of Iberian and Latin American Economic History*, 36 (1), pp. 53-86. DOI: [10.1017/S0212610917000246](#).

Llibres i capítols de llibres

Wanderley, F. & Peres-Cajías, J. (eds) (2018), [Los desafíos del desarrollo productivo en el siglo XXI. Diversificación, justicia social y sostenibilidad ambiental](#), La Paz: Plural.

Peres-Cajías, J. (2018), "La economía boliviana desde el muy largo plazo: ¿podemos repensar el rol de los recursos naturales?", a Wanderley, F. & Peres-Cajías, J. (eds) (2018), [Los desafíos del desarrollo productivo en el siglo XXI. Diversificación, justicia social y sostenibilidad ambiental](#), La Paz: Plural, pp. 247-268.

Working Papers

Ducoing, C.; Peres-Cajías, J.; Badia-Miró, M.; Bergquist, A.-K.; Ranestad, K.; Torregrosa, S.(2018), "Natural Resources Curse in the long run? Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror", Preprints. The Multidisciplinary Preprint Platform. DOI: [10.20944/preprints201802.0064.v1](#).

Jordi Planas Maresma

Articles en revistes

Colomé, J.; Planas, J.; Soler-Becerro, R. & Valls-Junyent, F. (2018), "[The Rabassaire Struggle: Long-Term Analysis of a Social and Political Movement](#)", *International Review of Social History*, 63, 1, 2018, pp. 251-255.

Llibres i capítols de llibres

Planas, J. (2018), "La dinàmica del canvi agrari al Vallès des de finals del segle XIX", a *El pas de la societat agrària a societat industrial al Vallès. Actes de les II Trobada d'Entitats d'Estudis del Vallès. Montmeló, 28 de febrer de 2015*, Santa Eulàlia de Ronçana: Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana-Institut Ramon Muntaner, pp. 11-27.

Marc Prat Sabartés

Llibres i capítols de llibres

Prat, M. (2018), "The Labour Movement and Business Elites Under Waning Fascism: Spain 1939–1951", a Stefan Berger & Marcel Boldorf, eds., *Social Movements and the Change of Economic Elites in Europe after 1945*, Cham (Suïssa): Palgrave Macmillan, pp. 239-256.

Joana Maria Pujadas Mora

Articles en revistes

- Brea-Martinez, G.; Pujadas-Mora, J.M. (2018), "Transformación y desigualdad económica en la industrialización en el área de Barcelona, 1715-1860", *Revista de Historia Económica / Journal of Iberian and Latin American Economic History*, 36 (2), pp. 241-273. 2018. DOI: [10.1017/S0212610917000234](https://doi.org/10.1017/S0212610917000234).
- Gonzalvo-Cirac, M.; Pujadas-Mora, J.M.; Zabalza, M.; Prats-Alonso, E. & Gonzalvo, B. "Vulnerable Child: The Doctor Alexandre Frías i Roig (Reus, 1878-1963)", *IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)*. 17 (6), pp. 7-10. DOI: [10.9790/0853-1706090710](https://doi.org/10.9790/0853-1706090710).
- Pujadas-Mora, J.M.; González-Murciano, C. & Cabré, A.(2018), "Феномен родственных браков в Каталонии в XIX в. (по материалам исторической базы данных Барселоны) [Kin Marriages in the 19th century Catalonia. With Reference to Findings from the Barcelona Historical Marriage Database]", *Izvestia of the Ural federal university. Series 2. Humanities and Arts*, 20-4 (181), pp. 27-45. DOI: [10.15826/izv2.2018.20.4.064](https://doi.org/10.15826/izv2.2018.20.4.064).
- Salas-Vives, P. & Pujadas-Mora, J.M. (2018), "Cordons Sanitaires and the Rationalisation Process in Southern Europe (Nineteenth-Century Majorca)", *Medical History*, 62, 3, pp. 314-332. DOI: [10.1017/mdh.2018.25](https://doi.org/10.1017/mdh.2018.25).
- Jorda, J.P.; Ameijerías-Alonso, J. & Pujadas-Mora, J.M., "Chronicle of an early demise. Surname extinction in the area of Barcelona (fifteenth - seventeenth centuries)", *Historical Methods: A Journal of Quantitative and Interdisciplinary History*, 51 (3), pp. 190-201. DOI: [10.1080/01615440.2018.1462747](https://doi.org/10.1080/01615440.2018.1462747).
- Pujadas-Mora, J.M.; Brea-Martínez, G.; Jordà Sánchez, J-P. & Cabré, A., "The apple never falls far from the tree: siblings and intergenerational transmission among farmers and artisans in the Barcelona area in the sixteenth and seventeenth centuries", *The History of the Family*, 23 (4: Siblings and Life Transitions), pp. 533-567. DOI: [10.1080/1081602X.2018.1426483](https://doi.org/10.1080/1081602X.2018.1426483)

Llibres i capítols de llibre

- Pujadas-Mora, J.M. & Salas, P. (2018), "Inland sanitary cordons and liberal administration in Southern Europe: Mallorca (Balearic Islands), 1820-70", a Chircop, J. & Martínez, F.J., coords., *Mediterranean quarantines, 1750-1914. Space, identity and power*, Manchester (Regna Unit): Manchester University Press, pp. 280-299.
- Pujadas-Mora, J.M. & Moll, I.(2018), "La tradición inventada: Quimeras demográficas del pasado y desidias académicas del presente", Domingo, A., editor, *Demografía y Postverdad. Estereotipos, distorsiones y falsedades sobre la evolución de la población*, Barcelona: Editorial Icària, pp. 37-58.

Altres publicacions

- Chen, J.; Riba, P.; Fornés, A.; Mas, J.; Lladós, J.; Pujadas-Mora, J. & Word-Hunter: A. (2018), "Gamesourcing Experience to Validate the Transcription of Historical Manuscripts", *2018 16th International Conference on Frontiers in Handwriting Recognition (ICFHR)*, pp. 528 - 533. DOI: [10.1109/ICFHR-2018.2018.00098](https://doi.org/10.1109/ICFHR-2018.2018.00098).

Ramon Ramon Muñoz

Articles en revistes

- Ramon-Muñoz, R. & Ramon-Muñoz, J.M. (2018), "Biological Standards of Living in Rural Catalonia over the Long-Run: A Comparison with Urban Areas (1840-1960)", *Nutrición Hospitalaria*, 35, extra n. 5, pp. 54-62. DOI: [10.20960/nh.2085](https://doi.org/10.20960/nh.2085).

Ressenyes

Ramon-Muñoz, R. (2018), "Juan INFANTE AMATE (2014): ¿Quién levantó los olivos? Historia de la especialización olivarera del sur de España (ss. XVIII-XX). Madrid: Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, 348 p.", *Historia Agraria*, 76, pp. 266-271.

Alba Roldán Marín

Ressenyes

Roldán Marín, A. (2018), "Pablo Martín-Aceña, *The Banco de España, 1782-2017. The history of a central bank*, Madrid, Banco de España, Estudios de Historia Económica, n.º 73, 2017, 82 pp.", *Revista de Historia Industrial*, 74, pp. 179-184.

José Manuel Rua Fernández

Articles en revistes

Rua Fernández, J.M. (2018), "La huelga del 14D en la construcción del Estado del Bienestar en España: sindicalismo, conflictividad social y política económica", *Historia, Trabajo y Sociedad*, 9, pp. 33-53.

Harana, L. & Rúa Fernández, J.M. (2018), "Octubre del 1917: una herència en disputa. *Treball i La Batalla* vint anys després de la Revolució Russa", *Barcelona Quaderns d'Història*, 25, pp. 9-18.

Rúa Fernández, C. & Rúa Fernández, J.M. (2018), "El mito errante: La figura del judío en el cine franquista", *Historia y comunicación social*, 23 (1), pp. 197-212.

Llibres i capítols de llibres

Rúa Fernández, J.M. (2018), "Revolution and Work: From Soviet Taylorism to Stalinist Stakhanovism", a Mayayo i Artal, A.; Pellegrini, A.; Segura i Mas, A. (coords.), *Centenary of the Russian revolution (1917-2017)*, Newcastle upon Tyne (Regne Unit): Cambridge Scholars Publishing, pp. 40-57.

Harana, L. & Rúa Fernández, J.M. (2018), "Commemorating a revolution in the middle of wartime: The PSUC and the twentieth anniversary of October 1917", a Mayayo i Artal, A.; Pellegrini, A.; Segura i Mas, A. (coords.), *Centenary of the Russian revolution (1917-2017)*, Newcastle upon Tyne (Regne Unit): Cambridge Scholars Publishing, pp. 166-185.

Javier San Julián Arrupe

Articles en revistes

San Julián Arrupe, J. & Serrano Robles, E. (2018), "[Flexibilitat per a l'acció política: les fonts doctrinals del pensament econòmic de Pasqual Maragall](#)", *Rúbrica contemporánea*, VII, 14, pp. 97-115.

Raimon Soler Becerro

Articles en revistes

Colomé, J.; Planas, J.; Soler-Becerro, R. & Valls-Junyent, F. (2018), "[The Rabassaire Struggle: Long-Term Analysis of a Social and Political Movement](#)", *International Review of Social History*, 63, 1, pp. 251-255.

Ressenyes

Soler-Becerro, R. (2018), "Pere Bosch, *La lluita per la terra: Solidaritats pageses i conflictivitat rural a la regió de Girona (1931-1936)*", Girona, Documenta Universitaria, 2015, 392 pàgines", *Historia Agraria*, 75, pp. 1-27.

Ricard Soto Company

Articles en revistes

Tello, E.; Jover, G.; Murray, I.; Fullana, O.; Soto, R. (2018), "From feudal colonization to agrarian capitalism in Mallorca: Peasant endurance under the rise and fall of large states (1229-1900)", *Journal of Agrarian Change*, 18, 3, pp. 483-516. DOI: [10.1111/joac.12253](https://doi.org/10.1111/joac.12253).

Carles Sudrià Triay

Articles en revistes

Sudrià, C. (2018), "Emptying the Coffers: Old Money to Build New Railways, Spain 1850–1874", *European Review of Economic History*, 22, 2, pp. 210-232 DOI: [10.1093/ereh/hex016](https://doi.org/10.1093/ereh/hex016).

Fernández-Paradas, M. & Sudrià, C. (2018), "[Presentación. La industria del gas en Europa](#)", *Revista de Historia Industrial*, 71, pp. 11-12.

Fernández-Paradas, M. & Sudrià, C. (2018), "[La transición de la industria del gas de carbón al gas natural: dos modelos, España y Cataluña](#)", *Revista de Historia Industrial*, 71, pp. 121-149.

Llibres i capítols de llibres

Sudrià, C. (2018), "Empresa, economía y corrupción. Algunas reflexiones", a De Riquer, B.; Pérez-Francesch, J.L.; Rubí, G.; Toledano, L.F.; Luján, O. (dirs.), *La corrupción política en la España contemporánea. Un enfoque interdisciplinar*, Madrid: Marcial Pons, pp. 175-180.

Federico Tadei

Articles en revistes

Tadei, F. (2018), "The Long-Term Effects of Extractive Institutions: Evidence from Trade Policies in Colonial French Africa", *Economic History of Developing Regions*, 33 (3), pp. 183-208. DOI: [10.1080/20780389.2018.1527685](https://doi.org/10.1080/20780389.2018.1527685).

Enric Tello Aragay

Articles en revistes

Cattaneo, C.; Marull, J. & Tello, E. (2018), "Landscape Agroecology. The Dysfunctionalities of Industrial Agriculture and the Loss of the Circular Bioeconomy in the Barcelona Region, 1956–2009", *Sustainability*, 10 (12). DOI: [10.3390/su10124722](https://doi.org/10.3390/su10124722).

Tello, E. & Badia-Miró, M. (2018), "Land-use and rural inequality profiles in the province of Barcelona in mid-nineteenth century", *Historia Agraria*, 76, pp. 157-188. DOI: [10.26882/histagrar.076e05b](https://doi.org/10.26882/histagrar.076e05b).

Díez, L.; Cussó, X.; Padró, R.; Marco, I.; Cattaneo, C.; Olarieta, J.R.; Garrabou, R.; Tello, E. (2018), "More than energy transformations: a historical transition from organic to industrialized farm systems in a Mediterranean village (Les Oluges, Catalonia, 1860-1959-1999)", *International Journal of Agricultural Sustainability*, 16 (4-5), pp. 399-417. DOI: [10.1080/14735903.2018.1520382](https://doi.org/10.1080/14735903.2018.1520382).

Tello, E.; Jover, G.; Murray, I.; Fullana, O.; Soto, R. (2018), "From feudal colonization to agrarian capitalism in Mallorca: Peasant endurance under the rise and fall of large states (1229-1900)", *Journal of Agrarian Change*, 18, 3, pp. 483-516. DOI: [10.1111/joac.12253](https://doi.org/10.1111/joac.12253).

Marull, J.; Cunfer, G.; Sylvester, K. & Tello, E. (2018), "A landscape ecology assessment of land-use change on the Great Plains-Denver (CO, USA) metropolitan edge", *Regional Environmental Change*, 18 (6), pp. 1765-1782. DOI: [10.1007/s10113-018-1284-z](https://doi.org/10.1007/s10113-018-1284-z).

Marull, J.; Tello, E.; Bagaria, G.; Font, X.; Cattaneo, C. & Plno, J. (2018), "Exploring the links between social metabolism and biodiversity distribution across landscape gradients: A regional-scale contribution to the land-sharing versus land-sparing debate", *Science of the Total Environment*, 619-620, pp. 1272-1285. DOI: [10.1016/j.scitotenv.2017.11.196](https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2017.11.196).

Marco, I.; Padró, R.; Cattaneo, C.; Caravaca, J. & Tello, E. (2018), "From vineyards to feedlots: a fund-flow scanning of sociometabolic transition in the Vallès County (Catalonia) 1860-1956-1999", *Regional Environmental Change*, 18 (4), pp. 981-993. DOI: [10.1007/s10113-017-1172-y](https://doi.org/10.1007/s10113-017-1172-y).

Morrison, K.D.; Hamer, E.; Popova, L.; Madella, M.; Whitehouse, N.; Gaillard, M-J; LandCover6k Land-Use Group (included E. Tello) (2018), "[Global-scale comparisons of human land use: developing shared terminology for land-use practices for global change](#)", *Past Global Changes Magazine*, 26 (1), pp. 8-9.

Llibres i capítols de llibres

Tello, E.; Ibarra, P. & Saillard, D. (2018), [Nacionalista lo eres tú. Una propuesta federal-confederal republicana para superar la crisis del régimen político español del 78](#), Barcelona: Icària.

Marull, J.; Cattaneo, C. & Tello, E. (2018), "Transició socioecològica de l'agricultura metropolitana. Factors estratègics per al planejament territorial", [Anuari Metropolità de Barcelona 2017. El dret a la metròpoli](#), Bellaterra: Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona-Àrea Metropolitana de Barcelona, pp. 239-280.

Alex Urrego Mesa

Articles en revistes

Urrego, A. (2018), "[Cambio institucional y sociedad esclavista: la intensificación del mercado de trabajo esclavo en Matanzas \(Cuba\), 1755-1810](#)", *Historia Agraria*, 76, pp. 49-84.

Concepción Villar Garruta

Articles en revistes

Pitarch, K.; Villar, C. & López-Gay, A. (2018), "Ser migrante en la Barcelona de 1930. La inmigración valenciana en el barrio de la Barceloneta", *Pasado y Memoria. Revista de Historia Contemporánea*, 17, pp. 259-299.

**Participacions en congressos,
jornades i workshops**

2018

Roger Albinyana i Saigí

Comunicacions en congressos i jornades

Mañé-Estrada, A.; Albinyana, R., "Propuesta de herramientas para la evaluación de los procesos de cambio en el rentismo argelino debidos a los cambios en las relaciones de poder de la cadena de valor de gas regional", *XXI FIMAM*, Còrdova, 25-26 d'octubre de 2018.

Roser Álvarez Klee

Comunicacions en congressos i Jornades

Álvarez-Klee, R., "New evidence of the Flood of 1975 in Henan province, China. A last forgotten famine?", *Fourty years of Reforms in China's long XXth century of modernization. Exploring local and foreign inspiration in economy, society, manufacturing and technology*, KU Leuven, Lovaina (Bèlgica), 21-22 de novembre de 2018.

Álvarez-Klee, R. & Ramon-Muñoz, R., "Living standards and inequality in maoist China. Evidence from anthropometric measures", *European Workshop on Asian Economic History*, Barcelona, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29-30 de novembre de 2018.

Álvarez Klee, R., "The Biological Standards of Living in China during the Maoist period (1950-76)", *The Sixth Asian Historical Economics Conference*, Hong Kong (Xina), 21-22 de setembre de 2018.

Organització de sessions i jornades

Brasó, C. & Álvarez-Klee, R., Organització del workshop, *European Workshop on Asian Economic History*, Barcelona, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29-30 de novembre de 2018.

Seminaris

Álvarez Klee, R., "Health disparities in China (1950-80)", *Seminar in Economics Research*, Jinan University (Xina), 13 de novembre de 2018.

Álvarez Klee, R., "The Biological Standards of Living in China during the Maoist period (1950-76)", *Weekly Seminar*, Department of Economic History (Lund University, Suècia), 4 d'abril de 2018.

Marc Badia Miró

Comunicacions en congressos i jornades

Peres-Cajías, J.A.; Badia, M. & Carreras, A., "Trade Complexity in Andean and Nordic Countries", *9ta Conferencia Boliviana de Desarrollo Económico*, Santa Cruz (Bolívia), 29-30 de novembre de 2018.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Rayes, A., "Standardization of Latin American official trade statistics. Sources and methodology for a study on the diversification of the export baskets", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Badia-Miró, A. & Carreras-Marín, A., "La historia economica en la formación de postgrado del historiador: una experiencia docente del Master en Estudios Latinoamericanos de la Universidad de Barcelona", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Montero, A.; Tello, E. & Badia-Miró, M., “La dinámica de los “Cafés Suaves” durante la regulación del mercado. Costa Rica como caso de estudio”, *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Badia-Miro, M., “Exportaciones mineras en los países andinos, 1850-2015”. *LASA2018. Latin American Studies in a Globalized World. XXXVI Congreso Internacional de la Asociación de Estudios Latinoamericanos*, Barcelona, 23 de maig de 2018.

Carreras-Marín, A.; Badia-Miró, M. & Ducoing, C., “Behind copper prices. A historical perspective 1780 - 2016”. *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Badia-Miró, M. & Carreras Marín, A., “Latin America Occupational Structure: a Case Study of Chile, 1854-1907”, *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d’abril de 2018.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Ducoing, C., “Copper prices in the long run”, Workshop: *The Economic History of Natural Resources and Sustainable Development*, Department of Economic History, Lund University (Suècia), 15-16 de gener de 2018.

Organització de sessions i jornades

Badia-Miró, M.; Martínez-Galarraga, J. & Nicolini, E.A., Organització de la sessió “Long-Term Regional Income Inequality in the Core and the Periphery”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Carreras-Marín, A.; Badia-Miró, M. & Ducoing, C. organització del workshop *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Badia-Miró, M., organització del *Seminario del Grupo de Historia de América Latina de la UB*, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29 de maig de 2018.

Altres participacions

Badia-Miró, M., Paper Discussant: Wicken, Ville & Dean “Dynamic Natural Resource Paths of Economic Development in Australia and Norway since 1950”, Workshop: *The Economic History of Natural Resources and Sustainable Development*, Department of Economic History, Lund University (Suècia), 15-16 de gener de 2018.

Badia-Miró, M., Paper Discussant: Cristián Ducoing, José Alejandro Peres-Cajías & Sara Torregrosa, “Taking off from Natural Resources”, Workshop: *The Economic History of Natural Resources and Sustainable Development*, Department of Economic History, Lund University (Suècia), 15-16 de gener de 2018.

Yolanda Blasco Martel

Comunicacions en congressos i jornades

Blasco-Martel, Y.; López-Tamayo, J.; Pujol Jover, M.; Riera-Prunera, C & Rodríguez Ávila, N., “Assessment of trainee students' competencies and firms' satisfaction. A structural equation modelling approach”, *II Congreso Internacional Virtual de Investigación e Innovación Educativa CIVINEDU 2018*, 24-25 d’octubre de 2018.

Blasco-Martel, Y & Faes, M.E., “La conformación de una elite financiera en España a mediados del siglo XIX”, *XIV Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea*, Alacant, 20-22 de setembre de 2018.

Blasco-Martel, Y.; Ibarz, J.; Lo Cascio, P.; Monterde, O.; Maynou Felker, M., “La Docencia de conocimientos históricos en grados universitarios fuera del ámbito de la Historia”, *XIV Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea*, Alacant, 20-22 de setembre de 2018.

Blasco-Martel, Y & Noriega Caldera, M.G., “The emergence of banking systems and rules. Latin American and Spanish experiences in historical perspective 1850-1870”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Riera-Prunera, MC; Blasco-Martel, Y.; López-Tamayo, J; Pujol-Jover, M & Rodríguez-Ávila, N., “Are firms satisfied with new employees?”, *6th QUAESTI Scientific Conference - Multidisciplinary Studies and Approaches*.

Altres participacions

Blasco-Martel, Y., presidència de sessió “La penetración europea en los mercados americanos en los siglos XVIII y XIX”, *Les supports institutionnels de la pénétration des marchés extra-européens au XIXe siècle*, Proyecto IMERLIB, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 13-14 de desembre de 2018.

Ángel Calvo Calvo

Comunicacions en congressos i

Calvo, A. , “El sistema de innovación en España: una perspectiva desde la historia económica y de la empresa”, *Jornada Història i Ciència*, Biblioteca Sagrada Família, Barcelona, 13 de novembre de 2018.

Calvo, A., “Business and Economics in the cold war: an approach from a non-core country (Spain)”, *40th International Academic Conference*, International Institute of Social and Economic Sciences, Estocolm, 25-28 de juny de 2018.

Altres participacions

Calvo, A., Moderador de la sessió “Estado, formas de democracia. 2a sesión”, *XV Coloquio Internacional de Geocrítica. Las ciencias sociales y la edificación de una sociedad post-capitalista*, Universitat de Barcelona, 7-12 de maig de 2018.

Gabrielle Cappelli

Comunicacions en congressos i jornades

Cappelli, G.; Felice, E.; Martínez-Galarraga, J. & Tirado, D.A., “Divergence in the end? Decomposing income inequality across Italy's regions, 1871 – 2011”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Cappelli, G. & Vasta, M., “The determinants of the human-capital gender gap in Italy: from the Liberal Age to the Fascist era”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Cappelli, G. & Westberg, J., “Divergent paths to Mass Schooling at Europe's poles? Italy and Sweden, 1840-1900”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Cappelli, G. & Westberg, J., “How did education policy shape the race towards mass education? A comparative project based on France, Italy, Spain and Sweden, c.

1840–1940”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Cappelli, G., “Introduction to the session”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Organització de sessions i jornades

Mitch, D.; Cappelli, G. & Go, S., Organització de la sessió “The Impact of Globalization on the Rise of Mass Schooling”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Baten, J. & Cappelli, G., Organització de la sessió “Global Contacts, Numeracy, and Human Capital: The Effects of Trade and Migration”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Montserrat Carbonell Esteller

Comunicacions en congressos i jornades

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; “Charity institutions and gender migrations, Barcelona 1762-1803”, *XXXVIII Meeting of the Portuguese Association of Economic and Social History, Gender in Economic and Social History*, Lisboa (Portugal), 15-16 de novembre de 2018.

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J. & Vasallo-Barrueta, N., “Gender perspective in university teaching. Some cases from Latin America and Spain”, *11th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI 2018)*, Sevilla, 11-13 de novembre de 2018.

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; “Migration and the household economy of the poor in Catalonia, 1762-1803”, *Workshop. Migration and Gender : relationships, economic resources and institutions in historical perspective (15th-20th centuries)*, University of Cambridge (Regne Unit), 8-10 novembre 2018.

Xicola, C.; Guerra, D.; Carbonell, M., “Poor relief, institutional change and urban transformations 16th-19th centuries. A comparative approach: Barcelona, Havana, Girona”, *14th International Conference on Urban History 'Urban Renewal and Resilience. Cities in comparative perspective'*, Roma (Itàlia), 29 d’agost-1 de setembre de 2018.

Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; Carbonell, M., “Migraciones, economías familiares e instituciones de caridad: una perspectiva de género. Barcelona 1763-1803”, *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d’agost de 2018.

Xicola, C.; Carbonell-Esteller, M., “Cuidado y memoria. Retiro, hospicios y maternidades. La construcción de un relato”, *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d’agost de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Turmo-Garuz, J.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J., “La sensibilidad de género entre los estudiantes universitarios”, *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d’agost de 2018.

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., “La perspectiva de género en la práctica docente de asignaturas de historia y economía. Acciones de concienciación y sensibilización”, *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia*

Económica, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Organització de sessions i jornades

Carbonell, M.; Karlsson, Å; Sweet, R., Viales-Hurtado, R.J., organització de la sessió "Urban Poverty and Poor Relief: between vulnerability and resilience. Europa and Latin America 16th-20 th centuries", *14th International Conference on Urban History 'Urban Renewal and Resilience. Cities in comparative perspective'*, Roma (Itàlia), 29 d'agost-1 de setembre de 2018.

Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., organització de la *Jornada sobre perspectiva de género en la docencia e investigación en universidades en España y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J. & Turmo-Garuz, J., "Gender awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *12th International Technology, Education and Development Conference. INTED2018*, València, 5-7 de març de 2018.

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; "Migration and the household economy of the poor in Catalonia, 1762-1803", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Seminaris

Carbonell, M., "La perspectiva de género en la docencia e investigación universitaria. Nuevos retos", *Facultad de Ciencias Humanas de la Universidad de Cartagena de Indias-Colombia*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d'agost de 2018.

Altres participacions

Carbonell, M., Chair "Sesion 5.1. Salarios y presupuestos familiares en la historia contemporánea desde una perspectiva de género", *XXXVIII Meeting of the Portuguese Association of Economic and Social History, Gender in Economic and Social History*, Lisboa (Portugal), 15-16 de novembre de 2018.

Carbonell, M.; Dolgaard, B.; Ericsson, P.; Fellman, S.; Fontaine, L.; Lakomaa, E.; Shanahan, M., Roundtable: The 'Market' as a concept, *Wealth and Debt Accumulation in Early Financial Markets. A Marcus Wallenberg Symposium*, Stockholm School of Economics, 13-14 de setembre de 2018.

Carbonell, M., Moderadora de la sessió: "Trabajo libre y no libre desde una perspectiva de la historia global", *XVIII Jornadas de Historia del Trabajo. "Historia del trabajo: Balance y perspectivas. Labour History: Where do we stand?"*, Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 6-7 de setembre de 2018.

Carbonell, M. & Rodríguez Sáenz, E., relatores de la *Jornada sobre perspectiva de género en la docencia e investigación en universidades en España y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Anna Carreras Marín

Comunicacions en congressos i jornades

Peres-Cajías, J.A.; Badia, M. & Carreras, A., "Trade Complexity in Andean and Nordic Countries", *9ta Conferencia Boliviana de Desarrollo Económico*, Santa Cruz (Bolívia), 29-30 de novembre de 2018.

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J. & Vasallo-Barrueta, N., "Gender perspective in

university teaching. Some cases from Latin America and Spain”, *11th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI 2018)*, Sevilla, 11-13 de novembre de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Turmo-Garuz, J.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J., “La sensibilidad de género entre los estudiantes universitarios”, *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d’agost de 2018.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Rayes, A., “Standardization of Latin American official trade statistics. Sources and methodology for a study on the diversification of the export baskets”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Badia-Miró, A. & Carreras-Marín, A., “La historia economica en la formación de postgrado del historiador: una experiencia docente del Master en Estudios Latinoamericanos de la Universidad de Barcelona”, *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., “La perspectiva de género en la práctica docente de asignaturas de historia y economía. Acciones de concienciación y sensibilización”, *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Carreras-Marín, A. & Ducoing, C., “Behind copper prices. A historical perspective 1780 - 2016”. *LASA2018. Latin American Studies in a Globalized World. XXXVI Congreso Internacional de la Asociación de Estudios Latinoamericanos*, Barcelona, 23 de maig de 2018.

Carreras-Marín, A.; Badia-Miró, M. & Ducoing, C., “Behind copper prices. A historical perspective 1780 - 2016”. *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J. & Turmo-Garuz, J., “Gender awareness at the University: Is there a Gender Gap?”, *12th International Technology, Education and Development Conference. INTED2018*, València, 5-7 de març de 2018.

Badia-Miró, M. & Carreras Marín, A., “Latin America Occupational Structure: a Case Study of Chile, 1854-1907”, *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d’abril de 2018.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Ducoing, C., “Copper prices in the long run”, Workshop: *The Economic History of Natural Resources and Sustainable Development*, Department of Economic History, Lund University (Suècia), 15-16 de gener de 2018.

Organització de sessions i jornades

Charles, L.; Daudin, G.; Carreras-Marín, A. & Hungerland, W-F., Organització de la sessió “Classifying Merchandise Trade of the Waves of Globalisation (17th-20th century)”, *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d’Amèrica), 29 de juliol-3 d’agost de 2018.

Colomé, J.; Carreras-Marín, A., coordinació de la “Sesión 4. La Historia Económica desde una perspectiva de género”, *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia*

Económica, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., organització de la *Jornada sobre perspectiva de gènere en la docència e investigació en universitats en Espanya y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Carreras-Marín, A.; Badia-Miró, M. & Ducoing, C. organització del workshop *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Altres participacions

Carbonell, M.; Dolgaard, B.; Ericsson, P.; Fellman, S.; Fontaine, L.; Lakomaa, E.; Shanahan, M., Roundtable (invited): The 'Market' as a concept, *Wealth and Debt Accumulation in Early Financial Markets. A Marcus Wallenberg Symposium*, Estocolm (Suècia), 13-14 de setembre de 2018.

Carbonell, M., Moderadora de la sessió: Trabajo libre y no libre desde una perspectiva de la historia global, XVIII *Jornadas de Historia del Trabajo. 'Historia del trabajo: Balance y perspectivas. Labour History: Where do we stand?'*, Red Española de Historia del Trabajo, Barcelona, 6-7 de setembre de 2018.

Carreras-Marín, A. & Ducoing, C., Chair del Panel 548 // ENE - Panel - Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Perú in the Nordic countries' mirror. *LASA2018. Latin American Studies in a Globalized World. XXXVI Congreso Internacional de la Asociación de Estudios Latinoamericanos*, Barcelona, 23 de maig de 2018.

Carreras-Marín, A., resum i clausura de la *Jornada sobre perspectiva de gènere en la docència e investigació en universitats en Espanya y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Míriam Casanova Domènech

Comunicacions en congressos i jornades

Garcia-Duran, P.; Casanova, M. & Eliasson, J.L., "Multilateral pressure on the EU's Common Agricultural Policy: a permanent influence?", *UACES Conference*, University of Bath (Regne Unit), 3-5 de setembre de 2018.

Jordi Catalan Vidal

Comunicacions en congressos i jornades

Catalan, J., "Recovering from industrial depressions: Italy and Spain in comparison, 1861-2016", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Catalan, J., "La indústria de l'automoció i la dinamització de la Zona Franca", *Seminari. Zona Franca: dels orígens portuaris als nous paradigmes mediambientals*, Museu d'Història de Barcelona, 15-22 de març de 2018.

Catalan, J., "Grandes depresiones y recuperación industrial en España e Italia, 1866-2017", *Seminario "La Historia Económica de España de los siglos XIX y XX a debate"*, Facultad de Economía y Empresa, Universidad de Zaragoza, 16 de gener de 2018.

Organització de sessions i jornades

Catalan, J.; Mata, M.-E., Organització de la sessió "Recovering from Large Scale Crisis: Strategies, Patterns, and Outcomes, 19th-21st Centuries", *XVIII World Economic*

History Conference. Waves of Globalization, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Altres participacions

Catalan, J., Discussant de la sessió "Recovering from Large Scale Crisis: Strategies, Patterns, and Outcomes, 19th-21st Centuries", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Jordi Caum

Altres participacions

Caum, Jordi, Discussant de la sessió III: South Asia, *European Workshop on Asian Economic History*, Barcelona, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29-30 de novembre de 2018.

Josep Colomé Ferrer

Comunicacions en congressos i jornades

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Marco-Serra, Y.; Rodríguez, E.; Rodríguez, P.; Turmo-Garuz, J. & Vasallo-Barrueta, N., "Gender perspective in university teaching. Some cases from Latin America and Spain", *11th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI 2018)*, Sevilla, 11-13 de novembre de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Turmo-Garuz, J.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J., "La sensibilidad de género entre los estudiantes universitarios", *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d'agost de 2018.

Bartual, T.; Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., "La perspectiva de género en la práctica docente de asignaturas de historia y economía. Acciones de concienciación y sensibilización", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J. & Turmo-Garuz, J., "Gender awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *12th International Technology, Education and Development Conference. INTED2018*, València, 5-7 de març de 2018.

Seminaris

Colomé, J., "Conflictes i gènere al món vitícola català al segle XIX", *Seminari per a professorat d'Història d'Instituts d'Ensenyament Secundari*, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 20 de gener de 2018.

Organització de sessions i jornades

Colomé, J.; Carreras-Marín, A., coordinació de la "Sesión 4. La Historia Económica desde una perspectiva de género", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Carbonell, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé, J.; Turmo, J., organització de la *Jornada sobre perspectiva de género en la docencia e investigación en universidades en España y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Bartual-Figueras, M.T.; Carbonell-Esteller, M.; Carreras-Marín, A.; Colomé-Ferrer, J. & Turmo-Garuz, J., "Gender awareness at the University: Is there a Gender Gap?", *12th International Technology, Education and Development Conference. INTED2018*, València, 5-7 de març de 2018.

Altres participacions

Colomé, J.; moderador de la taula rodona "La puesta en común de experiencias", *Jornada sobre perspectiva de género en la docencia e investigación en universidades en España y América Latina*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 25 de maig de 2018.

Lucía Díez Sanjuán

Comunicacions en congressos i jornades

Díez, L., "De lo complejo a lo simple: Transición histórica, sociometabólica y biocultural, de un agroecosistema cerealista. Les Oluges (Cataluña), 1860-1959-1999", *XVI Jornadas de Economía Crítica*, Puebla (Mèxic), 10-12 de setembre de 2018.

Díez, L., "Transformación sociometabólica y biocultural de un agroecosistema cerealista desde un sistema de base orgánica a un sistema agrario industrializado. Les Oluges (Cataluña, España), 1860-1959-1999", *XV Congreso de la Sociedad Internacional de Economía Ecológica 2018*, Puebla (Mèxic), 10-12 de setembre de 2018.

Díez, L., "Metabolic and biocultural changes of agroecosystems: the transition from traditional organic farming to industrialised agriculture in a Mediterranean village (Les Oluges, 1860-1959-1999)", *1ª Conferencia Norte-Sur de Descrecimiento*, Ciutat de Mèxic (Mèxic), 3-7 de setembre de 2018.

Díez, L., Cussó, X., Padró, R., Marco, I., Cattaneo, C., Olarieta, J.R., Garrabou, R., Tello, E., "La transformación histórica de un agroecosistema mediterráneo de base orgánica en un sistema agrario industrializado desde una perspectiva sociometabólica y biocultural (Les Oluges, Cataluña, 1860-1959-1999)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las Américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.

Díez, L., "Energy and nutrient balances of a semi-arid Mediterranean agroecosystem: Les Oluges 1860-1959-1999", *UB - UC3M - UV: Inter-University PhD Workshop in Economic History*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 14-15 de juny de 2018.

Sergio Espuelas Barroso

Comunicacions en congressos i jornades

Herranz, A.; Espuelas, S.; Patxot-Cardoner, C.; Souto-Nieves, G.; Solé, M. & Papadomichelakis, G., "The evolution of public and private transfers between age groups in Spain: the impact of demography and the welfare", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Espuelas, S., "Globalization and Welfare State in Spain, 1880-2000", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Espuelas, S., "Globalization and the welfare state in Spain, 1850-2000", *43rd Annual Economic and Business History Society Conference*, University of Jyväskylä (Finlàndia), 20 de maig – 2 de juny de 2018.

Espuelas, S. & Sabaté, O., "Dictators and the Welfare State in Latin America 1940-1980". *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Espuelas, S. & Sabaté, O., "Dictators and the Welfare State in Latin America 1940-1980". *STANCE conference -Annual retreat*, Lund (Suècia).

Pablo Fernández Cebrián

Seminaris

Fernández Cebrián, P., "Labour coercion in 20th Century Portuguese Africa", *Primer Webinar de Estudiantes de Doctorado. Universitat de Barcelona – Colegio de México*, Barcelona, 26 d'octubre de 2018.

Paloma Fernández Pérez

Comunicacions en congressos i jornades

Fernández Pérez, P., "Empresa familiar, innovación y globalización", *V Jornadas docentes de Historia de las Relaciones Laborales*, Universidad de Granada, 13-14-de novembre de 2018.

Fernández Pérez, P. & Colli, A., "Global, but proudly local. Family businesses in Europe", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Fernández, P. & Lluch, A., "Teaching Entrepreneurial Families and Family Business History in Latin America, 1870s-2017", *Workshop Latin American Business History: a Handbook*, Universidad del Pacífico, Lima (Perú), 16-17 de març de 2018.

Fernández, P. & Colli, A., "Global but proudly local. Family businesses in Europe", *Workshop In Search of European Capitalism*, European University Institute, Florència (Itàlia), 15-16 de març de 2018.

Seminaris

Berghoff, H.; Ross, D. & Fernández, Pérez, P., "European Varieties of Family Capitalism: Four Country Studies", *Mittelstand goes Global: Local Roots and Internationalization Pathways of SMEs*, Erasmus Mundus GLOCAL Summer School, organitzada per University of Glasgow/Universitat de Barcelona/Erasmus University Rotterdam/Georg-August-Universität Göttingen, University of Göttingen, 27-d'agost-1 de desembre de 2018.

Lluch, A. & Fernández Pérez, P., "Entrepreneurial Families from Spain and Latin America and Global Markets: a Long-term Perspective", *Mittelstand goes Global: Local Roots and Internationalization Pathways of SMEs*, Erasmus Mundus GLOCAL Summer School, organitzada per University of Glasgow/Universitat de Barcelona/Erasmus University Rotterdam/Georg-August-Universität Göttingen, University of Göttingen, 27-d'agost-1 de detembre de 2018.

Fernández Pérez, P. "History of Family capitalism in Europe. New databases and international comparisons", *Tecnocampus de Mataró*, 15 de juny de 2018.

José Antonio García Barrero

García Barrero, J.A., "La formación del mercado de trabajo turístico de Baleares: escasez de trabajo, rotación y precariedad laboral durante el boom turístico, 1959-1973", *Seminaris d'Estudiants del Doctorat en Història Econòmica*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 5 de juliol de 2018.

Patrícia García-Duran Huet

Comunicacions en congressos i jornades

Eliasson, J.L.; Garcia-Duran, P & Subirà Inгла, I., "TTIP opponents' rhetorical strategy", *EISA 12th Pan-European Conference on International Relations*, Praga (República Txeca), 12-15 de setembre de 2018.

Garcia-Duran, P; Costa, O. & Eliasson, J.L., "EU trade policy, politicization and managed globalization", *UACES Conference*, University of Bath (Regne Unit), 2-5 de setembre de 2018.

Garcia-Duran, P.; Casanova, M. & Eliasson, J.L., "Multilateral pressure on the EU's Common Agricultural Policy: a permanent influence?", *UACES Conference*, University of Bath (Regne Unit), 3-5 de setembre de 2018.

García-Duran, P., Costa, O. & Johan Eliasson, L., "EU trade policy, politicization and managed globalization" *Trade Politicization Workshop*, IBEI, Barcelona, 2 de juliol de 2018.

Organització de sessions i jornades

García-Duran, P., *Trade Politicization Workshop*, IBEI, Barcelona, 2 de juliol de 2018.

Altres participacions

García-Duran, P., discussant del paper Garnizova, E., "What is trade policy for? Impact of politicisation on ideas in EU trade policy", *Trade Politicization Workshop*, IBEI, Barcelona, 2 de juliol de 2018.

Xabier García Fuente

García Fuente, X., "The Paradox of Redistribution revisited. 1980-2015", Seminaris d'Estudiants del Doctorat en Història Econòmica, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 19 de juliol de 2018.

Miquel Gutiérrez Poch

Comunicacions en congressos i jornades

Guitérrez-Poch, M., "The Development of Spanish Papermaking Manufacture in the 18th Century", *British Association of Paper Historians 29th Annual Conference*, Bassenthwaite (Regne Unit), 5-7 d'octubre de 2018.

Guitérrez-Poch, M., "La 'doble revolución': Revolución liberal, cambio político y revolución industrial en España (1808-1874)", *Jornadas científicas 'Las transformaciones económicas de la revolución liberal en España (1808-1874). Homenaje a Josep Fontana Lázaro y Ángel*, Universidad de Murcia, 27 de setembre de 2018.

Guitérrez-Poch, M., "Is paper consumption a good indicator of the economic cycles? The OECD countries case (1965-2011)", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Altres participacions

Gutiérrez-Poch, M., Discussant de la sessió "Recovering from Large Scale Crisis: Strategies, Patterns, and Outcomes, 19th-21st Centuries", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Alfonso Herranz Loncán

Comunicacions en congressos i jornades

Herranz Loncán, A. & Astorga Junquera, P., "Latin America (1870-2010): Stalled Catching-Up", *Book Conference "Cambridge Economic History of the Modern World"*, Hitotsubashi University, Tokio (Japó), 8-10 d'agost 2018.

Herranz, A.; Espuelas, S.; Patxot-Cardoner, C.; Souto-Nieves, G.; Solé, M. & Papadomichelakis, G., "The evolution of public and private transfers between age groups in Spain: the impact of demography and the welfare", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Herranz-Loncán, A.; Nogués, P. & Aslanidis, N. "The making of a national currency. Spatial transaction costs and money market integration in Spain (1825-1874)", *From state-building to European integration. The role of the railway network in the social and territorial integration of Europe (1850 - 2017)*, Programme Jean Monnet Seminar Series in Barcelona. Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union, Barcelona, 21-22 de maig de 2018.

Herranz-Loncán, A. & Fourie, J., "For the public benefit"? Railways in the British Cape Colony", *From state-building to European integration. The role of the railway network in the social and territorial integration of Europe (1850 - 2017)*, Programme Jean Monnet Seminar Series in Barcelona. Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union, Barcelona, 21-22 de maig de 2018.

Aslanidis, N.; Nogués-Marco, P.; Herranz-Loncán, A., "The making of a national currency: Spatial transaction costs and money market integration in Spain, 1825-74", *Economic History Society Annual Conference*, Keele University (Regne Unit), 6-8 d'abril de 2018.

Herranz-Loncán, A., "La integración del mercado monetario español (1825-1875)", *Seminario "La Historia Económica de España de los siglos XIX y XX a debate"*, Facultad de Economía y Empresa, Universidad de Zaragoza, 16 de gener de 2018.

Irene Maestro Yarza

Comunicacions en congressos i jornades

Dominguez-Amoros, M., Aparicio-Chueca, P. & Maestro-Yarza, I., "Como afecta la educación y la ocupación de los padres en la reorientación universitaria. ¿Tiene mayor efecto el background de uno de los progenitores sobre el otro?", *X Congreso internacional de Docencia Universitaria e Innovación (CIDUI) 2018*, Girona, 4-6 de juliol de 2017.

Aparicio-Chueca, P.; Triado-Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Elasri-Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Bernardo, M.; Presas, P.; Turull Rubinat, M. & Roca Acedo, B., "¿Por qué creen los profesores que no asisten los estudiantes al aula? Análisis de la percepción del absentismo por parte del profesorado de la Universidad de Barcelona", *X Congreso internacional de Docencia Universitaria e Innovación (CIDUI) 2018*, Girona, 4-6 de juliol de 2017.

Aparicio-Chueca, P.; Triado-Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Elasri-Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Bernardo, M.; Presas, P.; Turull Rubinat, M. & Roca Acedo, B., "Reflexiones acerca del absentismo universitario en las aulas. ¿Un mismo patrón de conducta para diversos grados?", *X Congreso internacional de Docencia Universitaria e Innovación (CIDUI) 2018*, Girona, 4-6 de juliol de 2017.

Bernardo, M.; Aparicio-Chueca, P.; Elasri-Ejjaberi, A.; Triado-Ivern, X.M.; Guàrdia-Olmos, J.; Presas, P.; Maestro-Yarza, I.; Turull-Rubinat, M.; Roca-Acedo, B., "University absenteeism: Students' and lecturers' point of view", *3rd International Conference on Quality Engineering and Management*, Barcelona, 11-13 de juliol de 2018.

Triado-Ivern, X.; Guardia-Olmos, J.; Presas, P.; Bernardo, M.; Aparicio-Chueca, P.; Elasri-Ejjaberi, A.; Maestro-Yarza, I.; Turull, M. & Roca, B., "Students' absenteeism in higher education: An exploratory qualitative study", *EDULEARN18 (10th annual International Conference on Education and New Learning Technologies)*, Palma de Mallorca, 1-3 de juliol de 2018.

Aurèlia Mañé Estrada

Comunicacions en congressos i jornades

Mañé-Estrada, A., "Economic policies and sustainable job creation", *Economic policies, Trade Integration and Sustainable Job Creation*, Tunis (Tuníssia), 16 de novembre de 2018.

Mañé-Estrada, A.; Albinyana, R., "Propuesta de herramientas para la evaluación de los procesos de cambio en el rentismo argelino debidos a los cambios en las relaciones de poder de la cadena de valor de gas regional", *XXI FIMAM*, Còrdova, 25-26 d'octubre de 2018.

Mañé Estrada, A. "Building up the image of William Knox D'Arcy in the books on British Petroleum history", *World Congress of Middle East Studies (WOCMES)*, Sevilla, 16-22 de juliol de 2018.

Inés Marco Lafuente

Comunicacions en congressos i jornades

Padró, R.; Marco, I.; Font, C. & Tello, E., "Más allá de Chayanov: Un análisis reproductivo de la sustentabilidad de las unidades campesinas y las comunidades rurales (Sentmenat, Cataluña, 1860-2009)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.

Marco, I.; Padró, R. & Tello, E., "Reproducción socioecológica y la máxima desigualdad factible en las agriculturas orgánicas tradicionales (Sentmenat, Cataluña, 1850)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.

Díez, L., Cussó, X., Padró, R., Marco, I., Cattaneo, C., Olarieta, J.R., Garrabou, R. & Tello, E., "La transformación histórica de un agroecosistema mediterráneo de base orgánica en un sistema agrario industrializado desde una perspectiva sociometabólica y biocultural (Les Oluges, Cataluña, 1860-1959-1999)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.

Marco, I.; Padró, R. & Tello, E., "Labour, Nature and Exploitation: A first exploration of the relations between Social Metabolism and Inequality in traditional organic farming (Sentmenat, Catalunya, 1850)", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Padró, R.; Marco, I.; Font, C. & Tello, E., “Modelización de paisajes agroecológicos para la deliberación y planteamiento de transiciones hacia unos sistemas agrarios sustentables (El Vallès, 2009)”, *VII Congreso Internacional de Agroecología*, Instituto de Sociología y Estudios Campesinos (ISEC, Universidad de Córdoba)-Grupo de Investigación en Economía Ecológica, Agroecología e Historia (Universidad de Vigo)-Observatorio de Soberanía Alimentaria y Agroecología (OSALA), Còrdova, 30 de maig a 1 de juny de 2018.

Carlos Marcuello Recaj

Comunicacions en congressos i jornades

Marcuello, C., “La inversión china en América Latina y el Caribe”, *I Congreso Internacional de la Asociación Española de Estudios de Asia Oriental*, Universidad de Málaga, 20 de juny de 2018.

Marcuello, C., “El financiamiento chino en América Latina y el Caribe en el contexto de las relaciones económicas bilaterales”, *Cuarto Seminario Internacional “América Latina y el Caribe y China: condiciones y retos en el siglo XXI”*, Universidad Nacional Autónoma de México, México, 28-30 de maig de 2018.

Conferències

Marcuello, C., “La inversión china en América Latina y México: desafíos y oportunidades”, Curso de Executive Education, Business School, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Marcuello, C., “Economía y Negocios con Asia-Pacífico: las Relaciones con América Latina y el Caribe”, Instituto Politécnico Nacional, México, 31 de maig de 2018.

Altres participacions

Marcuello, C., discussant de Ricardo Fernández Castillo, “Los enigmas en la formación del sistema monetario mexicano durante la transición de virreinato a nación independiente”, *Primer Webinar de Estudiantes de Doctorado. Universitat de Barcelona – Colegio de México*, Barcelona, 26 d'octubre de 2018.

Marc Maynou Felker

Comunicacions en congressos i jornades

Blasco-Martel, Y.; Ibarz, J.; Lo Cascio, P.; Monterde, O.; Maynou Felker, M., “La Docencia de conocimientos históricos en grados universitarios fuera del ámbito de la Historia”, *XIV Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea*, Alacant, 20-22 de setembre 2018.

Seminaris

Maynou Felker, M., “Reconstruyendo la transición energética en la provincia de Barcelona: una serie comparada de precios de combustibles orgánicos, 1848-1932”, *VI Seminario Anual de la SEHA*, Madrid, 14 de desembre de 2018.

Óscar Monterde Mateo

Comunicacions en congressos i jornades

Blasco-Martel, Y.; Ibarz, J.; Lo Cascio, P.; Monterde, O.; Maynou Felker, M., “La Docencia de conocimientos históricos en grados universitarios fuera del ámbito de la Historia”, *XIV Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea*, Alacant, 20-22 de setembre 2018.

Juan Carlos Palacios Cívico

Comunicacions en congressos i jornades

Palacios Cívico, J.C., "Crecimiento económico del sector productivo cubano: análisis de sus determinantes y restricciones estructurales". *Seminario del Grupo de Historia de América Latina de la UB*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29 de maig de 2018.

Palacios Cívico, J.C., "Contrapeso de flujos financieros y de poder. Una propuesta para Cuba", *LASA2018. Latin American Studies in a Globalized World. XXXVI Congreso Internacional de la Asociación de Estudios Latinoamericanos*, Barcelona, 23 de maig de 2018.

José Luis Peña Mir

Comunicacions en congressos i jornades

Peña-Mir, J.L., "Lending in a composite monarchy: legal pluralism and credit markets fragmentation in Early Modern Spain", *UB - UC3M - UV: Inter-University PhD Workshop in Economic History*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 14-15 de juny de 2018.

Peña-Mir, J.L., "Regulation and Reality. Mortgage Credit and Contract Design in Spain from the Ancien Régime to the Liberal State", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

José Alejandro Peres Cajías

Comunicacions en congressos i jornades

Peres-Cajías, J.A.; Branisa, B.; Caspa, N., "Bolivian Biological Standards of Living, 1880-1920", *9ta Conferencia Boliviana de Desarrollo Económico*, Santa Cruz (Bolívia), 29-30 de novembre de 2018.

Peres-Cajías, J.A.; Badia, M. & Carreras, A., "Trade Complexity in Andean and Nordic Countries", *9ta Conferencia Boliviana de Desarrollo Económico*, Santa Cruz (Bolívia), 29-30 de novembre de 2018.

Peres-Cajías, J.A.; Ducoing, C. & Torregrosa, S., "Taking off from Natural Resources: fiscal dependency in comparative perspective, 1850-2015", *9ta Conferencia Boliviana de Desarrollo Económico*, Santa Cruz (Bolívia), 29-30 de novembre de 2018.

Peres-Cajías, J.A., "Knowledge, Learning and Technology. The Bolivian Mining Industry in a Comparative Perspective", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Peres-Cajías, J.A., "Regional GDPs in Bolivia, 1950-2010. A story of nonconvergence", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Peres-Cajías, J.A.; Torregrosa Hetland, S. & Ducoing, C., "Taking off from Natural Resources: fiscal dependency in comparative perspective (1850-2015)", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Peres-Cajías, J.A. & Rayes, A., "Food import substitution in Argentina during the First Globalization, 1870-1913. Did trade protection matter?", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Peres-Cajías, J.A., “Natural Resources Curse in the Long Run? Bolivia, Chile and Peru in the Nordic Countries' Mirror”, *Taller de Investigación Aplicada*, Instituto de Investigaciones Socioeconómicas, Universidad Católica Boliviana “San Pablo”, 28 de juny de 2018.

Peres-Cajías, J.A.; Kehoe, T. & Machicado, C.G., “The Fiscal and Monetary History of Bolivia, 1960-2015”. *Seminario del Grupo de Historia de América Latina de la UB*, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29 de maig de 2018.

Torregrosa Hetland, S. & Peres Cajías, J.A., “Taking off from Natural Resources. Fiscal dependency in comparative perspective”. *LASA2018. Latin American Studies in a Globalized World. XXXVI Congreso Internacional de la Asociación de Estudios Latinoamericanos*, Barcelona, 23 de maig de 2018.

Torregrosa Hetland, S. & Peres Cajías, J.A., “Taking off from Natural Resources. Fiscal dependency in comparative perspective”. *Natural Resources Management. Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror*, Pre-session of the Panel 548 // ENE. *LASA 2018*, Facultat d’Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de maig de 2018.

Peres-Cajías, J.A., “La economía boliviana en el largo plazo y el nuevo contexto”, *La economía después del Boom. Amenazas macroeconómicas, desafíos microeconómicos*, Cámara Boliviana Alemana de Comercio, La Paz (Bolívia), 6 de març de 2018.

Organització de sessions i jornades

Peres-Cajías, J.A., *El Desarrollo en los Países Andinos: productividad, inclusión social y democracia*, La Paz (Bolívia), 5 de juliol de 2018.

Seminaris

Peres-Cajías, J.A., “Fiscal capacity in times of war: Bolivia, Chile and Peru during the War of the Pacific (1879-1883)”, *Seminaris del Departament d’Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial*, Barcelona, 14 de novembre de 2018.

Peres-Cajías, J.A., “Desafíos de la Historiografía económica boliviana en el siglo XX”, *Conferencias sobre Historia Económica de Bolivia, Carrera de Historia*, La Paz (Bolívia), 12 de març de 2018.

Jordi Planas Maresma

Comunicacions en congressos i jornades

Folch, A. & Planas, J., “El desarrollo de la cafecultura ecológica en el estado mexicano de Chiapas y la movilización campesina (1980-2015)”, *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Planas, J. & Soler-Becerro, R., “El asociacionismo agrario como instrumento de politización y democratización política. Cataluña, 1890-1923”, *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Planas, J. & Soler-Becerro, R., “Agricultural Cooperatives, Farmers' Unions and the Politicisation of the Catalan Countryside in the Early Twentieth Century”, *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d’abril de 2018.

Marc Prat Sabartés

Comunicacions en congressos i jornades

Prat, M., "La historia económica y política como origen de los problemas actuales", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Joana Maria Pujadas Mora

Comunicacions en congressos i jornades

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M., "Charity institutions and gender migrations, Barcelona 1762-1803", *XXXVIII Meeting of the Portuguese Association of Economic and Social History, Gender in Economic and Social History*, Lisboa (Portugal), 15-16 de novembre de 2018.

Jover-Avellà, G. & Pujadas-Mora, J.M., "Staying or leaving: women's labour market in the Island of Majorca in the seventeenth-century", *Workshop. Migration and Gender : relationships, economic resources and institutions in historical perspective (15th-20th centuries)*, University of Cambridge (Regne Unit), 8-10 novembre 2018.

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M., "Migration and the household economy of the poor in Catalonia, 1762-1803", *Workshop. Migration and Gender : relationships, economic resources and institutions in historical perspective (15th-20th centuries)*, University of Cambridge (Regne Unit), 8-10 novembre 2018.

Salas, P. & Pujadas-Mora, J.M., "Constitutionalism and sanitary cordons in Southern Europe (Mallorca, nineteenth century)", *2nd International Conference of the Quarantine Studies Network. Barriers without borders. Global and transdisciplinary perspectives on sanitary cordons throughout history*, Palma, 7-8 de novembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M.; Fornés, A. & Lladós, J., "The case study of Barcelona and the XARXES project", *Historical Documents, Research and Society in the Digital Era*, Nàpols (Itàlia), 24-29 de setembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M.; Fornés, A.; Lladós, J.; Brea-Martínez, G. & Valls-Fígols, M., "The Baix Llobregat (BALL) Demographic Database, between Historical Demography and Computer Vision (nineteenth - twentieth centuries)", *Nominative data for demographic research in the East and the West*, Ural Federal University, Ekaterinburg (Rússia), 6-10 de setembre de 2018.

Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; Carbonell, M., "Migraciones, economías familiares e instituciones de caridad: una perspectiva de género. Barcelona 1763-1803", *IV Congreso Internacional Estudios de Familias. REFMUR*, Cartagena de Indias (Colòmbia), 23-24 d'agost de 2018.

Chen, J.; Riba, P.; Fornés, A.; Mas, J.; Lladós, J. & Pujadas-Mora, J.M., "Word-Hunter: A Gamesourcing Experience to Validate the Transcription of Historical Manuscripts", *The 16th International Conference on Frontiers in Handwriting Recognition. International Association for Pattern Recognition (IAPR)*,. Niagara Falls (Estats Units d'Amèrica), 5-8 d'agost de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., "Revisitando a Malthus desde una perspectiva de género", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Pujadas-Mora, J.M.; Brea-Martínez, G. & Valls-Fígols, M., "Inequality across Generations: Status Attainment in a Catalan Industrial Town, Sant Feliu De Llobregat (1800-1880)", *European Population Conference 2018, European Association for Population Studies*, Brussel·les (Bèlgica), 6-9 de juny de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., "XARXES: Tecnologia i innovació ciutadana en la construcció de xarxes socials històriques per a la comprensió del llegat demogràfic", *Primeres jornades d'Humanitats Digitals de la UAB. Xarxa d'Humanitats Digitals de la UAB*, Bellaterra, 18-20 d'abril de 2018.

Pujadas-Mora, J.M. & Brea-Martínez, G., "(De)composing Inequality along Four Centuries in the Barcelona Area, 1481-1880", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Pujadas-Mora, J.M.; Brea-Martínez, G.; Valls- Fígols, M. & Cabré, A., "Assortative Mating and Status Attainment in a Catalan Industrial Town, Sant Feliu de Llobregat, 19th- 20th Centuries", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Carbonell, M.; Marfany, J.; Pujadas-Mora, J.M.; "Migration and the household economy of the poor in Catalonia, 1762-1803", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Organització de sessions i jornades

Pujadas-Mora, J.M., Membre del Comité organitzador del congrés *2nd International Conference of the Quarantine Studies Network. Barriers without borders. Global and transdisciplinary perspectives on sanitary cordons throughout history*, Grup d'Història de la Salut de las Illes Balears; Universitat de les Illes Balears. Palma, 7-8 de novembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., membre del Comité organitzador del congrés, *Nominative Sources in Historical Demography*, Ural Federal University, Ekaterinburg (Rússia), 6-10 de setembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., Chair of the Family and Demography Network de la European Social Science History Conference.

Pujadas-Mora, J.M., Organitzadora de la sessió "Perspectives on Marriage across Countries and Centuries" *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Pujadas-Mora, J.M. Organitzadora de la sessió "Long term perspective on Family I", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Pujadas-Mora, J.M. Discussant de la sessió "Social Mobility II:Times of Crisis", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Seminaris

Pujadas-Mora, J.M.; Fornés, A. & Lladós, J., "Digitalització i explotació de dades al sector públic", *Hub b30. Brunch d'Innovació*, Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 28 de setembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., "Coding of historical causes of death (Spain)" international historical coding system for Causes of Death", *An open meeting of the SHiP Workshop series. Copenhagen University*, Copenague (Dinamarca), 18 de setembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M., "Palma's individual CoD database (Spain, nineteenth- twentieth centuries)", *Constructing an international comparative historical classification*

system An open meeting of the SHiP Workshop series, Cambridge University, Department of Geography. Cambridge (Regne Unit), 27 de març de 2018.

Ramon Ramon Muñoz

Comunicacions en congressos i jornades

Álvarez-Klee, R. & Ramon-Muñoz, R., "Living standards and inequality in Maoist China. Evidence from anthropometric measures", *European Workshop on Asian Economic History*, Barcelona, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 29-30 de novembre de 2018.

Ramon-Muñoz, R., "Export performance in the 1930s: evidence from the international olive oil market", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Ramon-Muñoz, R. & Ramon-Muñoz, J.M., "The urban-rural height gap in late nineteenth-century Catalonia", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Ramon-Muñoz, R., "Exploring resilience in the food industry during globalization and deglobalization periods: Evidence from Catalonia", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Ramon-Muñoz, R. & Ramon-Muñoz, J.M., "La brecha rural-urbana de la estatura en Cataluña a fines del siglo XIX", *Jornadas Científicas. Desigualdad, pobreza y bienestar en España. IV Workshop de historia antropométrica*, Universidad de Murcia, 18-19 de gener de 2018.

Organització de sessions i jornades

Molema, M. & Ramon-Muñoz, R., Organització de la sessió "Resilience in Regional Economic Systems", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Altres participacions

Ramon-Muñoz, R., Discussant de la sessió "Recovering from Large Scale Crisis: Strategies, Patterns, and Outcomes, 19th-21st Centuries", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Marisol Rodríguez Martínez

Comunicacions en congressos i jornades

Rodríguez Martínez, M., "Main features of the Spanish Healthcare System", *Innovations in Integrated Care: Lessons from Spain Workshop* organized by the Berkeley School of Public Health, the Robert Wood Johnson Foundation and the American Medical Group Association, Washington DC (Estats Units), 17 d'abril de 2018.

Alba Roldán Marín

Comunicacions en congressos i jornades

Roldán, A., "Was gold standard a good idea for southern European periphery? A comparison between Spain and Italy", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Roldán, A., "Spain and the Classical Gold Standard. A Short- and Long-term Approach", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Roldán, A., "Was gold standard a good idea for southern European periphery? A comparison between Spain and Italy", *UB - UC3M - UV: Inter-University PhD Workshop in Economic History*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 14-15 de juny de 2018.

Roldán, A., "Aplicación del sistema de prácticas de la Universidad de York (Regne Unit) en la Universidad de Barcelona", *XIII Encuentro de Didáctica de la Historia Económica*, Asociación Española de Historia Económica, Universitat de les Illes Balears, Palma (Mallorca), 7-8 de juny de 2018.

Roldán, A., "Was gold standard a good idea for southern European periphery? A comparison between Spain and Italy", *2018 Cliometric Society Conference. 56 Years of Cliometrics*, Tallahassee (Florida, Estats Units d'Amèrica), 27-28 d'abril de 2018.

Roldán, A., "Why was the European Southern periphery unable to remain inside the Gold Standard?", *Economic History Society Annual Conference*, Keele (Grècia), 6-8 d'abril de 2018.

Altres participacions

Roldán, A., Discussant a la sessió "Growth and Business Cycle Stability: Lessons from Economic History", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Roldán, A., Discussant del paper: Rui Esteves, "A Portuguese twist? Sovereign debt management in an emerging country, 1869-1890", *Second European Macrohistory Workshop. Debt sustainability in advanced economies*, York (Regne Unit), 26-28 de març de 2018.

Seminaris

Roldán Marín, A., "¿Por qué la periferia del sur de Europa fue incapaz de estar en el patrón oro? El caso de España", Seminaris d'Estudiants del Doctorat en Història Econòmica, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 22 de novembre de 2018.

Roldán Marín, A., "Spain and the Classical Gold Standard. Short- and Long-Term Analyses", Seminaris d'Estudiants del Doctorat en Història Econòmica, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 12 de maig de 2018.

Alejandro Sánchez Suárez

Comunicacions en congressos i jornades

Sánchez Suárez, A., "Las crisis en Cataluña en una etapa de crecimiento y transición (1680-1840)", *Seminario "La Historia Económica de España de los siglos XIX y XX a debate"*, Facultad de Economía y Empresa, Universidad de Zaragoza, 16 de gener de 2018.

Altres participacions

Sánchez Suárez, A., Moderador de la sessió "Estado, formas de democracia", *XV Coloquio Internacional de Geocrítica. Las ciencias sociales y la edificación de una sociedad post-capitalista*, Universitat de Barcelona, 7-12 de maig de 2018.

Javier San Julián Arrupe

Comunicacions en congressos i jornades

San Julián Arrupe, J., "The diffusion of the ideas of Thomas Robert Malthus in Spain and Spanish America", *X Encuentro de la Asociación Ibérica de Historia del Pensamiento Económico*, Oporto (Portugal), 6-7 de desembre de 2018.

San Julián Arrupe, J., "Spain and Spanish speaking countries", *The Reception of Thomas Robert Malthus in Europe, America and Japan*, Hokkai Gakuen University, Sapporo (Japó), 4-5 de setembre de 2018.

San Julián Arrupe, J., "A foreign perspective on national public finance: Leroy-Beaulieu on the Spanish debt troubles of the end of 19th century", *45th Annual meetings of the History of Economics Society*, Chicago (Estats Units), 14-17 de juny de 2018.

San Julián Arrupe, J., "A foreign perspective on national public finance: Leroy-Beaulieu on the Spanish debt troubles of the end of 19th century", *21th Conference of the European Society of the History of Economic Thought*, Madrid, 7-9 de juny de 2018.

Seminaris

San Julián Arrupe, J., "Un diálogo entre Keynes y Hayek . Mercado y estado en las crisis económicas", *V Cicle de conferències d'economia i societat*, Càtedra d'Economia Social Tecnocampus, 29 de novembre de 2018.

Presidència de sessió

San Julián Arrupe, J., Presidència de sessió "Session: E04 Translation and Circulation of Ideas Papers", *21th Conference of the European Society of the History of Economic Thought*, Madrid, 7-9 de juny de 2018.

Raimon Soler Becerro

Comunicacions en congressos i jornades

Soler-Becerro, R., "Política y elecciones como forma de movilización social. La acción política del movimiento rabasaire durante la Segunda República en el Penedès, 1931-1936", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Planas, J. & Soler-Becerro, R., "El asociacionismo agrario como instrumento de politización y democratización política. Cataluña, 1890-1923", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Planas, J. & Soler-Becerro, R., "Agricultural Cooperatives, Farmers' Unions and the Politicisation of the Catalan Countryside in the Early Twentieth Century", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Ricard Soto Company

Comunicacions en congressos i jornades

Jover-Avellà, G.; Mas-Forner, A. & Soto-Company, R., "De la esclavitud al trabajo asalariado: La 'Gran Transición' en una Colonia Feudal Mediterránea, Mallorca 1300-1570", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Carles Sudrià Triay

Comunicacions en congressos i jornades

Sudrià, C., "El papel del capital extranjero... y del doméstico en el desarrollo económico de la España decimonónica. Una revisión necesaria", *Seminario "La Historia Económica de España de los siglos XIX y XX a debate"*, Facultad de Economía y Empresa, Universidad de Zaragoza, 16 de gener de 2018.

Federico Tadei

Comunicacions en congressos i jornades

Tadei, F. "Colonial Power Identity and Trade Structure in Africa: Were the British Colonizers More Favorable to Free Trade?", *Annual Meeting of the African Economic History Network*, Bologna (Itàlia), 13 d'octubre de 2018.

Alfani, G. & Tadei, F., "Income Inequality in Colonial Africa: Building Social Tables for Pre-Independence Senegal, Ivory Coast, and Central African Republic", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Tadei, F., "Measuring Extractive Institutions: Colonial Trade and Price Gaps in French Africa", *BEAT Trobada*, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 27 de juny de 2018.

Tadei, F., "Measuring Extractive Institutions: Colonial Trade and Price Gaps in French Africa", *European Review of Economic History Fast-Track Meeting*, Berlin 8 (Alemanya), 14 d'abril de 2018.

Tadei, F., "Colonial Power Identity and Trade Structure in Africa: Were the British Colonizers More Favorable to Free Trade?", *Economic History Society Annual Conference*, Keele (Regne Unit), 7 d'abril de 2018.

Organització de sessions i jornades

Bolt, J.; Hillbom, E. & Tadei, F., Organització de la sessió "Inequality in the Global South: Trends, Drivers, and Mechanisms", *XVIII World Economic History Conference. Waves of Globalization*, Boston (Estats Units d'Amèrica), 29 de juliol-3 d'agost de 2018.

Seminaris

Tadei, F., "Colonial Power Identity and Trade Structure in Africa: Were the British Colonizers More Favorable to Free Trade?", *Economic Development of the Global South Seminar Series*, Department of Economic History, Lund University, 16 de novembre de 2018.

Enric Tello Aragay

Comunicacions en congressos i jornades

Tello, E., "The limits of the organic systems: the reposición of the fertility [Catalonia]", *Learnings from past and proposals to the future. Research Laboratory about Agroecological Intensification*, ReVOLTA-Universidade de Santiago de Compostela-Universidade de Vigo, Santiago de Compostela, 18 d'octubre de 2018.

Tello, E., "4 ejes del Sistema Alimentario. Eje Economía", *Sistema Alimentario Global ¿Cómo contribuimos desde la Universidad a hacer frente a los restos de un Sistema Alimentario Global Sostenible?*, Universitat de Barcelona-Fundación Triptolemos, Barcelona, 16 d'octubre de 2018.

- Chacón, M.; Montero, A. & Tello, E., "(In) sustentabilidad de los sistemas agrícolas en Costa Rica (1980-2014). Evaluación de la transición socioecológica de los agroecosistemas cafetaleros a escala regional", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.
- Montero, A.; Marull, J.; Tello, E.; Cattaneo, C. & Coll, F., "(In) sustentabilidad de los sistemas agrícolas en Costa Rica (1980-2014). Evaluación de la transición socioecológica de los agroecosistemas cafetaleros a escala regional", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.
- Padró, R.; Marco, I.; Font, C. & Tello, E., "Más allá de Chayanov: Un análisis reproductivo de la sustentabilidad de las unidades campesinas y las comunidades rurales (Sentmenat, Cataluña, 1860-2009)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.
- Marco, I.; Padró, R. & Tello, E., "Reproducción socioecológica y la máxima desigualdad factible en las agriculturas orgánicas tradicionales (Sentmenat, Cataluña, 1850)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.
- Díez, L., Cussó, X., Padró, R., Marco, I., Cattaneo, C., Olarieta, J.R., Garrabou, R. & Tello, E., "La transformación histórica de un agroecosistema mediterráneo de base orgánica en un sistema agrario industrializado desde una perspectiva sociometabólica y biocultural (Les Oluges, Cataluña, 1860-1959-1999)", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.
- Marco, I.; Padró, R. & Tello, E., "Labour, Nature and Exploitation: A first exploration of the relations between Social Metabolism and Inequality in traditional organic farming (Sentmenat, Catalunya, 1850)", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.
- Montero, A.; Tello, E. & Badia-Miró, M., "La dinámica de los "Cafés Suaves" durante la regulación del mercado. Costa Rica como caso de estudio", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.
- Cattaneo, C.; Marull, J. & Tello, E., "Disfuncionalidades agroecológicas y de paisaje de la agricultura industrial. La pérdida de la economía circular en la región de Barcelona, 1956-2009", *VII Congreso Internacional de Agroecología*, Instituto de Sociología y Estudios Campesinos (ISEC, Universidad de Córdoba)-Grupo de Investigación en Economía Ecológica, Agroecología e Historia (Universidad de Vigo)-Observatorio de Soberanía Alimentaria y Agroecología (OSALA), Còrdova, 30 de maig a 1 de juny de 2018.
- Padró, R.; Marco, I.; Font, C. & Tello, E., "Modelización de paisajes agroecológicos para la deliberación y planteamiento de transiciones hacia unos sistemas agrarios sustentables (El Vallès, 2009)", *VII Congreso Internacional de Agroecología*, Instituto de Sociología y Estudios Campesinos (ISEC, Universidad de Córdoba)-Grupo de Investigación en Economía Ecológica, Agroecología e Historia (Universidad de Vigo)-Observatorio de Soberanía Alimentaria y Agroecología (OSALA), Còrdova, 30 de maig a 1 de juny de 2018.

John Alexander Urrego Mesa

Comunicacions en congressos i jornades

Urrego Mesa, J.A., "Cambios en la producción y uso de biomasa en Colombia (1915-2015): una perspectiva socio-metabólica de largo plazo", *IX Simposio de la Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental (SOLCHA). El istmo y las américas*, Liberia, Costa Rica, 16-20 de juliol de 2018.

Urrego Mesa, J.A., "Cambios en la producción y uso de biomasa en Colombia (1915-2015): una perspectiva socio-metabólica de largo plazo", *Transrural History 2018. Transiciones en la agricultura y la sociedad rural. Los desafíos globales de la historia rural. II Congreso Internacional. XVI Congreso de Historia Agraria-VII Encontro Ruralreport*, Santiago de Compostela, 20-23 de juny de 2018.

Seminaris

Urrego Mesa, J.A., "Biomass production in the long Run in Colombia (1915-2014)", Seminaris d'Estudiants del Doctorat en Història Econòmica, Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 3 de juny de 2018.

Concepción Villar Garruta

Comunicacions en congressos i jornades

Villar, C., " Integración socio-laboral de la inmigración en la Barcelona de 1930: trabajo, matrimonio y reproducción", *VII Congreso Internacional Hispano-Mexicano. Ciudades y territorios iberoamericanos. La construcción histórica del mundo urbano*, Universidad del País Vasco UPV/EHU, Bilbao, 12-13 de juliol de 2018.

Villar, C., "Female Immigration in an Industrial City of Southern Europe, Barcelona 1930", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Pitarch, K.; Villar, C. & López-Gay, T., "Being Migrant in Barcelona in 1930: the Case Valencian Immigration in la Barceloneta", *ESSHC European Social Science History Conference 2018*, Belfast, 4-7 d'abril de 2018.

Participació en revistes

2018

MEMBRES DE CONSELLS DE REDACCIÓ DE REVISTES

Yolanda Blasco Martel

Diálogos. Universidad de Costa Rica (Consell Assessor Internacional)

Investigaciones de Historia Económica (Comitè Editorial)

Anna Carreras Marín

Investigaciones de Historia Económica

Àngel Calvo Calvo

Business Administration and Management (Editorial Team)

Biblio 3W, Revista Bibliogràfica de Geografia y Ciencias Sociales (Geocrítica)
(Consell Assessor Internacional)

Scripta Nova (JCR)

Jordi Catalan Vidal

Business History (JCR)

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (Consell de Redacció)

H-industri@. Revista de Historia de la industria argentina y Ilatinoamericana

Materials d'Història de l'Arxiu de la CON de Catalunya (Comitè Editorial)

Recerques

Revista de Historia Industrial (JCR)

Josep Colomé Ferrer

Estudis d'Història Agrària

Recerques

Sergio Espuelas Barroso

Documentos de Trabajo - Asociación Española de Historia Económica
(Consell Assessor)

Paloma Fernández Pérez

Boletín del Centro de Economía y Desarrollo de la Universidad de Buenos Aires

Business History (Coeditora) (JCR)

Entrepreneurial History of Discussion Papers (on line)

Journal of Evolutionary Studies in Business (co-editora)

Investigaciones de Historia Económica

Miquel Gutiérrez Poch

Miscellanea Aqualatensia

Revista de Historia Industrial (Coeditor) (JCR)

Alfonso Herranz Loncán

Economic History of Developing Regions (coeditor)

Economic History Review (JCR)

Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History (JCR)

Revista Uruguaya de Historia Económica

TST. Transportes, Servicios y Telecomunicaciones

Aurèlia Mañé Estrada

Revista de Economía Crítica (Consell de Redacció)

Pere Pascual Domènech

Investigaciones de Historia Económica (Consell Assessor)

Miscellanea Aqualatensia

Revista de Historia Industrial (Consell Assessor) (JCR)

Jordi Planas Maresma

Revista de Demografía Histórica. Asociación de Demografía Histórica (ADEH).
(Consell de Redacció)

La Resclosa. Centre d'Estudis de Gaià (Consell Assessor)

Joana Maria Pujadas Mora

Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural (Consell de Redacció)
(JCR)

Ponències. Revista del Centre d'Estudis de Granollers (Director)

Ramon Ramon Muñoz

Miscel·lània Cerverina

Recerques

Àlex Sánchez Suárez

L'Avenç

Investigaciones de Historia Económica

Revista de Historia Industrial (director adjunt) (JCR)

Carles Sudrià Triay

Revista de Economía Industrial

Revista de Historia Industrial (Director) (JCR)

Enric Tello Aragay

Global Environment. A Journal of History and Natural and Social Sciences

Recerques

AVALUADORES DE REVISTES

Marc Badia Miró

América Latina en la Historia Económica

Boletín Americanista

Economic History Review (JCR)

Investigaciones de Historia Económica

Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American History (JCR)

Josep Maria Benaul Berenguer

Areas. Revista Internacional de Ciencias Sociales

Yolanda Blasco Martel

Agricultural History (JCR)

Revista de Historia Económica (JCR)

Revista de Historia de la Economía y de la Empresa

Gemma Cairó i Céspedes

Problemas de Desarrollo. Revista Latinoamericana de Economía (Scopus)

Revista de Economía Mundial (JCR)

Àngel Calvo Calvo

History and Technology

Harvard Deusto Business Research

Montserrat Carbonell Esteller

Economic History Review

Anna Carreras Marín

América Latina en la Historia Económica

Economic History of Developing Regions

Explorations in Economic History (JCR)

Investigaciones de Historia Económica

Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales (JCR)

Tiempo y Economía

Jordi Catalan Vidal

European Review of Economic History (JCR)

Investigaciones de Historia Económica

Recerques

Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History (JCR)

Revista de Historia Industrial (JCR)

Sergio Espuelas Barroso

Economic History Review (JCR)

European Review of Economic History (JCR)

Rubrica Historica

Paloma Fernández Pérez

Australian Economic History Review (JCR)

Business History (JCR)

Enterprise and Society (JCR)

Historia económica & Historia de empresas

Investigaciones de Historia Económica

Patrícia García-Duran Huet

Comparative European Studies

Revista de Ciencia Política (JCR)

Alfonso Herranz Loncán

Journal of Economic History (JCR)

Explorations in Economic History (JCR)

Pere Pascual Domènech

Investigaciones de Historia Económica

Revista de Historia Industrial (JCR)

Jordi Planas Maresma

Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural (JCR)

Quaderns Agraris

Marc Prat Sabartés

Business History (JCR)

Economic History Review (JCR)

Recerques

Joana Maria Pujadas Mora

Economics and Human Biology

Demographic Research (JCR)

Demography (JCR)

Frontiers in Digital Humanities

Historical Life Course Studies

Historia Agraria

Revista de Historiografía

Ramon Ramon Muñoz

Business History (JCR)

Economics and Human Biology (JCR)

Enterprise and Society (JCRI)

Journal of Historical Geography (JCR)

Álex Sánchez Suárez

Investigaciones de Historia Económica

Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History (JCR)

Recerques

Javier San Julián Arrupe

Economics Bulletin (on line)

María Soledad Rodríguez Martínez

Health Policy (JCR)

International Journal for Equity in Health (JCR)

Gaceta Sanitaria (JCR)

Ricard Soto Company

Investigaciones de Historia Económica

Recerques

Carles Sudrià Triay

Business History Review (JCR)

Investigaciones de Historia Económica

Recerques

Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History (JCR)

Federico Tadei

AGER Revista de Estudios sobre Despoblación y Desarrollo Rural (Scopus)

Comparative Political Studies (JCR, Scopus)

Enric Tello Aragay

Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales

Ecological Economics (JCR)

Environment & History (JCR)

Global Environment. Journal of History and Natural and Social Sciences

Journal of Agrarian Change (JCR)

Revista de Economía Crítica

Revista Española de Estudios Agrosociales y Pesqueros

Concepción Villar Garruta

Business History (JCR)

**Cursos, conferències i
activitats de divulgació
científica**

2018

Yolanda Blasco Martel

Publicacions de divulgació

Armengou Orús, J. & Blasco-Martel, Y. (2018), "Inteligencia Artificial y Estabilidad Financiera", *Observatorio de las Ideas. Revista de Ideas*, 60, pp. 6-9.

Entrades a blogs

Blasco-Martel, Y.; Cuevas, J. & Riera, M.C., "[El crédito oficial durante las crisis](#)", nadaesgratis.es, 25 d'octubre de 2018.

Cairó i Céspedes, Gemma

Intervencions en mitjans de comunicació

Cairó i Céspedes, G., "[India: gli agricoltori destabilizzano il governo Modi](#)", *L'Indro* (diari electrònic), 16 de març de 2018.

Ángel Calvo Calvo

Conferències

Calvo, A., "Las telecomunicaciones: una visión de larga duración", conferència en el marc del *Curso sobre Economía y Regulación de las Telecomunicaciones*, Universitat de Barcelona, 12.16 de febrer de 2018.

Entrades a blogs

Calvo, A., "[¿Globalización o vuelta de los watchdogs de la Guerra Fría?](#)", *GeocritiQ*, 8 d'abril de 2018.

Josep Colomé Ferrer

Conferències

Colomé Ferrer, J., "Conflicte armat i gènere", conferència en el marc de l'assignatura Història de les Dones, *Master Interuniversitari Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania*, Universitat de Barcelona, 19 de novembre de 2018.

Colomé Ferrer, J., "Terra, ceps, homes i dones. L'especialització vitícola al Penedès del segle XIX", *Actes del bicentenari de la creació del municipi de Sant Llorenç d'Hortons*, Ajuntament de Sant Llorenç d'Hortons, 10 de març de 2018.

Sergio Espuelas Barroso

Publicacions de divulgació

Espuelas, S. (2018), "De la Socialdemocracia al Liberalismo de mercado", *Observatorio de las Ideas. Revista de Ideas*, 58.

Entrades a blogs

Espuelas, S., "[Estado del Bienestar y democracia en España: una perspectiva de muy largo plazo](#)", nadaesgratis.es, 10 d'octubre de 2018.

Paloma Fernández Pérez

Conferències

Fernández Pérez, P., "Retos actuales de la publicación de la investigación científica en Ciencias Sociales y Humanidades". Conferència invitada de clausura del Seminari Internacional de Doctorands, Doctorado en Empresa, Economía y Sociedad, Universitat d'Alacant, 4 de juliol de 2018.

Irene Maestro Yarza

Conferències

Maestro Yarza, I. "Cooperació per al desenvolupament", Conferència per facilitar l'elaboració del Pla Director de Cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona. Sant Feliu de Llobregat, 4 de desembre del 2018.

Maestro Yarza, I. "Experiencias de Cooperación al Desarrollo desde La Universidad: el partenariado de la Universitat de Barcelona con la Universidad Gaston Berger", *La cuestión del agua: cooperación y conflicto en el siglo XXI*, Els Juliol de la UB, 22 de juny de 2018.

José Alejandro Peres Cajías

Altres activitats

Peres-Cajías, J.A. "[¿Está el conocimiento en el debate público?](#)", *Data Economía* [diari electrònic], 5 d'abril de 2018.

Peres-Cajías, J.A., "Recursos naturales y economía en la Guerra del Pacífico", *Página Siete*, 23 de març de 2018.

Joana Maria Pujadas Mora

Conferències

Fornés, A.; Pujadas-Mora, J.M. & Lladós, J., "Xarxes: Construint el Facebook dels nostres avantpassats", *ExperimentAI 02. Technological Centre Library Living Lab*, Sant Cugat del Vallès, 14 de novembre de 2018.

Cursos

Pujadas-Mora; J.M., Organitzadora del curs *Curso Métodos de investigación en Demografía Histórica para el tratamiento de datos censales y parroquiales*, Asociación de Demografía Histórica–Centre d'Estudis Demogràfics, Bellaterra, 2-11 de juliol de 2018.

Entrades a blogs

Brea-Martínez, G. & Pujadas-Mora, J.M., "[La desigualdad a largo plazo en Barcelona: 1841-1880](#)", nadaesgratis.es, 2 de novembre de 2018.

Pujadas-Mora, J.M. & Fornés, A., "[Un exemple d'integració d'un projecte d'humanitats digitals amb la @Viquipedia / @Wikidata](#)". Wikimedia.cat, 19 de setembre de 2018.

Marisol Rodríguez Martínez

Cursos

Rodríguez Martínez, M., "Economía y Sistemas Sanitarios", Deusto Business School Health, Bilbao, 4-5 d'octubre de 2018.

Intervencions en mitjans de comunicació

Rodríguez Martínez, M., "Por qué sanidad universal y con qué no se debe confundir", *La Vanguardia*, 4 de juliol de 2018.

Raimon Soler Becerro

Conferències

Soler-Becerro, R., "El Garraf i la I Guerra Mundial", Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de la comarca del Garraf, Vilanova i la Geltrú, 9 de novembre de 2018.

Enric Tello Aragay

Conferències

Tello Aragay, E., "Objectius del Desenvolupament Sostenible", *I Jornada sobre Desenvolupament Sostenible a la Facultat de Biologia*, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, 16 de febrer de 2018.

Premis i reconeixements

2018

Marta Curto Grau. Premi José Manuel Blecua dins la XIV edició dels Premis del Consell Social i XI de la Fundació Bosch i Gimpera

Marta Curto Grau rep el premi José Manuel Blecua dins la XIV edició dels Premis del Consell Social i XI de la Fundació Bosch i Gimpera, al millor article en una revista reconeguda en l'àmbit d'Humanitats i Ciències Socials, per l'article "Does Electoral Competition Curb Party Favoritism?", publicat juntament amb Albert Solé-Ollé i Pilar Sorribas a *American Economic Journal Applied Economics*, 10 (4), octubre 2018, p. 378-407.

Paloma Fernández Pérez / Marc Badia Miró i Anna Carreras. Premio Jaume Vicens Vives

Paloma Fernández guanya el guardó que atorga l'Asociación Española de Historia Económica (AEHE) al millor llibre d'història econòmica pel treball en coedició amb Andrea Lluch titulat *Evolution of Family Business. Continuity and Change in Latin America and Spain* (Edward Elgar, 2016).

El premi és ex aequo amb el llibre editat per Sandra Kuntz-Ficker *The First Export Era Revisited Reassessing its Contribution to Latin American Economies* (Palgrave, 2017), que inclou contribucions de Marc Badia i Anna Carreras.

Pere Pascual Domènec i Francesc Valls Junyent. Premis Ciutat d'Igualada 2018

El diumenge 18 de novembre es van entregar els premis [Ciutat d'Igualada 2018](#) en el transcurs dels quals s'ha concedit el Premi d'Honor Ciutat d'Igualada a [Pere Pascual i Domènec](#), catedràtic jubilat del nostre Departament, i a Josep Maria Torras i Ribé. Durant aquest acte també s'ha dut a terme un recordatori i homenatge al nostre company [Francesc Valls Junyent](#), mort el 30 de novembre de 2017.

Carles Sudrià Triay i Anna Aubanell. Premi Bonaplata 2018 en la categoria d'Estudis

El llibre *Història del Gas a Catalunya*, de Carles Sudrià i Anna M. Aubanell obté el Premi Bonaplata 2018 en la categoria d'Estudis.

**Docència impartida pels
membres del Departament**

Curs 2017-2018

Roser Álvarez Klee

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Marc Badia Miró

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica d'Amèrica Llatina*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Experiències Regionals de Desenvolupament*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Desenvolupament Econòmic d'Amèrica Llatina*. Màster d'Estudis Llatinoamericans. Facultat de Geografia i Història
  - *Història Econòmica d'Amèrica Llatina en el Llarg Termini*. Màster d'Estudis Llatinoamericans. Facultat de Geografia i Història
-

Yolanda Blasco Martel

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història*. Sociologia. Facultat d'Economia
  - *Història Econòmica i Social*. Relacions Laborals. SED Relacions Laborals
  - *Història financera*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Gemma Cairó i Céspedes

- *Entorn Econòmic Mundial*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *L'economia en la configuració del món actual*. Comunicació i Indústries Culturals. Facultat de Filologia
-

Montserrat Carbonell Esteller

- *Dones, Treball i Societat*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Política i Social Contemporània*. Gestió i Administració Pública. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Política i Social Contemporània*. Ciències Polítiques i Internacionals. Facultat de Dret.
  - *Pobresa i desigualtat en l'era de la globalització*. Màster en Criminologia, Política Criminal i Sociologia Jurídico-penal. Facultat de Dret.
  - *Història de les Dones*. Màster en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania. Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere (Universitat Politècnica)
-

Anna Carreras Marín

- *Història Econòmica* (en anglès). Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica Mundial* (en anglès). Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica d'Amèrica Llatina*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Desenvolupament Econòmic d'Amèrica Llatina*. Màster d'Estudis Llatinoamericans. Facultat de Geografia i Història
  - *Història Econòmica d'Amèrica Llatina en el Llarg Termini*. Màster d'Estudis Llatinoamericans. Facultat de Geografia i Història
-

Míriam Casanova Domènech

- *Organització Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Lluís Castañeda Peirón

- *Història Política i Social Contemporània*. Criminologia. Facultat de Dret
  - *Història Financera*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Jordi Catalan Vidal

- *Història Econòmica del Segle XX*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Anàlisi Històrica del Desenvolupament Econòmic*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història industrial*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Josep Colomé Ferrer

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat de Dret
  - *Conflictes Internacionals*. Ciències Polítiques i Internacionals. Facultat de Dret
  - *Història Política de Catalunya*. Ciències Polítiques i Internacionals. Facultat de Dret
-

Marta Condominas Ciurana

- *Economia del Sector Públic*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Marta Curto Grau

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Lucía Díez Sanjuán

- *Història Econòmica Mundial* (en anglès). Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història* (en anglès). Empresa Internacional. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Sergio Espuelas Barroso

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història de l'Estat del Benestar*. Sociologia. Facultat d'Economia
  - *Hisenda i Estat del Benestar*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Principis d'Economia i Estadística Econòmica*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Paloma Fernández Pérez

- *Història de l'Empresa Internacional* (en anglès). Empresa Internacional. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica de l'Empresa*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Empresa familiar, innovació i globalització*. Màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Empresa familiar, innovació i globalització (GLOCAL)*. Màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Ramon Franquesa Artés

- *Entorn Econòmic Mundial*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Economia*. Grau de Ciències del Mar. Facultat de Ciències de la Terra
-

José Antonio García-Barrero

- *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Xabier García-Fuente

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Patricia García-Duran Huet

- *Organització Econòmica Internacional* (en anglès). Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Unió Europea i altres economies avançades*. Màster d'Internacionalització: Aspectes Econòmics, Empresarials i Jurídicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Economia Mundial i Organització Econòmica Internacional*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia i empresa
  - *Eu-Àsia Economic Relations*. Màster Cultura i Negocis a l'Àsia Oriental. Facultat d'Economia i Empresa
    - *Organización Económica Internacional*. Màster d'Estudis Internacionals. Facultat de Dret
-

Robert Gásquez Mendoza

- *Organització Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Miquel Gutiérrez Poch

- *Història Econòmica d'Espanya*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica de l'Empresa*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història industrial*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *L'empresa en l'economia contemporània*. Màster de Recerca en Empresa. Facultat d'Economia i Empresa
-

Alfonso Herranz Loncán

- *Història del Pensament Econòmic*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història de l'Estat del Benestar*. Sociologia. Facultat d'Economia
  - *Hisenda i Estat del Benestar*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Principis d'Economia i Estadística Econòmica*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Josep Lladós Masllorens

- *Cultura i Negocis a Amèrica Llatina*. Empresa Internacional. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Amèrica Llatina*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa
-

Irene Maestro Yarza

- *Entorn Econòmic Mundial*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
- *L'economia en la configuració del món actual*. Comunicació i Indústries Culturals. Facultat de Filologia

- *Economia Mundial i Organització Econòmica Internacional*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia
-

Aurèlia Mañé Estrada

- *Política Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Objectius i Instruments de Política Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Temes de Globalització: Relacions Energètiques Internacionals*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia
-

Francisco Javier Martí González

- *Economia Mundial*. Ciències Polítiques i de l'Administració. Facultat de Dret
  - *Entorn Econòmic Mundial*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Economia del Desenvolupament*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Amèrica Llatina*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa
-

Mark Maynou Felker

- *Història Econòmica i Social*. Relacions Laborals. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Carlos Marcuello Recaj

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Maria Mònica Mejli Trad

- *Organització Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Montserrat Millet Soler

- *Organització Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Economia Mundial i Organització Econòmica Internacional*. Màster d'Internacionalització: aspectes econòmics, empresarials i jurídicopolítics. Facultat d'Economia
-

Óscar Monterde Mateo

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica i Social*. Relacions Laborals. SED Relacions Laborals
-

Rosa Ortíz

- *Política Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
- *Àsia-Pacífic*. Màster d'Internacionalització: Aspectes Econòmics, Empresarials i Juridicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa

Juan Carlos Palacios Cívico

- *Economia Mundial*. Ciències Polítiques i de l'Administració. Facultat de Dret
  - *Economia del Desenvolupament*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Noelia Parajuá Carpintero

- *Política Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Àsia-Pacífic*. Màster d'Internacionalització: Aspectes Econòmics, Empresarials i Juridicopolítics. Facultat d'Economia i Empresa
-

Arturo Pallardó Espí

- *Integració Europea*. Administració. Facultat de Dret
  - *Economia del Desenvolupament*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

José Luis Peña Mir

- *Història Econòmica d'Espanya*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Jordi Planas Maresma

- *Història Econòmica d'Espanya*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica d'Espanya* (en anglès). Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Ambiental: Energia i Territori*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Marc Prat Sabartés

- *Història del Pensament Econòmic*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Entorn Econòmic Europeu i Internacional*. Empresa Internacional. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica d'Espanya*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Anàlisi històrica del desenvolupament econòmic*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *La globalització en la Història*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Joana Maria Pujadas Mora

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Ramon Ramon Muñoz

- *Història Econòmica del Segle XX*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Anàlisi històrica del desenvolupament econòmic*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Industrial*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *La globalització en la història*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Marisol Rodríguez Martínez

- *Política Econòmica Internacional*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Objectius i Instruments de Política Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Alba Roldán Marín

- *Història Econòmica d'Espanya*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa
-

José Manuel Rúa Fernández

- *Història Econòmica i Social*. Relacions Laborals. SED Relacions Laborals
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Àlex Sánchez Suárez

- *Història Política i Social Contemporània*. Ciències Polítiques i de l'Administració. Facultat de Dret
  - *Història Econòmica de l'Empresa*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història industrial*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *L'empresa en l'Economia Contemporània*. Màster de Recerca en Empresa. Facultat d'Economia i Empresa
-

Javier San Julián Arrupe

- *Història del Pensament Econòmic*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història del Pensament Econòmic*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

José Miguel Sanjuán Marroquin

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Ricard Soto Company

- *Història Econòmica Mundial*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Política i Social Contemporània*. Gestió i Administració Pública. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Història Política i Social Contemporània*. Seguretat. Institut de Seguretat Pública de Catalunya
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
-

Federico Tadei

- *Història Econòmica del Segle XX* (en anglès). Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Economic History*. Màster d'Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Empirical Approach to Economic Growth*. Màster d'Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Enric Tello Aragay

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat de Dret
  - *Desenvolupament sostenible*. Ciències Ambientals. Facultat de Biologia
  - *Societat i Medi Ambient*. Ciències Ambientals. Facultat de Biologia
  - *Història Ambiental*. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa
-

John Alexander Urrego Mesa

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat de Dret
  - *Introducció a la Història*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Introducció a la Història*. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Jordi Vilaseca Requena

- *Entorn Econòmic*. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
-

Conchi Villar Garruta

- *Història Econòmica*. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Tècniques de Treball i Comunicació*. Relacions Laborals. SED Relacions Laborals
  - *Empresa familiar, innovació i globalització*. Màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica. Facultat d'Economia i Empresa
  - *Empresa familiar, innovació i globalització (GLOCAL)*. Màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica. Facultat d'Economia i Empresa
-

Estades a l'estranger i professors visitants

2018

ESTADES A L'ESTRANGER

Álvarez Klee, Roser		Jinan University, School of Management, Center for Industrial Technology Economy and Management (Xina)	Estada de recerca – 15 de maig-15 de novembre de 2018
Carbonell Montserrat	Esteller,	Facultad de Ciencias Humanas, Universidad de Cartagena (Colombia)	Estada de recerca – 20-25 d'agost de 2018
Rodríguez Marisol	Martínez,	School of Public Health, University of California at Berkeley (EUA)	Estada de recerca – 3 de març-1 d'agost de 2018

PROFESSORS VISITANTS

Andrea Lluch		IESH, Universidad de Andrés	CONICET, de San Estada de recerca – 25 de febrer de 2018-4 de març de 2018
--------------	--	-----------------------------	--

**Grups i Projectes d'Innovació
Docent
2018**

Grup d'Innovació Docent en Història Econòmica, Política i Social

GINDOC-UB/050

Coordinadora

Dr. Yolanda Blasco Martel

Integrants del grup

Anna Carreras Marín, Marc Badia Miró, Francisco Javier San Julián Arrupe, Jordi Catalan Vidal, Miquel Gutiérrez Poch, Jordi Planas Maresma, Alfonso Herranz Loncan, Enric Tello Aragay, Alex Sánchez Suárez, Marc Prat Sabartés, Montserrat Carbonell Esteller, Sergio Espuelas Barroso, Ricard Soto Company, Josep Colomé Ferrer, Paloma Fernández Pérez, Ramon Ramon Muñoz, Alba Roldan Marin, Xabier Garcia Fuente, Jose Luis Peña Mir, Patricia Garcia-duran Huet, Joana Maria Pujadas Mora, Alexander Urrego Mesa, Marta Curto Grau, Lucia Diez Sanjuan, Concepción Villar Garruta, Federico Tadei, Aurèlia Mañé Estrada, Oscar Monterde Mateo, José Manuel Rúa Fernández

Grau de sensibilitat en la perspectiva de gènere en els i les estudiants universitaris. Diagnosi i propostes

REDICE18-2203

Coordinadora

Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Integrants del grup

Guillermo Artuña Martínez, Maria Teresa Bartual Figueras, Gloria Bonilla Vélez, Cristina Borderias Mondéjar, Mónica Borrell Cairol, Ana Carreras Marin (Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona), Montserrat Carbonell Esteller, Josep Colomé Ferrer, Andrés Escobar Espinoza, Paola Graziano, Lambert Jorba, Pilar Morad Haydar, Joana Maria Pujadas Mora, Mercedes Rodríguez López, Ana Sanz León, Antoni Vives Riera

Formació dels graduats i competències transversals a la UB. Anàlisi de la satisfacció amb la formació rebuda a partir de les pràctiques empresarials

REDICE18-2221

Coordinadora

Dra. Carme Riera Prunera

Investigadora UB

Yolanda Blasco Martel

La perspectiva de gènere en la pràctica docent d'assignatures d'Història i d'Economia a diferents graus

2015PID-UB/033

Coordinadora

Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Integrants del grup

Yolanda Blasco Martel, Montserrat Carbonell Esteller, Anna Carreras Marín, Josep Colomé Ferrer, Ramon Ramon Muñoz, Enric Tello Aragay, Teresa Bartual Figueras, Cristina Carrasco Bengoa, Joaquim Turmo Garuz, Francesc Valls Junyent, Roc Padró Caminal, Inés Marco Lafuente, Àlex Sánchez Suárez, Paloma Fernández Pérez, Ricard Soto Company, Sergio Espuelas Barroso, Miquel Gutierrez Poch, Joana Maria Pujadas Mora, Conxi Villar Garruta

Aplicació de l'aprenentatge servei a la Facultat de Biologia: implementació d'iniciatives que promouin el desenvolupament sostenible del nostre entorn

2015PID-UB/048

Coordinadora

Dr. Marta Esparza Pagès

Integrants del grup (Departament)

Enric Tello Aragay, Roc Padró Caminal

Grup d'Innovació Docent Consolidat en Organització d'Empreses

2008GIDCUB/47

Coordinadora

Dr. Xavier Triadó

Integrants del grup (Departament)

Irene Maestro Yarza

**Màster Interuniversitari en
Història Econòmica
Curs 2017-2018**

El Màster Interuniversitari en Història Econòmica (Universitat de Barcelona- Universitat Autònoma de Barcelona-Universidad de Zaragoza) té com a objectiu la formació d'investigadors capaços d'analitzar, comprendre i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic de les societats a partir de l'anàlisi dels fets econòmics històrics, així com de generar coneixement en les àrees de la Història Econòmica i del Desenvolupament Econòmic a llarg termini. Per obtenir aquests objectius, el Màster en Història Econòmica ofereix als estudiants uns coneixements amplis dels instruments avançats teòrics i empírics de l'anàlisi econòmica, i la perspectiva històrica necessària per a comprendre, analitzar i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic.

El Màster Interuniversitari en Història Econòmica constitueix la fase de formació del Programa interuniversitari de Doctorat en Història Econòmica.

El Màster Interuniversitari d'Història Econòmica, que coordina el Departament d'Història Institucions, Política i Economia Mundial, ha rebut la **menció distintiva Internacional Master's Programme (IMP)**, que atorga l'AQU, per a programes de màster oficials i propis impartits a Catalunya. Només 14 màsters de la Universitat de Barcelona han rebut aquesta menció, dels quals dos corresponen a la Facultat d'Economia i Empresa. Aquesta menció suposa un reconeixement a la internacionalització del Màster i una ajuda econòmica de 5.000 euros per a un període de dos anys. El Programa de Màster va ser Acreditat per l'AQU el Maig de 2017 amb la valoració global de "Acreditat en progrés d'excel·lència". Durant el 2017 el programa ha aconseguit l'"Acreditació de la dimensió addicional d'interacció entre recerca i docència" de l'AQU.

Destinatari

El Màster té com a destinataris els llicenciats en Economia, Administració i Direcció d'Empreses, Història, Sociologia, Geografia i Ciències Polítiques i de l'Administració.

Durada i dedicació

El Màster té una durada d'1 any (60 crèdits ECTS). Cada crèdit ECTS suposa una càrrega de treball per a l'estudiant de 25 hores. L'aprofitament del Màster implica la dedicació a jornada completa per part de l'estudiant. No obstant, és possible cursar el mateix a jornada parcial durant dos anys.

Coordinadora General del Màster

Dr. Anna Carreras Marín

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL PROGRAMA DE MÀSTER

Universitat de Barcelona

Dr. Marc Badia Miró
Dra. Yolanda Blasco Martel
Dra. Anna Carreras Marín
Dr. Lluís Castañeda Peiron
Dr. Jordi Catalan Vidal
Dr. Josep Colomé Ferrer
Dr. Sergio Espuelas Barroso
Dra. Paloma Fernández Pérez
Dr. Miquel Gutiérrez Poch
Dr. Alfonso Herranz Loncán
Dr. Jordi Planas Maresma
Dr. Marc Prat Sabartés
Dr. Ramon Ramon Muñoz
Dr. Alejandro Sánchez Suárez
Dr. Ricard Soto Company
Dr. Enric Tello Aragay

Universitat Autònoma de Barcelona

Dra. Anna M. Aubanell Jubany
Dr. Xavier Cussó Segura
Dra. Montserrat Llonch Casanovas
Dr. Jordi Maluquer de Motes
Dr. Roser Nicolau Nos
Dr. Josep Pujol Andreu

Universidad de Zaragoza

Dr. Ernesto Clar Moliner
Dra. Pilar Erdozain Azpilicueta
Dr. Domingo Gallego Martínez
Dr. Luis Germán Zubero
Dr. Iñaki Iriarte Goñi
Dr. Vicente Pinilla Navarro
Dr. Javier Silvestre Rodríguez

ESTRUCTURA DEL MÀSTER

Assignatures obligatòries (21 crèdits):

- Anàlisi històrica del desenvolupament econòmic
- Població, recursos i creixement econòmic
- Mercat de treball
- Història agrària
- Sistemes agroalimentaris i desenvolupament econòmic

Assignatures optatives (21 crèdits, l'alumne ha d'escollir 7 assignatures):

- Canvi tècnic i desenvolupament econòmic
- Canvi institucional i dinàmica econòmica
- Regulació i desregulació
- Experiències regionals de desenvolupament
- La globalització en la història
- Història financera
- Hisenda i estat del benestar
- Història industrial
- Història econòmica de l'empresa
- Història del pensament econòmic
- Història ambiental: energia i territori
- Història econòmica d'Amèrica Llatina

Projecte i Treball d'Investigació (18 crèdits)

TREBALLS DE MÀSTER (CURS 2017-2018)

Juan Felipe Arcila

Modelos de gestión bancaria en España en el primer tercio del siglo XX. El caso del Banco de Bilbao

Tutor: Paloma Fernández Pérez

Tribunal: Miquel Gutiérrez (Universitat de Barcelona), Montserrat Llonch (Universitat Autònoma de Barcelona), Carmen Sarasua (Universitat Autònoma de Barcelona)

José Antonio Arias González

Industrialización, desindustrialización, sistema financiero y altos tipos de interés en la Málaga de la segunda mitad del siglo XIX

Tutor: Ángel Calvo Calvo

Tribunal: Miquel Gutiérrez (Universitat de Barcelona), Montserrat Llonch (Universitat Autònoma de Barcelona), Carmen Sarasua (Universitat Autònoma de Barcelona)

Jordi Caum

Do institutions matter? The political economy of public health provision in the British Raj (1869 - 1904)

Tutor: Gabriele Cappelli

Tribunal: Marc Badia-Miró (Universitat de Barcelona), Alfonso Herranz (Universitat de Barcelona), Anna Carreras (Universitat de Barcelona)

Ricardo Armando Jiménez Oblitas

Monopolio latifundista y capitalismo dependiente. El desarrollo de la concentración y de la extranjerización de la propiedad de la tierra en los países andino-amazónicos

Tutor: Ángel Calvo Calvo

Tribunal: Anna M. Aubanell (Universitat Autònoma de Barcelona), Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona), Anna Carreras (Universitat de Barcelona)

Juan Monsalve Riquetti

La visión energética en el análisis económico: ¿Marx o Podolinski?

Tutor: Javier San Julián Arrupe

Tribunal: Javier Silvestre (Universidad de Zaragoza), Roser Nicolau (Universitat Autònoma de Barcelona), Alex Sánchez (Universitat de Barcelona)

Carlos Martín Orrego Navarro

La industria pesquera de Perú, 1950-2017

Tutor: Marc Badia Miró

Tribunal: Anna M. Aubanell (Universitat Autònoma de Barcelona), Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona), Anna Carreras (Universitat de Barcelona)

Alba Santos Cabré

Las bodegas cooperativas y la evolución vinícola en el Priorat: del vino a granel al vino de calidad

Tutor: Jordi Planas Maresma

Tribunal: Miquel Gutiérrez (Universitat de Barcelona), Montserrat Llonch (Universitat Autònoma de Barcelona), Carmen Sarasua (Universitat Autònoma de Barcelona)

Marc Tataret

Evolución y determinantes de la desigualdad en la distribución del ingreso en España y sus regiones (1973-2017)

Tutor: Luis Germán Zubero

Tribunal: Anna M. Aubanell (Universitat Autònoma de Barcelona), Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona), Anna Carreras (Universitat de Barcelona)

**Màster en Globalització,
Desenvolupament i Cooperació**
Curs 2017-2018

El Màster en Globalització, Desenvolupament i Cooperació és un màster propi de la Universitat de Barcelona, organitzat conjuntament amb la Fundació MON-3.

El món del segle XXI ofereix unes terribles asimetries entre riquesa i pobresa, seguretat i conflictes, progrés i deteriorament mediambiental, etc. La globalització econòmica ha afectat irremissiblement altres àmbits de l'existència social, configurant definitivament un sistema econòmic mundial en què les esclotxes entre els seus centres i les seves perifèries no semblen sinó reproduir-se eternament.

En aquest context de desigualtat econòmica, social i territorial, el desenvolupament i la cooperació, encara que en contínua transformació per adaptar-se als nous temps, segueixen sent dos pols de referència en qualsevol discurs estratègic de futur, si és que aquest futur ha de ser possible per a tota la humanitat.

Els reptes per a un desenvolupament autènticament socioeconòmic, humà i sostenible, i les exigències d'una autèntica cooperació entre pobles i països que els permeti avançar a tots (i no uns a costa dels altres) segueixen ocupant les agendes acadèmiques i polítiques de la consciència mundial.

Aquest màster en desenvolupament i cooperació, al llarg de les 400 hores que comprenen els dos cursos, pretén seguir formant, com ho ha fet durant vint-i-sis anys, especialistes que, enfortits per una sòlida base teòrica i pràctica, puguin intervenir directament en la construcció d'unes estratègies de desenvolupament i unes relacions de cooperació que apuntalin un món possible de solidaritat i benestar, respectuós amb la natura i esperançador per a les generacions futures, i necessàriament diferent de l'actual.

Destinataris

El Màster té com a destinataris els titulats superiors i mitjans interessats en la cooperació internacional..

Durada i dedicació

El Màster té una durada de 2 anys (60 crèdits ECTS).

Coordinadora General del Màster

Dra. Irene Maestro Yarza

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL PROGRAMA DE MÀSTER

Universitat de Barcelona

Dr. David Bondia
Dra. Gemma Cellgueta
Dra. Irene Maestro
Dr. Xavier Martí
Dr. Juan Carlos Palacios

Universitat Autònoma de Barcelona

Dr. Àlex García-Alba
Dr. Paco Martín
Dr. Arcadi Oliveres
Dr. Josep Maria Royo
Dr. Jordi Urgell
Dr. Toni Verger

Universitat Pompeu Fabra

Dr. Arcadio Rojo

Altres

Jordi Cardona (consultor en ajuda humanitària)
Cris Carles (gestora de projectes)
Ferran García (VSF Justícia Alimentària Global)
Xavier Mir (consultor de cooperació)
Xavier Montañés (Xarxa de Consum Solidari)
Maria Montesinos (consultora en gènere i desenvolupament)
Ignasi Oliveras (biòleg)
Xavier Ruiz (Fons Català de Cooperació al Desenvolupament)

ESTRUCTURA DEL MÀSTER

Primer curs

Mòdul I. El sistema econòmic mundial

- El sistema capitalista mundial: formació, funcionament i evolució
- L'estructura econòmica mundial (I): els recursos globals
- L'estructura econòmica mundial (II): la globalització productiva
- L'estructura econòmica mundial (III): la globalització comercial i financera. La globalització i els seus reptes.

Mòdul II. Concepte, context i mesurament del desenvolupament

- Concepte i mesurament del desenvolupament
- Protecció internacional dels drets humans

Mòdul III. La multidimensionalitat del desenvolupament

- Conflictivitat i construcció de la pau al món
- Atropologia del desenvolupament
- Medi ambient, tecnologia i desenvolupament
- La dimensió de gènere en la cooperació al desenvolupament

Mòdul IV. Metodologia de recerca i projecte de tesina

Segon curs

Mòdul V. Cooperació per al desenvolupament

- Conceptes bàsics
- Cooperació multilateral i cooperació bilateral
- Cooperació espanyola: els diferents agents (AECID, cooperació descentralitzada...)
- Cooperació no governamental

Mòdul VI. Projectes de desenvolupament

- Diagnòstic Rural Participatiu
- Formulació, seguiment i avaluació de projectes de desenvolupament

Mòdul VII. Altres modalitats de cooperació i la nova agenda internacional

- Ajuda alimentària i sobirania alimentària
- Comerç just
- Mecanismes financers i comercials
- Suport pressupostari
- Acció humanitària
- Educació per al desenvolupament
- La nova agenda de cooperació: dels ODM a la Declaració de París.

Mòdul VIII. Treball final de màster

Programa de Doctorat en Història Econòmica

**(Programa conjunt Universitat de
Barcelona – Universidad Carlos III de
Madrid)**

Curs 2017-2018

PROGRAMA DE DOCTORAT EN HISTÒRIA ECONÒMICA

Programa amb Menció cap a l'Excel·lència del Ministeri d'Educació

El Programa Interuniversitari de Doctorat en Història Econòmica de les Universitats de Barcelona i Carlos III de Madrid té dos antecedents directes en els Programes de Doctorat en Història Econòmica de les Universitats de Barcelona i Carlos III de Madrid. El primer d'ells compta amb una llarga trajectòria. Amb la denominació de Doctorat en Història i Institucions Econòmiques, va entrar en funcionament el curs 1991-92, i des del curs següent va adquirir caràcter interuniversitari en realitzar-se de forma conjunta per les Universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona. El programa va rebre la Menció de Qualitat del Ministeri d'Educació en la primera convocatòria d'aquesta, en l'any 2003, havent-la renovat sense interrupció fins a l'extinció d'aquesta menció en el curs 2010-11. El programa va rebre també un ajut ADQUA (atorgada pel Departament d'Universitats de la Generalitat de Catalunya) en la convocatòria de 2003. Posteriorment, després de l'adaptació del programa a l'Espai Europeu d'Educació Superior a partir del curs 2009-10, i ara ja com a Programa de Doctorat en Història Econòmica de la Universitat de Barcelona, el programa va rebre la Menció Cap a l'Excel·lència del Ministeri d'Educació, amb una puntuació de 89%. El segon antecedent d'aquesta proposta és el Programa de Doctorat en Història Econòmica de la Universidad Carlos III de Madrid. Aquest programa va ser aprovat pel Consell de Govern de la Universidad Carlos III de Madrid el 20 de desembre de 2005, posant-se en marxa en el curs 2006-2007 i adaptant-se a l'Espai Europeu d'Educació Superior en el curs 2009-10. L'any 2017 el programa va ser sotmès de nou a verificació per tal d'incorporar la Universitat de València com universitat participant. La verificació va ser superada amb èxit i el nou programa de les tres universitats s'iniciarà el curs 2018-2019.

El Programa de Doctorat en Història Econòmica té com a finalitat essencial formar investigadors i investigadores en les diverses branques de la Història Econòmica, que siguin capaços d'analitzar, comprendre i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic de les societats a partir de l'anàlisi dels fets econòmics històrics, i de crear coneixement en les àrees de la història econòmica i del desenvolupament econòmic a llarg termini.

Coordinadors

Dr. Marc Badia Miró.

Línies de recerca del Programa de Doctorat

Creixement, integració econòmica i desigualtat

Història agrària i ambiental

Història financera

Història industrial i de l'empresa

TESIS DOCTORALS LLEGIDES AL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA ECONÒMICA, INSTITUCIONS, POLÍTICA I ECONOMIA MUNDIAL DURANT EL CURS 2017-2018

5 d'octubre de 2017. Tesi doctoral presentada per **Nora Paz Reyes Campos**, *Salarios durante la industrialización en Chile, 1927-1973*, dirigida pels doctors César Roberto Yáñez Gallardo (Universitat de Barcelona) i Marc Badia-Miró (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Xavier Tafunell (Universitat Pompeu Fabra); Dr. Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona); Dra. Montserrat Llonch (Universitat Autònoma de Barcelona).

29 de novembre de 2017. Tesi doctoral presentada per **Santiago Colmenares Guerra**, *La inserción de economías regionales periféricas al mercado mundial: el caso del tabaco en el Caribe colombiano, 1850-1914*, dirigida pel doctor Carles Sudrià Triay (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona), Dra. María Alejandra Irigoin (London School of Economics), Dr. Eduardo Posada Carbó (University of Oxford).

15 de febrer de 2018. Tesi doctoral presentada per **Roc Padró Caminal**, *Agroecological Landscape Modelling as a Deliberative Tool. Learning from Social Metabolism Assessment of Historical Transitions to Industrial Agriculture for Future Sustainable Food Systems*, dirigida pel doctor Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Jordi Roca (Universitat de Barcelona), Dra. Simone Gingrich (Institute of Social Ecology Vienna, SEC, Alpen-Adria Universität Klagenfurt), Dr. José Ramón Olerieta (Universitat de Lleida).

16 de febrer de 2018. Tesi doctoral presentada per **Inés Marco Lafuente**, *Dialogues on Nature, Class and Gender: Revisiting Socio-Ecological Reproduction from Past Organic Advanced to Industrial Agricultures (Sentmenat, Catalonia, 1860-1999)*, dirigida pel doctor Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Manuel González de Molina (Universidad Pablo de Olavide, Sevilla), Dr. Arnim Scheidle (Universitat Autònoma de Barcelona), Dr. Gabriel Jover (Universitat de Girona).

12 de juny de 2018. Tesi doctoral presentada per **José Miguel San Juan Marroquín**, *Las élites económicas barcelonesas, 1714-1919*, dirigida per la doctora Yolanda Blasco Martel (Universitat de Barcelona) i pel doctor Carles Sudrià Triay (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Martín Rodrigo Alharilla (Universitat Pompeu Fabra), Dr. Miguel Artola Blanco (Universidad Carlos III de Madrid), Dr. Juan Pan-Montojo González (Universidad Autònoma de Madrid).

10 de juliol de 2018. Tesi doctoral presentada per **Marc Galabert Macià**, *Desenvolupament econòmic als Pirineus: el clúster bancari andorrà en perspectiva històrica*, dirigida pel doctor Jordi Catalan Vidal (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Francesc Granell Trias (Universitat de Barcelona), Dra. Maria Jesús Lluelles Larrosa (Universitat d'Andorra), Dr. José Luis García Ruiz (Universidad Complutense de Madrid).

13 de setembre de 2018. Tesis doctoral presentada per **Andrea Montero Mora, *Café, Revolución Verde, Regulación y liberación del mercado: Costa Rica (1950-2017)***, dirigida pel doctor Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona).

Tribunal: president, Vicente Pinilla Navarro (Universidad de Zaragoza); secretari, José Alejandro Peres Cajías (Universitat de Barcelona); vocal, Juan Infante Amate (Universidad Pablo Olavide de Sevilla).

SEMINARIS D'ESTUDIANTS DE DOCTORAT I NOUS PROJECTES DE TESI

COORDINADORS DELS SEMINARIS D'ESTUDIANTS DE DOCTORAT

Germán Forero Laverde
María José Fuentes
Martín Garrido Lepe
Andrea Montero

SEMINARIS DE DOCTORAT

19 d'octubre de 2017

Ferrán Camprubí
Las inversiones del sector asegurador español (1984-2015)

26 d'octubre de 2017

Javier Mejía
Social Networks and Modern Entrepreneurship. Evidence from a Historical Episode of Industrialization

2 de novembre de 2017

Germán Herrera Bartis (Universidad Nacional de Quilmes)
Desindustrialización prematura en América del Sur. Diez historias estilizadas

16 de novembre de 2017

Marc Maynou
Firewood and charcoal consumption in industrializing Barcelona: estimating supply and demand

30 de novembre de 2017

Beatriz E. Rodríguez (Queen Mary University of London)
Only one way to raise capital? Colombian Business Groups and the dawn of internal markets

14 de desembre de 2017

José Luís Martínez González
Assessing climate effects on British economic growth (1645-1740): strengths and weaknesses from an econometric approach

15 de gener de 2018

Miguel Ángel Ortiz Serrano (SciencesPo University, visiting, & Universidad Carlos III de Madrid, PhD student)
Political connections and stock returns: Evidence from the Boulangiste campaign

15 de febrer de 2018

Carles Badenes Escudero (Universitat Autònoma de Barcelona)
¿La Barcelona global? Comercio exterior e integración económica en la primera globalización

1 de març de 2018

David Pavón (Universidad Carlos III de Madrid)
Do we really know how to manage monetary policy? One Century with the Federal Reserve and its good policies... or good luck?

26 d'abril de 2018

Jes Black

Rise and Fall of the Money Multiplier Theory: C.A. Phillips and Reserve Scarcity

3 de maig de 2018

Camilo Martínez (Universidad de la República, Montevideo, Uruguay)

Distribución del ingreso de los perceptores de fondos públicos del Uruguay (1870-1890): Un ejercicio con nueva evidencia empírica

17 de maig de 2018

Alba Roldán

Spain and the Classical Gold Standard. Short- and Long-Term Analyses

7 de juny de 2018

Alexander Urrego Mesa

Biomass production in the long Run in Colombia (1915-2014)

5 de juliol de 2018

José Antonio García Barrero

La formación del mercado de trabajo turístico de Baleares: escasez de trabajo, rotación y precariedad laboral durante el boom turístico, 1959-1973

12 de juliol de 2018

María José Fuentes Vázquez

Territorial educational disparities and the regional convergence process: Colombia 1905 - 1955

19 de juliol de 2018

Xabier García Fuente

The Paradox of Redistribution Revisited. 1980-2015

NOUS PROJECTES DE TESI

Florencia Araoz

Determinantes del Crecimiento Económico Regional: Argentina en los siglos XIX y XX

Directors: Dr. Marc Badia-Miró i Dr. Esteban Nicolini (Universidad Carlos III de Madrid)

Yuan Jia Zheng

La internacionalización de las multinacionales chinas: inversión exterior directa, transferencia tecnológica y transformación de la industria automovilística en China, 1953-2018

Director: Dr. Alejandro Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona)

Guillem Verd Llabres

Los determinantes de la construcción del estado social en España, 1883-1936

Director: Dr. Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona)

Julio César Reyna

Tres ensayos sobre el desarrollo económico del Ecuador en el siglo XX

Directors: Dra. Anna Carreras Marín (Universitat de Barcelona) i Dr. Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona).

Pablo Fernández Cebrián

Labour coercion in 20th Century Portuguese Africa

Directors: Dr. Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona) i Dr. Federico Tadei (Universitat de Barcelona)

Martín Eduardo Garrido Lepe

Nuevas perspectivas de la electrificación en países de industrialización tardía. La transición eléctrica en Chile entre 1929 y 1981

Directors: Dra. Anna Aubanell Jubany (Universitat Autònoma de Barcelona) i César Roberto Yáñez Gallardo (Universitat de Barcelona)

Carlos Marcuello Recaj

El factor institucional como determinante de la presencia económica de China en el sector agroalimentario de Sudamérica (1978-2018)

Director: Dr. Alejandro Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona)

Tesis dirigides en altres programes

Curs 2017-2018

TESIS DOCTORALS DIRIGIDES EN ALTRES PROGRAMES, CURS 2017-2018

18 de juliol de 2018. Tesi doctoral presentada per **Miquel Amengual Bibiloni**, *La immigració francesa a l'àrea de Barcelona a l'època Moderna (segles XV, XVI i XVII)*, dirigida per les doctores Joana Maria Pujadas Mora (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB/Universitat de Barcelona) i Anna Cabré (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB).

Tribunal: Dr. Andreu Domingo (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB); Dra. María José Vilalata (Universitat de Lleida); Dr. Francisco Villavicencio (University of Southern Denmark).

16 de novembre de 2018. Tesi doctoral presentada per **Gabriel Brea Martínez**, *Social reproduction and economic inequality in the Barcelona Area, 15th – 20th Centuries*, dirigida per les doctores Joana Maria Pujadas Mora (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB/Universitat de Barcelona) i Anna Cabré (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB).

Tribunal: Dr. Montserrat Solsona (Centre d'Estudis Demogràfics-UAB); Dr. Gabriel Jover (Universitat de Girona); Dra. Isabelle Séguy (INED).

Organització de la recerca

2018

La recerca dels membres del Departament d'Història i Institucions Econòmiques s'organitza en diferents estructures, entre les quals tenen una especial rellevància el Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica, la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya, la Network of Interdisciplinary Research in Family Firms i el Barcelona Economic Analysis Team (BEAT).

CENTRE D'ESTUDIS «ANTONI DE CAPMANY» D'ECONOMIA I HISTÒRIA ECONÒMICA

El Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica té com a objectiu fomentar, projectar i difondre la recerca i la transferència de coneixement en el seu àmbit especialitzat, que és el desenvolupament econòmic de les nostres societats des d'una perspectiva de llarg termini. El Centre promou la col·laboració amb entitats públiques i privades, promociona l'assessorament científic en l'àmbit de la seva competència, edita publicacions científiques i realitza accions de comunicació i difusió de les activitats realitzades. Actualment té en curs set projectes de recerca. El Centre d'Estudis Antoni de Capmany rep un ajut del Vicerectorat de Recerca de la Universitat de Barcelona.

El Centre està constituït pels membres dels grups de recerca nascuts en l'àmbit del Departament d'Història i Institucions Econòmiques.

Directors

Dr. Alfonso Herranz Loncán.

Secretari

Dr. Marc Prat Sabartés.

Personal Investigador

Dr. Marc Badia Miro, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer, Dra. Yolanda Blasco Martel, Dr. Àngel Calvo Calvo, Dr. Gabriele Cappelli, Dr. Montserrat Carbonell Esteller, Dra. Anna Carreras Marin, Dr. Lluís Castañeda Peiron, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colome Ferrer, Dr. Sergio Espuelas Barroso, Dr. Gaspar Feliu Montfort, Dr. Tomàs Fernandez de Sevilla Mansanet, Dra. Paloma Fernandez Perez, Dra. Elena Galán del Castillo, Dr. Ricard García Orallo, Dr. Jordi Guilera Rafecas, Dr. Miquel Gutierrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncan, Dra. Aurèlia Mañé Estrada, Dra. Inés Marco Lafuente, Dr. Miguel Martín Retortillo, Dr. Julio Martinez Galarraga, Dra. Elena Martinez Ruiz, Dr. Eduard Masjuan Bracons, Dr. Jordi Nadal Oller, Dr. Roc Padro Caminal, Dr. Pere Pascual Domenech, Dr. José Alejandro Peres Cajías, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartes, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Dr. José Manuel Rua Fernandez, Dr. Oriol Sabate Domingo, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dr. Esther Maria Sanchez Sanchez, Dr. Àlex Sanchez Suarez, Alejandro , Dr. José Miguel Sanjuán Marroquin, Dr. Eloi Serrano Robles, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Carles Sudria Triay, Dr. Federico Tadei, Dr. Enric Tello Aragay, Dr. Daniel Aurelio Tirado Fabregat, Dra. Sara Torregrosa Hetland, Dr. César Roberto Yañez Gallardo.

Personal en formació

Sra. Roser Álvarez Klee, Sra. Laura de la Villa Alemán, Sra. Lucía Díez Sanjuán, Sr. Pablo Fernández Cebrián, Sr. José Antonio García Barrero, Sr. Xabier García Fuente, Sr. Marc Maynou Felker, Sr. José Luis Peña Mir, Sra. Alba Roldán Marín, Sr. John Alexander Urrego Mesa, Sr. Jeff Pagel, Sr. Jordi Caum.

GRUP DE RECERCA CONSOLIDAT

Economic History and Development (Industry, Business and Sustainability)

2017SGR1466

2017-2019

Agència per la Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Import: 66.128 €

Investigador principal

Dr. Alfonso Herranz Loncán

Investigadors

Sra. Roser Álvarez Klee, Dr. Marc Badia Miró, Sr. Pau Belda Tortosa, Dra. Yolanda Blasco Martel, Dr. Ángel Calvo Calvo, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colomé Ferrer, Dra. Marta Curto Grau, Sra. Lucía Díez Sanjuán, Dr. Sergio Espuelas Barroso, Dra. Paloma Fernández Pérez, Sr. José Antonio García Barrero, Sr. Xabier García Feunte, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dra. Aurèlia Mañé Estrada, Dra. Inés Marco Lafuente, Dr. Miguel Martín-Retortillo Naya, Sr. Marc Maynou Felker, Dr. Roc Padró Caminal, Sr. José Luis Peña Mir, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Sra. Alba Roldán Marín, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dr. Álex Sánchez Suárez, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Carles Sudrià Triay, Dr. Federico Tadei, Dr. Enric Tello Aragay, Sr. John Alexander Urrego Mesa, Dr. César Yáñez Gallardo.

PROJECTES FINANÇATS EN CONVOCATÒRIES COMPETITIVES

Crisis industrial y recuperación productiva en la Historia de España, 1686-2018

HAR2015-64769-P
2016-2018
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 83.000 €

Investigadora principal
Dr. Jordi Catalan Vidal

Investigadors

Dra. Adoración Álvaro Moya, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer, Dr. Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dra. Montserrat Llonch Casanovas, Dr. Carles Manera Erbina, Dr. José Antonio Miranda Encarnación, Dr. Jordi Nadal Oller, Dr. Marc Prat Sabartés, Dra. Núria Puig Raposo, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Dra. Esther Maria Sánchez Sánchez, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Dr. Carles Sudrià Triay, Dr. Francesc de Paula Valls Junyent, Sra. Laura de la Villa Alemán.

Integración de mercados y su impacto espacial: las regiones latinoamericanas en el muy largo plazo (1890-2010)

ECO2015-65049-C2-2-P
2016-2018
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 9.400 €

Investigadora principal
Dr. Alfonso Herranz Loncán

Investigadors

Dr. Pablo Astorga Junquera, Dr. Marc Badia Miró, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Cristian Arturo Ducoing Ruiz, Dr. Sergio Espuelas Barroso, Dr. Jordi Guilera Rafecas, Dra. Sandra Kuntz Ficker, Dr. Chris Michael Meissner, Dr. José Alejandro Peres Cajías, Dra. Agustina Rayes, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dra. Isabel Sanz Villarroja, Dr. Federico Tadei, Dr. Xavier Tafunell Sambola, Dr. César Roberto Yáñez Gallardo

¿Sistemas Agrarios Sustentables? Una interpretación histórica de la agricultura en España desde la perspectiva biofísica

HAR2015-69620-C2-1-P
2016-2018
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 39.200 €

Investigadora principal
Dr. Enric Tello Aragay

Investigadors

Dra. Maria Àngels Alió Torres, Sra. Roser Álvarez Klee, Dr. Claudio Cattaneo, Dra. Teresa Cervera Zaragoza, Dr. Josep Colomé Ferrer, Dr. Xavier Cussó Segura, Sra. Lucía Díez Sanjuán, Sra. Carme Font Moragón, Sr. Nofre Fullana Llinàs, Dr.

Ramon Garrabou Segura, Dr. Gabriel Jover Avellà, Sra. Inés Marco Lafuente, Sr. José Luis Martínez González, Dr. Joan Marull López, Sra. Andrea Montero, Sr. Joan Ramon Ostos Falder, Sr. Roc Padró Caminal, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Joan Ramon Olarieta Alberdi, Dr. Jordi Roca Jusmet, Dra. Mònica Serrano Gutiérrez, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Francesc Valls Junyent

Una valoración de la agricultura europea desde una perspectiva de la economía circular: Nuevos indicadores y criterios en políticas públicas hacia unos sistemas agrarios más sostenibles y unos paisajes culturales mejor dotados de servicios ecosistémicos

EUIN2017-88111
2017-2019
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 25.000 €

Investigadora principal
Dr. Enric Tello Aragay

Investigadors
Dr. Enric Tello Aragay

La financiación de los ferrocarriles latinoamericanos, 1860-1913: un análisis comparativo sobre especulación, corrupción y poder de mercado

2016-2018
Fundación BBVA
Import: 39.905 €

Investigador principal
Dr. Alfonso Herranz Loncán

Investigadors
Dr. Alfonso Herranz Loncán

Ajut per incentivar i consolidar la recerca d'excel·lència ja existent a les universitats públiques de Catalunya. Programa ICREA Academia 2018

2019-2023
ICREA
Import: 200.000 €

Investigador principal
Dra. Alfonso Herranz Loncán

Ajut per incentivar i consolidar la recerca d'excel·lència ja existent a les universitats públiques de Catalunya. Programa ICREA Academia 2013

2014-2018
ICREA
Import: 200.000 €

Investigadora principal
Dra. Paloma Fernández Pérez

Bolivian public finances, 1882-2007. Challenges and restrictions of state intervention in a small, multiethnic and revolutionary economy

2016BP_00407

2018-2020

Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

Investigadors principals

Dr. Alfonso Herranz Loncán i José Alejandro Peres Cajías

Mundos del trabajo en transición (1750-1930): cualificación, movilidad y desigualdades

HAR2017-84030-P

2018-2021

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 78.650 €

Investigadors principals

Dra. Cristina Borderías Mondéjar i Llorenç Ferrer Alós

Investigadors (només Departament d'Història i Institucions Econòmiques)

Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Bienestar sostenible: Repensando el papel de la familia, el mercado y el Estado

EUIN2017-88903

2017-2019

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 13.000€

Investigadora principal

Dra. Concepcion Patxot Cardoner

Investigadors (només Departament d'Història i Institucions Econòmiques)

Dr. Alfonso Herranz Loncán

Red Española de Historia del Trabajo

HAR2016-81991-REDT

2017-2019

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 20.000€

Investigador principal

Dr. Llorenç Ferrer Alós

Investigadors (només Departament d'Història i Institucions Econòmiques)

Dra. Montserrat Carbonell Esteller

**Estudi de l'evolució històrica de l'economia col·laborativa a l'àmbit financer.
Història de la Caixa d'Enginyers**

2017-

Financiado por Caixa d'Enginyers-Tecnocampus Mataró-UPF

Investigadors principals

Dra. Yolanda Blasco Martel i Dr. Eloi Serrano Robles

**Sustainable development, Fiscal Policy and Natural Resources Management.
Bolivia, Chile and Peru in the Nordic countries' mirror**

2016-05721

2017-2019

Swedish Research Council - Vetenskapsrådet

Investigadors principals

Dr. Cristian Ducoing Ruiz i José Alejandro Peres Cajías

**Entre quatre parets. Història, memòria i vivències de les asilades a l' Hospici de
Girona (1769-1960)**

2017-2018

Ajuntament de Girona

Import: 6.000 €

Investigadores principals

Sra. Céline Marie Mutos Xicola i Dra. Dra. Montserrat Carbonell Esteller

**Gasto social, inversión en capital humano y democracia en América Latina, 1913-
2005**

2015-2017

Fundación Ramón Areces

Import: 36.000 €

Investigador principal

Dr. Sergio Espuelas Barroso

PARTICIPACIÓ EN PROJECTES D'ALTRES UNIVERSITATS

Observatori de Política Exterior Europea

2017SGR693

2017-2019

Agència per la Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Import: 36.800€

Investigador principal

Dra. Esther Barbé Izuel (Institut Barcelona d'Estudis Internacionals/Universitat Autònoma de Barcelona)

Investigador UB

Dra. Patrícia García Duran-Huet

Evaluación del impacto de las prestaciones sociales sobre la relación entre la trayectoria laboral y la mortalidad por causas en una cohorte de afiliados a la Seguridad Social en España (2004-2016)

PI17/00220

2017-2020

Instituto de Salud Carlos III. Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 75.020€

Investigador principal

Dr. Fernando García Benavides (Universitat Pompeu Fabra)

Investigador UB

Dra. María Soledad Rodríguez Martínez

Crisis y procesos de cambio regional en el Norte de África. Sus implicaciones para España

CSO2017-84949-C3-3-P

2017-2018

Ministerio de Economía, Industria y Competitividad

Import: 30.000€

Investigador principal

Dr. Miguel Hernando de Larramendi (Universidad Autónoma de Madrid)

Investigador UB

Dra. Aurèlia Mañé Estrada

Red Temática de Excelencia Globalización, crecimiento y desigualdad (siglos XIX-XXI)

ECO2017-90848-REDT

2018-2020

Ministerio de Economía, Industria y Competitividad

Import: 6.000€

Investigador principal

Dr. Daniel A. Tirado Fabregat (Universitat de València)

Investigador UB

Dr. Alfonso Herranz Loncán

Red de Estudios Históricos del Trabajo Latinoamericano y Español

CEAL-AL/2017-15
2018-2020
Universidad Autónoma de Madrid
Import: 12.570€

Investigador principal
Dr. Jose Antolin Nieto Sanchez (Universidad Autónoma de Madrid)

Investigador UB
Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Learning from Accountable Health Models in Spain: The Converging Narratives of Integrated Care, Chronic Care Management and Promoting the Culture of Health'

PPI2016C
2016-2018

Investigador principal
Dr. Richard M. Scheffler

Investigador UB
Dra. María Soledad Rodríguez Martínez

Desigualdad regional en Europa y América: tendencias de largo plazo y factores explicativos (1890-2010)

ECO2015-65049-C2-1-P
2016-2018
Ministerio de Economía, Industria y Competitividad
Import: 10.164€

Investigador principal
Dr. Daniel A. Tirado Fabregat (Universitat de València)

Investigador UB
Dr. Marc Badia Miró

Crisis económicas: cambios y retos. Una perspectiva histórica

ECO2015-66782-P
2016-2020
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 20.900€

Investigadores principals
Dra. Concepción Beltran y Dra. M. Angeles Pons (Universitat de València)

Investigadora UB
Dra. Yolanda Blasco Martel

Contestación normativa en Europa: Implicaciones para la UE en un orden global cambiante

CS02016-79205-P
2017-2019
Ministerio de Economía y Competitividad
Import: 80.000€

Investigadora principal

Dra. Esther Barbé Izuel (Fundació Institut Barcelona d'estudis Internacionals – IBEI)

Investigadora UB

Dra. Patricia Garcia-Duran Huet

Red global para la medición y análisis de los determinantes y consecuencias de la desigualdad económica regional

EUIN2017-86001

2017-2018

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 24.300€

Investigador principal

Dr. Daniel Aurelio Tirado Fabregat (Universitat de València)

Investigador UB

Dr. Alfonso Herranz Loncán

Red de Excelencia Globalización, Crecimiento y Desigualdad. (Siglos XIX-XXI)

ECO2015-71534-REDT

2016-2017

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 30.000€

Investigador principal

Dr. Daniel Aurelio Tirado Fabregat (Universitat de València)

Investigador UB

Dr. Alfonso Herranz Loncán

XARXES: Tecnologia i innovació ciutadana en la construcció de xarxes socials històriques per a la comprensió del llegat demogràfic

Projecte RecerCaixa – Obra Social “la Caixa”-ACUP

Centre d'Estudis Demogràfics (UAB), Centre de Visió per Computador (UAB)

Investigadores principals

Dra. Joana Maria-Pujadas i Dra. Alicia Fornés

Constructing SHIP: towards a comparative history of health and disease in European port cities, 1850-1950

Ducth Research Council (NOW)

Radboud University Nijmegen (Holanda)

Investigadora principal

Dra. Angélique Janssens

Investigadora UB

Dra. Joana Maria Pujadas Mora

EINES. Eines i procediments per la informatització massiva de les fonts històriques de població

Projecte RecerCaixa – Obra Social “la Caixa”-ACUP

Centre d'Estudis Demogràfics (UAB), Centre de Visió per Computador (UAB)

Investigadors principals

Dr. Josep Lladós i Dr. Albert Esteve

Investigadora UB

Dra. Joana Maria Pujadas Mora

Grup d'Estudis de la Població (GEP)

2014 SGR 864

Agència per la Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Centre d'Estudis Demogràfics (UAB)

Investigadora principal

Dra. Anna Cabré

Investigadora UB

Dra. Joana Maria Pujadas Mora

Salud nutricional y desigualdad en la España mediterránea, siglos XVIII-XX: un estudio de historia antropométrica

19512/PI/14

2015-2017

Fundación Séneca. Agencia de Ciencia y Tecnología. Región de Murcia

Import: 19.432€

Investigador principal

Dr. Josep Maria Ramon-Muñoz

Investigador UB

Dr. Ramon Ramon-Muñoz

Minorías españolas y su éxito empresarial en América Latina, 1810-2012

HAR2013-41121-P

2014-2017

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 30.000€

Investigador principal

Dr. Javier Moreno Lázaro (Univerisdad de Valladolid)

Investigador UB

Dr. Sergio Espuelas Barroso

XARXA DE REFERÈNCIA D'R+D+I EN ECONOMIA I POLÍTQUES PÚBLIQUES (XREPP)

La **Xarxa de Referència D'R+D+I en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya (XREPP)** va ser creada per resolució del Departament d'Educació i Universitats de 20 de novembre de 2006.

XREPP és una xarxa de recerca orientada principalment al disseny i a l'avaluació de les polítiques públiques. En aquest sentit, el seu principal objectiu consisteix en la realització de producció científica que informi i orienti l'elaboració i avaluació de polítiques públiques de rellevància per a la societat en quatre àmbits diferenciats.

1. Sostenibilitat de l'Estat del Benestar i redistribució de la renda: pensions, educació, salut i atur.
2. Desenvolupament de polítiques socials i pobresa.
3. Globalització i desigualtats territorials.
4. Polítiques medioambientals i de I+D+i.

La xarxa agrupa a set grups de recerca de quatre universitats diferents:

- **Centre d'Anàlisi Econòmica i de les Polítiques Socials (CAEPS)** de la Universitat de Barcelona.
- **Grup de Recerca d'Economia i Polítiques Públiques (GEPP)** de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- **Grup d'Investigació en Economia Pública (GIEP)** de la Universitat de Girona
- **Grup de Recerca en Economia Quantitativa Urbana i Regional (QURE)** de la Universitat Rovira i Virgili.
- **Grup de Recerca en Mercats, Institucions i Redistribució (GREMIR)** de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- **Grup de Recerca en Economia, Energia i Pressions Medioambientals (EEEP)** de la Universitat de Barcelona.
- Grup de **Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP)** de la Universitat de Barcelona

El **Grup de Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP)** neix en el si del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona i la major part dels seus membres ho són, també, del Grup de Recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya en Història i Desenvolupament Econòmic.

Membres

Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona) – Investigador Principal
Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona)
Ramon Ramon Muñoz (Universitat de Barcelona)
Marc Prat Sabartès (Universitat de Barcelona)
Marc Badia Miró (Universitat de Barcelona)
Anna Carreras Marín (Universitat de Barcelona)
Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona)
Inés Marco Lafuente (Universitat de Barcelona)
Roc Padró Caminal (Universitat de Barcelona)
Oriol Sabaté Domingo (Universitat de Barcelona)
Federico Tadei (Universitat de Barcelona)
Sara Torregrosa Hetland (Universitat de Barcelona)
Roser Álvarez Klee (Universitat de Barcelona)
Javier San Julián Arrupe (Universitat de Barcelona)

BARCELONA ECONOMIC ANALYSIS TEAM

El **Barcelona Economic Analysis Team (BEAT)** neix a la Facultat d'Economia i Empresa de la UB com a resposta als nous temps en l'àmbit de la recerca en economia, marcats per importants retallades d'inversió en R+D per part de les administracions públiques i per una tendència a la creació de grups d'investigadors capaços de donar respostes als reptes de la societat, com per exemple les migracions, l'augment de l'obesitat, el creixement econòmic sostenible o els nous models de negoci de l'economia digital.

El **BEAT** aplega investigadors de diversos departaments de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona que comparteixen l'objectiu de la recerca d'excel·lència en Economia.

El **BEAT** desenvolupa les seves activitats sobre tres línies temàtiques que es fonamenten en les fortaleeses i sinergies entre els seus membres.

Comportament, mercats i jocs

Macroeconomia, desenvolupament i comerç

Medi ambient, sostenibilitat i benestar

Membres (només Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial)

Marc Badia-Miró

Anna Carreras-Marín

Marta Curto-Grau

Sergio Espuelas

Alfonso Herranz-Loncán

Marc Prat

Marisol Rodríguez

Federico Tadei

Enric Tello

NETWORK OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH IN FAMILY FIRMS (NIRFF)

La Network of Interdisciplinary Research in Family Firms va ser creada l'octubre de 2009 a la Universitat de Barcelona.

Membres

Paloma Fernández (Universitat Barcelona) - Directora
Luis Alonso Álvarez (Universidade de A Coruña)
María Inés Barbero (Universidad de San Andrés – Argentina)
Josep Maria Benaul Berenguer (Universitat de Barcelona)
Yolanda Blasco Martel (Universitat de Barcelona)
Christine Blondel (INSEAD – França)
Lourdes Casanova (INSEAD, França)
Rafael Castro Balaguer (Universidad Complutense de Madrid)
Lucía Ceja (IESE)
Mario Cerutti (Universidad Autónoma de Nuevo León, México)
Andrea Colli (Università Bocconi)
Béatrice Craig (Universtiy of Ottawa)
María Liliana Da Orden (Universidad Nacional de Mar del Plata – Argentina)
Teresa Da Silva Lopes (University of York)
Armando Dalla Costa (Universidad de Paraná, Brasil)
Carlos Dávila Ladrón de Guevara (Uniandes, Colombia)
Pablo Díaz Morlán (Universitat d'Alacant)
Allan Discua Cruz (Lancaster University Management School)
Jeff Fear (University of Redlands)
María Fernández Moya (Universitat de Barcelona-IESE)
Francisco Javier Fernández Roca (Universidad Pablo de Olavide)
Xavier García Barber (Universitat de Barcelona)
Esteban García-Canal (Universidad de Oviedo)
José Luis García Ruiz (Universidad Complutense de Madrid)
Giuseppe Gentile (Università de Salerno –Itàlia)
Tiago Luis Gil (Universidad de Brasília, Brasil)
Mauro F. Guillen (Joseph H. Lauder Institute of Management & International Studies, Philadelphia – Estats Units)
Vipin Gupta (Simmons School of Management, Boston, Estats Units)
Miquel Gutiérrez Poch (Universitat de Barcelona)
Eleanor Hamilton (University of Lancaster, Regne Unit)
Dan Johansson (The Ratio Institute, Estcolm – Suècia)
Juha Kansikas (University of Jyväskylä – Finlàndia)
Christopher Kobrak (European School of Management, França)
Xabier Lamikiz Gorostiaga (Universidad Autónoma de Madrid)
Juan Carlos Leiva (Instituto Tecnológico, Costa Rica)
Chen Ling (Director Institute Family Business, Zhejiang University, Xina)
Montserrat Llonch Casanovas (Universitat Autònoma de Barcelona)
Santiago López (Universidad de Salamanca)
Miguel A. López-Morell (Universidad de Murcia)
Andrea Lluch (CONICET, Argentina)
Christina Lubinski (Harvard University School)
Boris Matijas (Universitat Pompeu Fabra)
Severino Mavhiki (Midlands State University - Zimbabwe)
José Antonio Miranda Encarnación (Universitat d'Alacant)
Martin Monsalve (Universidad Pacífico, Perú)
Patricia Monteferrante (IESA, Venezuela)
Raffaella Montera (Università de Salerno – Itàlia)
Marina Niforos (INSEAD, France)
Mattias Nordqvist (Jönköping International Business School – Suècia)

Teresa Cristina Novaes Marques (Universidade de Brasilia – Brasil)
Jari Ojala (University of Jyväskylä – Finlàndia)
Mike Parsons (Lancaster University Management School)
Ramón Piñango (IESA, Venezuela)
Núria Puig Raposo (Universidad Complutense de Madrid)
Eva Rivas S. (Universidad Metropolitana de Monterrey – México)
Mary B. Rose (Lancaster University Management School)
Mikel Sáez García (Universitat d'Alacant)
Pilar Saldaña (Cátedra de l'Empresa Familiar- UB)
Carlo Salvato (Bocconi University, Milan – Itàlia)
Harm G. Schröter (University of Bergen – Noruega)
Pramodita Sharma (Concordia University, Montreal – Canadà)
Alejandro Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona)
Elena San Román (Universidad Complutense de Madrid)
Josep Tàpies (IESE Escola de Negocis)
Rosa Nelly Treviño-Rodríguez (Family Business Center, Monterrey – México)
Jesús María Valdaliso Gago (Universidad del País Vasco)
David Vallespín Pérez (Universitat de Barcelona)
Heli Valtonen (University of Jyväskylä, Finlàndia)
Javier Vidal (Universitat de València)
Belén Villalonga (Harvard Business School)
David Wong (Universidad del Pacífico, Lima – Perú)

Línies de recerca

- Corporate governance
- Successió i protocols
- Gènere i empresa familiar
- Gran empresa familiar en economies emergents del passat i el present
- Gran empresa familiar en economies desenvolupades
- Fiscalitat
- Fluxos de capital i paradisos fiscals
- Estudis de casos
- Innovació
- Associacionisme i Networking
- Contribució al desenvolupament i el creixement
- Filantropia i Responsabilitat Social Corporativa
- Transferència de capacitat emprenedora entre generacions
- Formació i professionalització de la direcció
- Estadístiques i estimacions sobre empresa familiar
- Institucionalització dels estudis d'empresa familiar

**Seminaris del Departament
d'Història i Institucions
Econòmiques
2018**

SEMINARIS DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

ORGANITZADORS

Sergio Espuelas Barroso
Javier San Julián Arrupe

7 de febrer de 2018

Jan Rovny – (Sciences Po)

Circumstantial Liberals: Czech Germans in Interwar Czechoslovakia

Seminari en col·laboració amb l'Institutions and Political Economy Research Group

21 de febrer de 2018

Francisco J. Beltrán Tapia – NTNU

Reading and writing in the city: Madrid, 1880-1905

7 de març de 2018

Paloma Fernández Pérez – Universitat de Barcelona

Modelos de gestión hospitalaria en España, 1900-1930. El hospital de la Santa Creu y Sant Pau en perspectiva comparada

21 de març de 2018

Dácil Juif – Universidad Carlos III de Madrid

Resource curse or blessing? The impact of mining activities on education in Zambia from a long term perspective

11 d'abril de 2018

Luis Felipe Zegarra – CENTRUM

Information Asymmetries, Personal Connections and Private Credit. Evidence from Lima, Peru

10 de maig de 2018

John Tang – Australian National University

The samurai bond: credit supply and economic growth in pre-war Japan

16 de maig de 2018

Enric Tello – Universitat de Barcelona

The energy trap of the Green Revolution in Europe and America (1830-2015): How, when and why the energy return on inputs spent in agroecosystems decrease

23 de maig de 2018

Oriol Sabaté – Lund University

Income tax and war inflation: was the 'blood tax' compensated by taxing the rich?

5 de juny de 2018

Carlos Suprinyak – Universidade Federal de Minas Gerais

The 'Vanderbilt Boys' and the Modernization of Brazilian Economics

20 de juny de 2018

Adoración Álvaro i Núria Puig – University of York

Does foreign aid promote institutional development? Lessons from Southern Europe in the early Cold War

4 de juliol de 2018

Matthias Morys – CUNEF i Universidad Complutense de Madrid

Can Greece stay in the euro without the troika? Lessons from 100 years of South-East European monetary history

26 de setembre de 2018

Carles Brasó – Universitat Oberta de Catalunya

Planning China's future. The contributions of Liu Guojun to China's post-war economic recovery (en coautoria amb Ge Jixia, Changzhou University)

10 d'octubre de 2018

Conchi Villar – Universitat de Barcelona

Inmigración femenina en una ciudad industrial del sur de Europa, Barcelona 1930

14 de novembre de 2018

José Alejandro Peres Cajías – Universitat de Barcelona

Fiscal capacity in times of war: Bolivia, Chile, and Peru during the War of the Pacific (1879-1883)

28 de novembre de 2018

Marijn Molema – Fryske Akademy, Leeuwarden

Multidisciplinary thoughts on "New Regional History" illustrated with some case - studies on development policies in Europe, 1975 - now

28 de novembre de 2018

Marianna Astore – Università Bocconi, Milano

"We can't pay": How Italy cancelled war debts after Lausanne

**Publicacions del Centre
d'Estudis Antoni de Capmany
2018**

Revista de Historia Industrial

DEPARTAMENT D'HISTÒRIA ECONÒMICA, INSTITUCIONS, POLÍTICA I
ECONOMIA MUNDIAL
FACULTAT D'ECONOMIA I EMPRESA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
AVDA. DIAGONAL, 690. 08034 BARCELONA
TEL. 93 402 19 32
FAX. 93 402 45 94
E-mail: r.historiaindustrial@ub.edu

PRODUCCIÓ:

Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona
Dipòsit legal: B-35.219-92
ISSN: 1132-7200

FUNDADOR I DIRECTOR EMÈRIT:

Jordi Nadal Oller (Universitat de Barcelona)

CONSELL DE REDACCIÓ

Director:

Carles Sudrià Triay (Universitat de Barcelona)

Director adjunt:

Álex Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona)

Editor:

Miquel Gutiérrez Poch (Universitat de Barcelona)

Editors associats:

Adoración Álvaro (CUNEF, Madrid)
Marc Badia (Universitat de Barcelona)
Maria Teresa Sanchis (Universitat de València)
Margarita Vilar (Universidad de A Coruña)

Vocals:

Joám Carmona Badia (Universidad de Santiago)
Albert Carreras (Universitat Pompeu Fabra)
Jordi Catalan (Universitat de Barcelona)
Antonio Escudero (Universidad de Alicante)
Antonio Gómez Mendoza (Universidad Complutense de Madrid)
Mathias Kipping (York University, Toronto)
Jordi Maluquer De Motes (Universitat Autònoma de Barcelona)

José Miguel Martínez Carrión (Universidad de Murcia)
Núria Puig (Universidad Complutense de Madrid)
Marcelo Rougier (Universidad de Buenos Aires)
Max-Stephan Schulze (London School of Economics)
Luciano Segreto (Università di Firenze)
Jaume Torras (Universitat Pompeu Fabra)

Coordinadora de Recensions:

Adoración Álvaro (CUNEF)

Consell Assessor:

Franco Amatori (Università Luigi Bocconi, Milán)
Alber Broder (Université Paris XII)
Pere Pascual (Universitat de Barcelona)
Jaime Reis (Universidade de Lisboa)
Mary Rose (University of Lancaster)
John Wilson (University of Liverpool)

Administració i Subscripcions:

Marta Serra Miralda

INDICADORS DE QUALITAT

Des del número 39 (primer trimestre de 2009), la *RHI* s'inclou a les següents bases de dades de la Web of Science (abans ISI Web of Knowledge): Social Science Citation Index (SSCI), Arts&Humanities Citation Index (A&HCI) i Current Contents Conect (CCC), Arts and Humanities. Totes es poden consultar a la *Web of Science* de Thomson Reuters.

Des de l'edició de 2011, el Journal of Citation Report avalua l'índex d'impacte de la *Revista de Historia Industrial*. El factor d'impacte de JCR 2017 és de 0,254. Des del 2012 també és avaluada pel Scimago Journal & Country Rank (SJR), amb un factor d'impacte SJR 2017 de 0,226.

La *Revista de Historia Industrial* té un factor d'impacte de 0,300 al Journal Citation Reports Edition 2016 (tercer quartil a la categoria "History" i quart a les de "Business", "Economics" i "History of Social Sciences").

El maig de 2016 la FECYT va renovar el Segell de Qualitat després de superar l'avaluació de 12 indicadors, essent qualificada com a EXCEL·LENT.

De la mateixa manera, els articles publicats a la *Revista d'Història Industrial* són ressenyats i resumits a Econlit (base de dades electrònica del Journal of Economic Literature), Historica Abstracts, America: History and Life, Base de dades ISOC i Catálogo Latindex.

<p>M. FERNÁNDEZ-PARADAS, <i>La industria del gas en Europa</i>. A. CARDOSO DE MATOS, <i>The transfer of the gas plant and changes in the production process</i>. A. FERNÁNDEZ, <i>Un yacimiento de gas natural en el origen de una región industrial del suroeste de Francia</i>. I. BARTOLOMÉ:</p>	<p>Á. GIRÓN, <i>La compañía de gas y el Ayuntamiento de Sanlúcar de Barrameda</i>. A. MAR-TÍNEZ-LÓPEZ, J. MIRÁS, <i>Difusión y consumo de gas y electricidad para alumbrado en las urbes españolas</i>. M. FERNÁNDEZ-PARADAS; C. SUDRIÀ, <i>La transición de la industria del gas de carbón al gas natural</i></p>
---	--

Número 71 (Año XXVII, 2018-1)

Artículos. MONOGRÁFICO 4: LA INDUSTRIA DEL GAS EN EUROPA

Mercedes Fernández-Paradas, "Presentación". (p. 11-12).

Ana Cardoso de Matos, "From Belém to Marvila: the transfer of the gas plant and changes in the production process (1887-1957)" (p. 15-34).

Alexandre Fernandez, "Un yacimiento de gas natural en el origen de la formación de una región industrial del suroeste de Francia: Lacq-Mourenx (1957-2013)" (p. 35-54).

Isabel Bartolomé Rodríguez, Álvaro Girón Sierra, "Privilegio' o condena? La compañía de gas y el Ayuntamiento de Sanlúcar de Barrameda (1882-1919)" (p. 55-85).

Aberte Martínez López, Jesús Mirás Araujo, "Difusión y consumo de gas y electricidad para alumbrado en las urbes españolas durante la segunda transición energética (1901-1934)" (p. 87-119).

Mercedes Fernández-Paradas, Carles Sudrià Triay, "La transición de la industria del gas de carbón al gas natural: dos modelos, España y Cataluña" (p. 121-149).

Artículos

Begoña Giner, Amparo Ruiz, “La evolución del sector agrario y el desarrollo industrial valenciano: importación de guano y producción de abonos químicos por Trenor y Cía. (1838-1926)” (p. 13-50).

Carlos Larrinaga, “Los ferrocarriles transpirenaicos a mediados del siglo XIX (1844-1885). Entre el deseo y la realidad” (p. 51-79).

Daniel Pinzón Ayala, Mar Loren Méndez, “La presencia de la Guardia Civil en los ámbitos industriales a través de sus casas cuartel: un nuevo factor en la relación entre patronal y obreros”, (p. 81-108).

Joaquim Alvarado Costa, Francisco Manuel Parejo Moruno, “De la diversificación a la especialización: la incursión de la familia Torrellas en el negocio corchero (1879-1923)” (p. 109-136).

<p>B. GINER, A. RUIZ, <i>Importación de guano y producción de abonos químicos (1838-1926)</i>; C. LARRINAGA, <i>Los ferrocarriles transpirenaicos a mediados del siglo XIX</i>; D. PINZÓN-AYALA, M. LOREN MÉNDEZ, <i>La presencia de la Guardia Civil en los ámbitos industriales</i>.</p>		<p>J. ALVARADO, F. M. PAREJO MORUNO, <i>De la diversificación a la especialización: el negocio corchero</i>; E. CATALÁN MARTÍNEZ, <i>El Censo de producción industrial de Gipuzkoa en 1923-1924</i>; I. BARRAGÁN, <i>Gestión empresarial militar de empresas públicas. La Armada argentina</i>.</p>
--	---	---

Elena Catalán Martínez, Isabel Mugartegui Eguía, “El Censo de producción industrial de Gipuzkoa en 1923-1924” (p. 137-175).

Ivonne Barragán, “«Los sacrificios que requiere la nación». Gestión empresarial militar de empresas públicas. La Armada argentina en el Astillero Río Santiago (1953-1973)” (p. 177-202).

Reseñas

“Gonzalo Pontón, *La lucha por la desigualdad. Una historia del mundo occidental en el siglo XVIII*, Pasado & Presente, Barcelona, 2016, 781 pp.”, Esteban Cruz Hidalgo (p. 205-207).

“Rafael Torres Sánchez, *Constructing a Fiscal-Military State in Eighteenth Century Spain*, Palgrave Macmillan, 2015, 253 pp.”, por Carlos Álvarez-Nogal (p. 209-211).

“José Manuel Huidrobo y Miguel Vergara, *Las tecnologías que cambiaron la historia. El apasionante viaje desde la telegrafía hasta el mundo digital*, Ariel – Fundación Telefónica, Madrid, 2016, 222 pp.”, por Begoña Villanueva García (p. 213-214).

“Mercedes Fernández-Paradas, *La industria del gas en Cádiz (1845-2012)*, LID Ed. Empresarial y Fundación Gas Natural Fenosa, Barcelona, 2015, 281 pp. (Biblioteca de Historia del Gas; 8).”, por Pedro Amigo Román (p. 215-217).

“Gaetano Cerchiello, *La evolución de los cruceros marítimos en España. Desde sus comienzos hasta la actualidad (1848-2016)*, Publicacions de la Universitat de València, València, 2017, 280 pp. (Desarrollo Territorial. Serie Estudios y Documentos; 22).”, por Rafael Vallejo Pousada (p. 219-221).

“Jèrònia Pons Pons, *130 años de promesas cumplidas. Grupo Zurich en España*, Lunwerg, Barcelona, 2015, 163 pp.”, por José Luis García Ruiz (p. 223-225).

“Alfonso Ballester, *José M.ª de Oriol y Urquijo*, LID Editorial Empresarial, Madrid, 2014, 252 pp.”, por Juan Antonio Rubio Mondéjar (p. 227-229).

Necrológica

“Francesc Valls Junyent (1966-2017), *in memoriam*”, por Jordi Nadal, Carles Sudrià, Alex Sánchez Suárez, Miquel Gutiérrez (p. 231-232).

<p>G. LÓPEZ NADAL; A. MOREY, <i>El curso como</i> <i>servicio a la Corona.</i> R. GARCIA- ORALLO, <i>Tierra, industria y finan-</i> <i>zas: élites rurales y diversificación</i> <i>económica.</i> F. TRINCADO, <i>The de-</i> <i>bate between the Austrian School of</i> <i>Economics and the cooperative mo-</i></p>		<p>vement. A. M. QUÍLEZ, <i>Taylorismo y respuesta</i> <i>obrera en la siderurgia de Sa-</i> <i>gunto.</i> C. GONZÁLEZ-MIERES; C. LÓPEZ-DUARTE; M. VIDAL- SUÁREZ, <i>Evolución y proyección</i> <i>internacional del sector de cons-</i> <i>trucción naval español 2002-2016.</i></p>
--	---	---

Número 73 (Año XXVII, 2018-3)

Artículos

Gonçal López Nadal, Antonio Morey Tous, “El curso como servicio a la Corona y oportunidad de negocio para los particulares. La escuadra de Mallorca (1660-1684)” (p. 11-42).

Ricard García-Orallo, “Tierra, industria y finanzas: élites rurales y diversificación económica en una coyuntura de crisis. El caso catalán (1875-1905)” (p. 43-79).

Estrella Trincado, “The debate between the Austrian School of Economics and the cooperative movement. The assumption of an unequal perceptiveness of the agents” (p. 81-103).

Ana María Quílez Pardo, “Taylorismo y respuesta obrera en la siderurgia de Sagunto. Cambios en las relaciones laborales del tardofranquismo” (p. 105-

132).

Celina González-Mieres, Cristina López-Duarte, Marta M. Vidal-Suárez, “Evolución y proyección internacional del sector de construcción naval español 2002-2016. El impacto del sistema español de arrendamiento fiscal” (p. 133-164).

Reseñas

“Francisco Comín Comín, *Las crisis de la deuda soberana en España (1500-2015)*, Catarata, Madrid, 2016, 317 pp.”, por José Damián González Arce (p. 167-170).

“Eugenio Torres (dir.), *Cien empresarios madrileños*, Lid Editorial Empresarial, Madrid, 2017, 880 pp.”, por Javier Vidal Olivares (p. 171-173).

“Diego Ramiro Fariñas y Michel Oris (eds.), *New approaches to death in cities during the health transition*, Cham, Springer, 2016, 241 pp.”, por José Joaquín García Gómez (p. 175-178).

“Moramay López Alonso, *Estar a la altura. Una historia de los niveles de vida en México (1850-1950)*, Fondo de Cultura Económica, México DF, 2015, 308 pp.”, por Héctor García Montero (p. 179-180).

“Gérard Chastagnaret, *Humos y sangre. Protesta en la cuenca de las piritas y masacre en Riotinto*, traducción de María Ángeles Casado, Publicacions Universitat d'Alacant, Alicante, 2018, 460 pp.”, por Antonio Escudero (p. 181-185).

“Jordi Catalán Vidal, *El gran viaje. Sesenta años de industria en España*, Fundación EOI, Madrid, 2015, 312 pp.”, por José Antonio Miranda (p. 187-190).

D. COPENA RODRÍ- GUEZ, <i>La industria api- cola cerera en Galicia (1750-1950).</i>	•	y economías familiares de jornaleros y pescad- ores en Cataluña y Galicia. J. DE LA TORRE; M. RUBIO-VARAS.
R. ARAYA-VALENZUELA;	•	Electricidad nuclear y procesos de aprendizaje. M. C. ESPIDO;
M. LLORCA-JAÑA, <i>The birth of joint stock companies in Chile. 1849-1875.</i>	•	J. GIRÁLDEZ, <i>La actividad</i>
C. BORDERÍAS;	•	bacaladera bajo el franquismo.
L. MUÑOZ-ABELED, <i>Trabajo</i>	•	bacaladera bajo el franquismo.

Número 74 (Año XXVII, 2018-4)

Artículos

Damián Copena Rodríguez, “La industria apícola cerera en el rural de Galicia (1750-1950)” (13-42).

Manuel Llorca-Jaña, Roberto Araya-Valenzuela, “The birth of joint stock companies in Chile, 1849-1875” (p. 43-76).

Cristina Borderías Mondéjar, Luisa Muñoz Abeledo, “¿Quién llevaba el pan a casa en la España de 1924? Trabajo y economías familiares de jornaleros y pescadores en Cataluña y Galicia” (p. 77-106).

Joseba de la Torre, Mar Rubio-Varas, “Electricidad nuclear y procesos de aprendizaje: el papel de Westinghouse y de General Electric en la experiencia española (c. 1955-1973)” (p. 107-136).

María del Carmen Espido Bello, Jesús Giráldez Rivero, “La actividad bacaladera bajo el franquismo (1939-1975),” (p. 173-175).

Reseñas

“Pablo Martín-Aceña, *The Banco de España, 1782-2017. The history of a central bank*, Madrid, Banco de España, Estudios de Historia Económica, n.º 73, 2017, 82 pp.”, por Alba Roldán (p. 179-184).

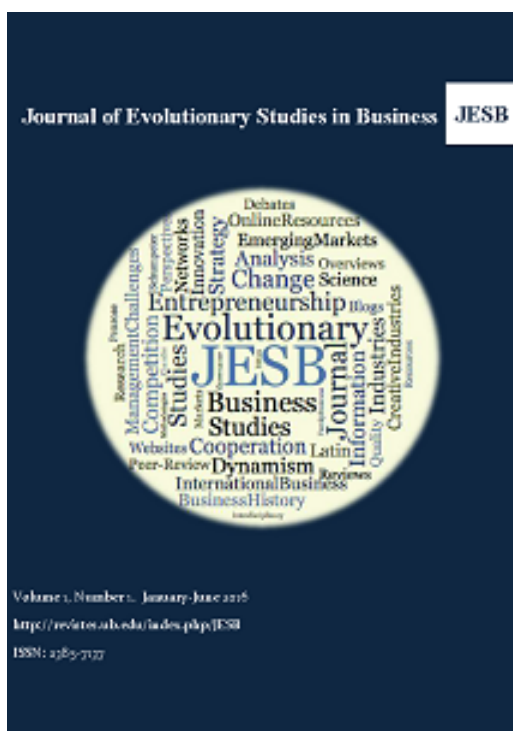
“Bramwell G. Rudd, *Courtaulds and the hosiery and knitwear industry. A study of acquisition, merger and decline*, Lancaser, Crucible Books and Carnegie Publishing, 2014, 315 pp.”, por Montserrat Llonch Casanovas (p. 185-189).

“Isabel Bartolomé Rodríguez, Mercedes Fernández Paradas y Jesús Mirás Araújo (eds.), *Globalización, nacionalización y liberalización de la industria del gas en la Europa latina (siglos xix-xxi)*, Marcial Pons, Madrid, 2017, 323 pp.”, por Xoán Carmona Badia (p. 191-193).

“Rubén Pallol Trigueros y Rocío García Abad (eds.), *Inmigrantes en la ciudad. Dinámicas demográficas, mercados de trabajo y desarrollo urbano en la España contemporánea*, Universidad del País Vasco, Bilbao, 2017, 247 pp.”, por Carlos Larrinaga (p. 195-197).

“Carles Brasó Broggi, *Trade and technology networks in the Chinese textile industry, opening up before the reform*, Londres, Palgrave MacMillan, 2016, 221 pp.”, por Manel Ollé (p. 199-201).

“Benjamin Gross, *The TVs of tomorrow*, The University of Chicago Press, Chicago, 2018, 288 pp.”, por Pablo Alonso Villa (p. 203-204).

Enfocament i Abast

En l'era de la informació massiva i les pressions per a la productivitat acadèmica, la comunitat acadèmica té avui un problema per organitzar, seleccionar i definir idees centrals, noms clau i problemes essencials. Per aquest motiu, aquesta revista té com a principal objectiu oferir assaigs excel·lents de revisió de la literatura secundària rellevant sobre temes clau d'interès per als estudiosos interessats en els negocis actuals. Entre els temes més destacats en els quals el nostre equip d'editors associats vol atraure articles d'alta qualitat, estan: Negocis internacionals, Indústries creatives, Reptes de gestió, Ecosistemes urbans d'innovació i Ciutats intel·ligents, Història empresarial, Estratègia i empenedoria. Es prestarà especial atenció a destacar vincles excel·lents de rellevància en l'anàlisi interdisciplinària a llarg termini sobre l'evolució de les empreses i organitzacions.

El *Journal of Evolutionary Studies in Business* és una revista pionera d'accés obert gratuït per experts, especialitzada en assaigs d'alta qualitat sobre l'evolució dels negocis. Amb un equip editorial internacional de set universitats d'Europa, Àsia i Amèrica Llatina, **JESB** contribueix a donar valor a les visions, revisions i anàlisis sobre nous temes i problemes en l'estudi del canvi de context i dels recursos implicats en l'organització d'empreses en el món.

Editors

Paloma Fernández Pérez (University of Barcelona) (palomafernandez@ub.edu)
Jaume Valls Pasola (University of Barcelona) (jaume.valls@ub.edu)
Lourdes S. Casanova (Cornell University. SC Johnson College of Business. Emerging Markets Institute, United States) (lc683@cornell.edu).

Editors associats

Paloma Miravittles, Universitat de Barcelona, Spain
Santiago López, Universidad de Salamanca, Spain, Spain
Adoración Álvaro-Moya, Colegio Universitario de Estudios Financieros (CUNEF), Madrid, Spain
Pierre-Yves Donzé, Osaka University, Japan
Esther Hormiga, Universitat de Barcelona, Spain
Ying Ying Zhang, CUNEF, Madrid, Spain
Eloi Serrano, Universitat Pompeu Fabra, Spain

Elena Golovko, Tilburg University, The Netherlands, Netherlands
Montserrat Pareja, Universitat de Barcelona, Spain
Sylvia Rohlfer, Colegio Universitario de Estudios Financieros, Spain
Araceli Almaraz, El Colegio de la Frontera Norte, Tijuana, Mexico, Mexico
Paloma Fernández Pérez, Universitat de Barcelona, Spain
Bernardo Batiz-Lazo, Bangor University, United Kingdom

Administrador de la revista

Jaime A. López G. (Universitat de Barcelona)

Enllaç d' accés per registrar-se com a usuari i per enviament de propostes d'articles i monogràfics: <http://revistes.ub.edu/index.php/JESB/index>

Email de contacte: jesb@ub.edu

L'any 2018 es van publicar dos números amb més de 32.000 consultes i 22.075 descàrregues. Els principals països on es van produir aquestes descàrregues són: Estats Units (28.4%), Regne Unit (9.9%), Espanya (9.3%), Índia (6.5%), Alemanya (4.3%), la Xina (4.0%), Brasil (3.9%), Perú (3.9%), Austràlia (3.3%), França (3.2%), Canadà (3.2%), Hong Kong (3.1%), el restant 17% comprèn Itàlia, Rússia, Indonèsia, Malàisia, Filipines, Singapur i Països Baixos.

Fundada el 2016, es troba indexada a DOAJ, ERIH PLUS, Dialnet, Latindex, Google Scholars, RACO. Actualment en avaluació en bases de dades indexades.

El *Journal of Evolutionary Studies in Business*-JESB és una marca de la Universitat de Barcelona, registrada a l'OEPM.

Vol 3, No 1 (2018): Special Issue. Entrepreneurial Dynamics and Institutional Changes

Guest editors: Esther Hormiga, Li Xiao, and David Smallbone

Esther Hormiga, Li Xiao, David Smallbone, "[Entrepreneurial Dynamics and Institutional Changes](#)" (p. 1-16).

Joan-Lluís Capelleras, Ignacio Contín-Pilart, Martín Larraza-Kintana, Víctor Martín-Sánchez, "[Regional and individual determinants of entrepreneurial growth aspirations](#)" (p. 17-53).

Paul Desiderio García-Almeida, José Ballesteros-Rodríguez, "[Analysis of knowledge tacitness in the transfer of food and beverage practices: Evidence from new chain hotels](#)" (p. 66-87).

Merce Bernardo, Raúl Escalante, Anna Arbussà, "[Analysis of the Catalan Haute Cuisine Success: The Role of Education and Network Creation](#)" (p. 84-111).

Sylvia Rohlfer, "[Employee involvement and participation in SMEs: a synthesis of extant research](#)" (p. 112-136).

Rahim Ganiyu, Akintunde Oluwafemi, Afolabi Ademola, Okikiola Olatunji, "[The Glass Ceiling Conundrum: Illusory belief or Barriers that impede Women's Career Advancement in the Workplace.](#)" (p. 137-166).

William Muñoz Marticorena, "[Sustainability of a Community-Based Enterprise through shared value. Case: Mallay Communal Company](#)" (p. 167-197).

David Wong, Harold Hernández, Miguel Chirinos, José Carrasco, "[Unequal growth and social capital in clothes-making enterprises in Peru: 1980-2015](#)" (p. 198-225).

John Tattersall, "[Arts Council England: Ramifications of Organisational Dynamics and Institutional Setting on Policy](#)" (p. 226-246).

Mercedes Cabrera, "[Jesús de Polanco and the Prisa Group](#)" (p. 247-280).

Vol 3, No 2 (2018) – Special Issue. Expansion and Internationalization of Business Companies in Brazil

Guest Editors: Armando Dalla Costa, Alexandre Macchione Saes, and Caroline Gonçalves

Armando Dalla Costa, Alexandre Saes, Caroline Gonçalves, "[Expansion and internationalization of business companies in Brazil: theoretical/methodological contributions](#)" (1-22).

Armando Dalla Costa, Rodolfo Prates, "[EMBRAER - Empresa Brasileira de Aeronáutica S.A. \(Brazilian aerospace conglomerate\): Brazilian aircraft flying around the world](#)" (p. 23-56).

Alexandre Saes, Guilherme Grandi, Fábio Moraes, "[The internationalization of WEG](#)" (p. 57-91).

Caroline Gonçalves, Uriel Rotta, "[Cooperative Agribusiness History: organizational aspects for internationalization and the Expocacer case study](#)" (p. 93-117).

José Lannes, "[Growth and internationalization of Gerdau Group](#)" (p. 118-150).

Michel Marson, "[From the Import-Substituting Industrialization to Internationalization in the Machine Tools Industry in Brazil: The Case of Romi](#)" (p. 151-181).

Organització d'activitats

2018

SEMINARIO “LA HISTORIA ECONÓMICA DE LA ESPAÑA DE LOS SIGLOS XIX Y XX A DEBATE”

Saragossa, 16 de gener de 2018
Facultad de Economía y Empresa
Universidad de Zaragoza

Organitzen: Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial (Universitat de Barcelona), Departamento de Economía Aplicada, Estructura e Historia (Universidad Complutense) y Departamento de Estructura e Historia Económica y Economía Pública (Universidad de Zaragoza)

Programa:

10:15 Presentación

10.30-11.15 Primera mesa redonda: población, consumo, niveles de vida

Jordi Maluquer de Motes (Universidad Autónoma de Barcelona): *Movimiento natural y saldos migratorios de la población de España (1880-2017)*

Enrique Llopis y José Antonio Sebastián (Universidad Complutense): *Los niveles de bienestar en el siglo XIX: la mortalidad en las dos Castillas y en Murcia*

Vicente Pérez Moreda (Universidad Complutense): *Salud y bienestar físico en la España contemporánea*

Fernando Collantes (Universidad de Zaragoza): *¿Progreso o desvío? Regímenes de consumo, sociedad opulenta y vida buena en España, 1950-presente*

11.15-11.40 Debate

11.40- 12.15 Segunda mesa redonda: crisis

Alex Sánchez Suárez (Universidad de Barcelona): *Las crisis en Cataluña en una etapa de crecimiento y transición (1680-1840)*

Jordi Catalán (Universidad de Barcelona): *Grandes depresiones y recuperación industrial en España e Italia, 1866-2017*

Albert Carreras (Universidad Pompeu Fabra): *Reflexiones sobre nuestra gran depresión del siglo XXI: entre globalización, integración europea y desintegración nacional. Cómo gestionar crisis económicas desde las administraciones públicas*

12.15-12.35 Debate

12.55- 13.50. Tercera mesa redonda: crecimiento económico

Iñaki Iriarte (Universidad de Zaragoza): *El crecimiento económico en España en perspectiva ambiental. Avances y retos*

Antonio Tena (Universidad Carlos III de Madrid): *Integración comercial en España y convergencia en las periferias europeas, 1830-2010*

Alfonso Herranz (Universidad de Barcelona): *La integración del mercado monetario español (1825-1875)*

Francisco Comín (Universidad de Alcalá): *Estado, deuda y caciquismo en el siglo XIX*

Carles Sudrià (Universidad de Barcelona): *El papel del capital extranjero... y del doméstico en el desarrollo económico de la España decimonónica. Una revisión necesaria*

13.50-14.20 Debate

14:29 Clausura

KAPUSCINSKI DEVELOPMENT LECTURES. PERSISTENT POVERTY: AN ECONOMIST'S VIEW

Per Oriana Bandiera

Barcelona, 22 de febrer de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Organitzen: European Commission, United Nations Development Program, Centre d'Estudis Antoni de Capmany (Universitat de Barcelona)

CICLE DE DEBATS. PROGRAMA JEAN MONNET. ¿HACIA UNA UNIÓN EUROPEA MÁS INTEGRADA? LOGROS, RETOS Y OPORTUNIDADES

Barcelona, 21 de febrer – 21 de març de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Col·laboren: European Commission, United Nations Development Program, Centre d'Estudis Antoni de Capmany (Universitat de Barcelona)

21 de febrer de 2018

¿Brexit? ¿Qué Bréxit?. Conferenciants: Lluís Foix, periodista; Tim Unwin, Royal Holloway (University of London). Moderador: Oriol Carreras, CaixaBank Research

28 de febrer de 2018

¿Continua vigente la idea fundacional de la UE? ¿Ha de volver a reinventarse la Unión Europea?. Conferenciants: Francesc Granell (Universitat de Barcelona, periodista; Teresa Freixes (Universitat Autònoma de Barcelona). Moderador: Antoni Blanc (Universitat de Lleida)

7 de març de 2018

Más allá de la unión monetaria: ¿Es posible una unión fiscal y una Europa social?. Conferenciants: Josep Borrel (expresident del Parlament Europeu), Miren Etxezarreta (Universitat Autònoma de Barcelona). Moderador: Josep Mestres (CaixaBank Research)

14 de març de 2018

¿Qué solución para la crisis migratoria?. Conferenciants: Cristina Blasi (Universitat Autònoma de Barcelona), Ferran Tarradellas (Comissió Europea a Barcelona). Moderador: Jordi Carreta (Universitat de Lleida)

21 de març de 2018

Una Europa mejor conectada: De la red de alta velocidad ferroviaria a la ruta de la seda. Conferenciants: Òscar Oliver (CETMO) i Huang Yazhong (ambaixada de la Xina a Espanya). Moderador: Josep Maria de Dios (Universitat Autònoma de Barcelona)

NATURAL RESOURCES MANAGEMENT. BOLIVIA, CHILE AND PERU IN THE NORDIC COUNTRIES' MIRROR

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Departament d'Història
Econòmica, Institucions
Política i Economia Mundial

LUNDS
UNIVERSITET

Barcelona, 22 de maig de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Coordinació: Anna Carreras-Marín, Marc Badia Miró, Cristian Ducoing

Pre-session of the Panel 548 // ENE. LASA 2018

9:30 - 10:00 - *Education, learning and innovation in mining: a comparison of Chile and Norway.* **Kristin Ranestad (Lund University)**

10:00 - 10:30 - *The location and production of economic geography. The case of agriculture in Uruguay (1870-2008).* **Pablo Castro-Scavone (Universidad de la República, Uruguay) & Henry Willebald (Universidad de la República, Uruguay)**

10:30 - 11:00 - *Perú: Evolución de la desigualdad regional desde fines de la era colonial.*
Bruno Seminario

11:00 - 11:30 - **Coffee Break**

11:30 - 12:00 - *Dictators and the Welfare State in Latin America 1940-1980.* **Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona) & Oriol Sabaté (Lund University)**

12:00 - 12:30 - *Taking off from Natural Resources. Fiscal dependency in comparative perspective.* **Sara Torregrosa Hetland (Lund University) & José Alejandro Peres Cajías (Universitat de Barcelona)**

12:30 - 13:00 - *Why did Argentina become a super-exporter of agricultural and food products during the first globalisation (1880-1929).* **Vicente Pinilla (Universidad de Zaragoza) & Agustina Rayes (CONICET, Argentina)**

13:00 - 13:30 - *Behind copper prices. A historical perspective 1780 - 2016.* **Anna Carreras-Marín (Universitat de Barcelona), Marc Badia-Miró (Universitat de Barcelona) & Cristián Ducoing (Lund University)**

SEMINARI DEL GRUP D'HISTÒRIA D'AMÈRICA LLATINA

Barcelona, 29 de maig de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Coordinació: Marc Badia-Miró

Programa

- Gabriel Oddone (Universidad de la República, Uruguay), [*The Fiscal and Monetary History of Uruguay 1960-2014*](#)

- Juan Carlos Palacios (Universitat de Barcelona y Universitat Ramon Llull), *Crecimiento económico del sector productivo cubano: análisis de sus determinantes y restricciones estructurales*
- José Alejandro Peres-Cajías (Universitat de Barcelona), Timothy Kehoe (University of Minnesota; Federal Reserve Bank of Minneapolis) i Carlos Gustavo Machicado (INESAD, Bolivia), *The Fiscal and Monetary History of Bolivia, 1960-2015*

JORNADA SOBRE PERSPECTIVA DE GÉNERO EN LA DOCENCIA E INVESTIGACIÓN EN UNIVERSIDADES EN ESPAÑA Y AMÉRICA LATINA

Barcelona, 25 de maig de 2018
 Facultat d'Economia i Empresa
 Universitat de Barcelona

Organitza: Projecte d'Innovació Docent "La perspectiva de gènere en la pràctica docent d'assignatures d'Història i d'Economia a diferents graus (2015PID-UB/033)".

- 1.- Presentación: **Dr. Joaquín Turmo Garuz**
- 2.- Relatoras: **Dra. Montserrat Carbonell y Dra. Eugenia Rodríguez Sáenz**
- 3.- Experiencias en universidades de España y América Latina.
  - Universidad de Costa Rica. **Dra. Eugenia Rodríguez Sáenz**
  - Universidad de La Habana. **Dra. Norma Vasallo Barrueta**
  - Universidad de Panamá. **Dra. Yolanda Marco Serra**
  - Universidad Autónoma de Querétaro (México) **Sra. Paulina Rodríguez Reynoso**
  - Universidad de Barcelona. **Dra. María Teresa Bartual Figueras**
- 4.- Mesa redonda: La puesta en común de experiencias. Moderador: **Dr. Josep Colomé Ferrer**
- 5.- Resumen y clausura: **Dra. Anna Carreras Marín**

TRADE POLITICIZATION WORKSHOP

Barcelona, 2 de juliol de 2018
 Instituto Barcelona de Estudios Internacionales-IBEI

Coordinació: Patricia García-Duran Huet

Session 1. (9:10-10:20)

Paper 1. (9.10-9:45)

United in contestation? Mobilization of European and National Parliaments against the International Investment Protection Regime, Anna Herranz-Surrallés (Maastricht University, The Netherlands)

Discussant: Dirk de Bièvre

Paper 2 (9:45-10:20)

Municipal Level Trade Contestation: activists and local governments from the MAI to TTIP, Gabriel Siles-Brügge (University of Warwick, UK) and Michael Strange (Malmö University, Sweden)

Discussant: Johan Eliasson

Session 2. (10:40-11:50)**Paper 3 (10:40-11:15)**

Unpacking the origins and dynamics of politicization, Niels Gheyle (Centre for EU Studies, Ghent University, Belgium)

Discussant: Oriol Costa

Paper 4 (11:15-11:50)

Trade Politicisation in the UK and Brexit: The Dog that's yet to bark, Maria Garcia (University of Bath, UK)

Discussant: Anna Herranz

Session 3. (12:50-14:00)**Paper 5 (12:50-13:25)**

What is trade policy for? Impact of politicisation on ideas in EU trade policy, Elitsa Garnizova (International Relations Department, London School of Economics, UK)

Discussant: Patrícia García-Duran

Paper 6 (13:25-14:00)

The Changing Politics of EU Trade Policy: Understanding Contestation, Politicisation and Domestic Politics in EU FTA Negotiations, Aukje van Loon (Ruhr University Bochum, Germany)

Discussant: Arlo Poletti

Session 4. (14:00-15:10)**Paper 7 (14:00-14:35)**

Explaining varying degrees of politicization in EU trade policy: on necessary and sufficient conditions, Dirk De Bièvre (University of Antwerp, Belgium) and Arlo Poletti (Trento University, Italy)

Discussant: Gabriel Siles-Brugge

Paper 8 (14:35-15:10)

EU trade policy, politicization and managed globalization, Patricia Garcia-Duran (University of Barcelona, Spain, patriciagarciaduran@ub.edu), Oriol Costa (Universitat Autònoma de Barcelona, Spain) and Leif Johan Eliasson (East Stroudsburg University, USA)

Discussant: Michael Strange

Session 5. (15:30-16:30)**General debate**

PRIMER WEBINAR DE ESTUDIANTES DE DOCTORADO. UNIVERSITAT DE BARCELONA – COLEGIO DE MÉXICO

26 d'octubre de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Organitzen: Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial i Colegio de México

Paper 1

Pablo Fernández Cebrián (Universitat de Barcelona), *Labour coercion in 20th Century Portuguese Africa*

Paper 2

Ricardo Fernández Castillo (Colegio de México), *Los enigmas en la formación del sistema monetario mexicano durante la transición de virreinato a nación independiente*

EUROPEAN WORKSHOP ON ASIAN ECONOMIC HISTORY

Barcelona, 29-30 de novembre de 2018
Facultat d'Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Organitzen: Carles Brasó i Roser Álvarez Klee

Programa:

Thursday, 29 November

15:15 – 15:30 *Workshop opening*

15:30 – 18:05 **SESSION I: East Asia I**

15:30 – 15:45 Zhang Zipeng, Ph.D. (Utrecht University) “The shipbuilding industry in Ming China, ca.1368-1644”

15:45 – 16:00 Ander Permanyer, Dr. (Universitat Oberta de Catalunya) “Spaniards in the East Asia Trade from the Age of Enlightened Reform to the Age of Free Trade (1760-1830)”

16:00 – 16:15 Discussant: Carles Brasó, Dr. (Universitat Oberta de Catalunya)

16:15 - 16:35 Open discussion

16:35 – 17:00 Coffee Break

17:00 – 17:15 Carles Brasó, Dr. (Universitat Oberta de Catalunya) “The woolen industry in China: The long path towards industrialization, 1880-1937”

17:15 – 17:30 Luka Miladinovik, Ph.D. (Lund University) “Tracing the Roots of Korean Development: Colonialism, Institutions, and Economic Performance”

17:30 – 17:45 Discussant: Jun Kajima, Dr. (Yokohama National University - LSE)

17:45 – 18:05 Open discussion

Friday, 30 November

10:00 – 11:05 SESSION II: East Asia II

10:00 – 10:15 Jun Kajima, Dr. (Yokohama National University - LSE) “Making of the Chinese “Decentralized” Socialist Economic System: An Analysis on the Local Public Finance of Shanghai Municipality during the Planned Economy Era”

10:15 – 10:30 Roser Alvarez-Klee, Ph.D. (University of Barcelona) & Ramon Ramon-Muñoz, Dr. (University of Barcelona) “Living standards and Inequality in Maoist China. Evidence from anthropometric measures.”

10:30 – 10:45 Discussant: Carles Brasó, Dr. (Universitat Oberta de Catalunya)

10:45 – 11:05 Open discussion

11:30 – 12:35 SEESSION III: South Asia

11:30 – 11:45 Samuel Batteridge, Ph.D. (LSE) “Taxing the Foreign Consumer: Revenue Policy and Price Controls Under the Bengal Opium Monopoly, 1868-19”

11:45 – 12:00 Maanik Nath, Ph.D. (LSE) “Neither Efficient nor Equitable: The Failures of Moneylending Regulation in Rural Madras 1930-60”

12:00 – 12:15 Discussant: Jordi Caum, Ph.D. (University of Barcelona)

12:15 – 12:35 Open discussion

14:15 – 15:35 SESSION IV: Southeast Asia

14:15 – 14:30 Pim de Zwart, Dr. (Wageningen University) “Globalization, Inequality and Institutions in West Sumatra and West Java, c. 1800-1940”

14:30 – 14:45 Montserrat López, Dr. (University of Lund) “A Weak but Extractive Fiscal State? Indigenous and Colonial Institutions in the Making of French Indochina”

14:45 – 15:00 Greta Seibel, Ph.D. (LSE) “A New Order of the Indonesian Business Landscape? Finding and Understanding the Missing Middle, 1966-1998”

15:00 – 15:15 Discussant: Ruth Llobet, Dr. (Wisconsin Madison - Universitat Pompeu Fabra)

15:15 – 15:35 Open discussion

15:35 – 16:00 Final Discussion and Concluding Remarks
